

СТРАТЕГІЯ 2030

ЛЬВІВ —

ПЕРШИЙ!

Ігор Васюник



УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
МАЙБУТЬОГО



ЛЬВІВ-2030: ЄВРОПА ВДОМА

ЗМІСТ ДОКУМЕНТУ

- 4. ПЕРЕДМОВА
- 6. РОЗДІЛ 1. ЛЬВІВ – ЄВРОПЕЙСЬКЕ МІСТО
- 6. Сучасні тенденції розвитку міст
- 6. «Місто для людини» - тренд гуманізму в урбаністиці
- 7. Концепція Smart-city як шлях цифрової трансформації міста
- 7. Екостандарти як першочергова умова життя
- 8. Культурні цінності як двигун розвитку
- 8. Місто як система цінностей майбутнього
- 8. Львівські цінності: реалії і прагнення
- 8. Місто європейського прориву
- 9. Місто людського розвитку
- 9. Місто турботи і сімейних цінностей
- 9. Місто екології та здоров'я
- 10. Місто збалансованого планування
- 10. Місто інноваційної економіки
- 10. Місто ефективної інфраструктури
- 11. Місто власної ідентичності
- 11. Львів-2030. Перше місто української євроінтеграції і європейського способу життя
- 11. Три напрямки трансформацій
- 12. Європейський транспортний хаб
- 13. Європейський економічний центр
- 13. Децентралізація і самодостатність районів
- 14. РОЗДІЛ 2. ГАЛУЗЕВІ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕТВОРЕНЬ
- 15. **Економічна стратегія**
- 26. **Стратегія «Мобільність та доступність»**
- 27. Візія мобільності Львова
- 27. Бачення мобільності Львова-2030 очима мешканця
- 33. Сучасний стан у сфері транспорту
- 36. **Соціальна стратегія**
- 37. Візія соціальної сфери
- 38. Стратегічна ціль 1. Відповідальне батьківство
- 38. Стратегічна ціль 2. Формування особистості
- 40. Стратегічна ціль 3. Можливості для молоді
- 41. Стратегічна ціль 4. Усвідомлена зрілість

- 42. Стратегічна ціль 5. Самодостатня старість
- 43. Стратегічна ціль 6. Інклюзивність для всіх
- 45. Екологічна стратегія**
- 46. Екологічна візія: сучасне озеленене місто здорових людей у стилі «еко»
- 46. Стратегічна ціль 1. Відповідальне поводження з відходами
- 48. Стратегічна ціль 2. Чисте повітря
- 51. Стратегічна ціль 3. Безпечна питна вода
- 53. Стратегічна ціль 4. Збережені зелені зони
- 55. Стратегічна ціль 5. Енергоефективність інфраструктури
- 56. Стратегічна ціль 6. Екологічна свідомість
- 58. Стратегія ідентичності**
- 59. Візія ідентичності
- 59. Стратегічна ціль 1. Гостинність та відкритість
- 60. Стратегічна ціль 2. Спадщина та духовність
- 61. Стратегічна ціль 3. Унікальність способу життя
- 62. Стратегічна ціль 4. Наднаціональна європейськість
- 63. Стратегічна ціль 5. Львівськість як світогляд буття
- 64. РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НОВИХ РАЙОНІВ**
- 64. Пріоритети децентралізації міста Львова
- 65. Галицький район
- 66. Личаківський район
- 66. Шевченківський район
- 69. Залізничний район
- 71. Франківський район
- 73. Сихівський район
- 75. Додатки



Місто амбіцій

Я – львів'янин, який вже ось 15 років живе в Києві. Я ніколи не забуваю хто я і як Львів вплинув на формування моєї особистості. Для мене рідне місто назавжди залишилось в пам'яті як форпост патріотизму і українських амбіцій. Так, ми ніколи не були столицею, але саме наша львівська пасіонарність стояла на заваді спробам відібрати незалежність України. До першого Майдану у 2004 році Київ був слабким і розгубленим, він шукав розуміння себе як української столиці, тому саме плече Львова допомагало йому бути столицею України.

Ця моя пам'ять про Львів пасіонаріїв і амбіцій серйозно контрастує з тим, що я бачив в останні роки. Місто-форпост перетворилось на місто-ресторан. Фокус із захисту національних інтересів поступово змістився на задоволення туристів. Наслідком цього стала велика еміграція пасіонаріїв в Київ. Це зміцнило нашу столицю, але стало серйозним викликом для Львова. Я часто не впізнаю своє місто. Замість амбіцій і гордості я бачу повсюдний провінціалізм. Місто ніби впало в сплячку.

Тому коли Ігор Васюник запропонував мені долучитись до розробки нової Стратегії для Львова – я відразу зацікавився. У мене і нашої інститутської команди вже був досвід у цій сфері. Ми також переклали Стратегію Берліна до 2030 року, яка на момент її створення вважалась найбільш прогресивною в світі. Я побачив в цьому шанс використати наш аналітичний потенціал для того, щоб повернути Львову його дух.

Завдання було не простим. На жаль, в Україні стратегії дуже часто носять формальний характер. Це нудні не цікаві документи, а нашою ціллю було саме викликати інтерес у львів'ян до нового Львова. Ми зібрали команду з найкращих фахівців розвитку міст. Однак, наша ціль була не стільки розвиток краси міста, скільки його духу. Саме тому ми хотіли повернути Львову амбіцію бути першим. І такою амбіцією для нас стала ціль: Львів – місто європейського прориву, перше місто європейської інтеграції. Ми побачили місію Львова в тому, щоб запровадити нові європейські стандарти життя вже сьогодні, і стати прикладом для всієї України руху до Європейського Союзу. З такою амбіцією місто може знову виховувати пасіонаріїв, які як і ми свого часу, назавжди вирвуть нашу країну із лап пост-совка.

Підготовлений документ «Львів-перший! Стратегія-2030» є дуже глибоким. Він пропонує нові цінності для Львова, нові стратегічні цілі, нові критерії їх досягнення. Для кожного району міста розроблена спеціалізація і детальні проекти розвитку. Фактично, це детальна дорожня карта в нове життя Львова – повернення йому його першості в процесах розвитку країни.

Як директор Українського інституту майбутнього, я можу сказати, що підготовлена стратегія є однією з найкращих наших робіт. Я радий, що для рідного міста ми змогли зробити гідний документ. І я впевнений, що запропоновані там ідеї припадуть до душі кожному львів'янину. Бо кожний львів'янин хоче гордитись своїм рідним містом, хоче щоб Львів був першим.

Віктор Андрусів,
виконавчий директор
Українського інституту майбутнього



Все моє життя пов'язане зі Львовом: тут живе моя сім'я і вчилися діти. Куди б не поїхав, з гордістю кажу: «Я – львів'янин, я – зі Львова!». Де б я не працював і як не складалося б моє життя – я завжди пам'ятав, що як львів'янин маю гордо тримати планку, підняту видатними проукраїнськими політиками, які щиро боролися за незалежну Україну, продовжувати їх справу для зміцнення нашої країни та нашого міста.

Працюючи чи то в бізнесі, чи в «Укрзалізниці», «Нафтогазі», чи у Верховній Раді України – я **завжди послідовно обстоював не лише національні інтереси, а й інтереси Львова та львів'ян**. З 2012 року, будучи народним депутатом від Львова, я ініціював і підтримував всі реформаторські закони. Незалежна експертна організація VoxUkraine визнала мене одним з ТОП-5 політиків-реформаторів України, а «Комітет виборців України» – одним з найсумлінніших депутатів VIII-го скликання.

Я завжди намагався бути першим, бо ми – львів'яни, живемо в місті, яке також завжди було ПЕРШИМ! Львів завжди першим піднімав хвилі національних рухів. Ми першими вийшли на мітинги за незалежність, першими піднімали синьо-жовті прапори, першими вийшли на «живий ланцюг» Єдності, першими обстоювали європейський вектор руху... Львів першим ставав на захист української мови: тут ми збирали протестні рухи і тисячами їхали в Київ. На нас завжди зважали! Львів першим піднявся на барикади Майдану і на захист нашої незалежності в 2014 році проти агресії Росії. Українська хвиля, піднята у Львові, пішла далеко країною.

Але як і багато хто з вас, я також ставлю питання: «Чому ж тоді Львів не перший?...» за якістю громадського транспорту, чому першим не збудував сучасний сміттєпереробний завод, чому не перший за якістю питної води, не перший за чистотою повітря та якістю доріг... Чому наші мудрі голови, молодь виїжджають за кордон, хоча можуть працювати тут і розвивати наше місто, чому в нас бізнес ділять на «своїх» і «чужих»?

Якщо ми, львів'яни, формуємо порядок денний загальноукраїнської політики, ідеологію держави і там стали першими... То чому в усьому іншому не можемо бути першими? Можемо!!!

Саме тому я ухвалив рішення балотуватись на посаду мера Львова.

Я зібрав команду потужних фахівців, з якими розробив фахову і комплексну Стратегію розвитку нашого міста «ЛЬВІВ – ПЕРШИЙ! 2030», аналогів якій немає в Україні. Моя мета – зробити Львів першим містом за якістю життя в Україні. Львів запустить нову хвилю для України. І це хвиля першості в якості управління, нових стандартів життя, нових досягнень, якими буде захоплюватись вся країна і наслідуватиме їх.

Місто – це не про економіку та фінанси, технології та інфраструктуру – це лише інструменти. Місто – це історія людської співпраці, почуттів, успіхів та невдач, неповторних історій та жаги до життя. Львів є домівкою для кожної людини, яка працює на благо власного розвитку та своєї родини. Розвиток міста на 10 років уперед – це історія про великий ремонт у домівці задля особистого щастя та благополуччя кожного мешканця. Щастя людини пов'язане із двома речами: сім'я та особистий успіх.

Ігор Васюник,
кандидат на посаду міського голови Львова,
громадсько-політичний діяч, підприємець

РОЗДІЛ 1. ЛЬВІВ - ЄВРОПЕЙСЬКЕ МІСТО

Сучасні тенденції розвитку міст

Світ щодня змінюється і до 2030-го року стане принципово інакшим. Міста є фронтами змін, осередками нових цінностей людства, вони даруватимуть мешканцям чисту екологію, безпеку та комфорт незалежно від віку, статі або професії. У 2020 році ми бачимо шлях, яким ідуть розвинені міста у всьому світі, – шлях до покращення якості людського життя як найвищої цінності.

Кроки, які міста роблять на шляху до потреб мешканців, – дуже різноманітні, але їх об'єднує єдина мета – постійний розвиток та добробут мешканців. Прагнення забезпечити якісне життя формує міські ландшафти усюди, від Вашингтонських бізнес-центрів до Токійського парку Уено. Амстердам вже має 400 км велодоріг по місту, а Сінгапур – розумні електромережі, дистанційну медичну діагностику та безпілотне метро. Ми бачимо, як безпека та зручність життя стають драйверами розвитку, і ці зміни вкрай позитивні.

Оскільки мета створення будь-якого міста – це взаємодія між людьми, то соціальна інфраструктура у місті виступає найпершою системою, що формує якість життя мешканців. Можливості для самореалізації, навчання, створення власної справи, виховання дітей, врешті відчуття залученості до соціальних процесів – усе це формує хребет розвитку здорового суспільства. Здорова, щаслива людина в такому суспільстві формує основу його економічного зростання та розкриває можливості всебічного розвитку особистості.

Рішучі зміни для Львова сьогодні – це радикальні перетворення у майбутньому.

Львів у 2020 році має значний потенціал розвитку, низку відчутних переваг та невикористаних можливостей. Місто ставить першим пріоритетом розвиток людини та сім'ї – і це формує його сучасні цінності. Високим є історичний та культурний спадок Львова, рівень креативності та освіченості його мешканців.

Серед конкурентних переваг нашого міста: вигідне географічне розташування поблизу європейських бізнес-центрів (Берлін, Відень, Цюрих), велика частка економічно-активної молоді, розвинутий IT-кластер, доступ до рекреаційних ресурсів. Вже сьогодні Львів є IT-столицею України, а оборот IT-галузі Львова складає близько 300 мільйонів доларів і є однією з найважливіших сфер, що вдосконалює місто. У 2018 році Львів увійшов у ТОП-100 міст для відвідування туристами, адже більше 30 об'єктів міста є історико-культурними пам'ятками.

Водночас за даними Forbes.Ukraine місто має невисокий рейтинг «Doing Business» - 73 бали зі 100, якість транспортного сполучення – 61 бал, а рівень безпеки оцінили лише на 46 балів. Великі проблеми з екологією, оскільки лише 2% відходів йде на повторну переробку, фактично немає комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами. Спостерігається значний дефіцит дошкільних та шкільних навчальних закладів, особливо на околицях, що посилюється тиском з боку передмість, які фактично стали Львовом і користуються міською інфраструктурою. Туризм хоч і давно є пріоритетною галуззю економіки міста, однак досі у Львові відсутні готелі люкс-класу, що стримує подальший розвиток туризму. Врешті-решт, надто значна кількість львів'ян виїждить працювати за кордон, а це значно сповільнює розвиток міста.

«Місто для людини» - тренд гуманізму в урбаністиці

Місто – це не про економіку та фінанси, технології та інфраструктуру – це лише інструменти. Місто – це історія людської співпраці, почуттів, успіхів та невдач, неповторних історій та жаги до життя. Львів є домівкою для кожної людини, яка працює на благо власного розвитку та своєї родини. Розвиток міста на 10 років уперед – це історія про великий ремонт у домівці, задля щастя та благополуччя кожного мешканця. Щастя людини пов'язане із двома речами: сім'я та особистий успіх. Ці речі визначають те, що робить сотні тисяч людей єдиним цілим. Зараз у Львові проживає майже мільйон мешканців, які потребують сучасної інфраструктури. Незважаючи на негативну демографічну динаміку, частка дітей до 14 років є високою та складає 21%, в той час як для Берліну цей показник не перевищує 18%. Це є стимулом для всіх нас інвестувати в розвиток

системи освіти, передумов для можливостей для наших дітей, формування професійних кадрів і еліти міста завтрашнього дня.

Водночас суттєво впливає на розвиток провідних міст світу і збільшення частки населення 65+: інклюзивний міський простір, доступна система охорони здоров'я, можливості самореалізації - стають передумовою комфортного проживання в місті протягом усього життя.

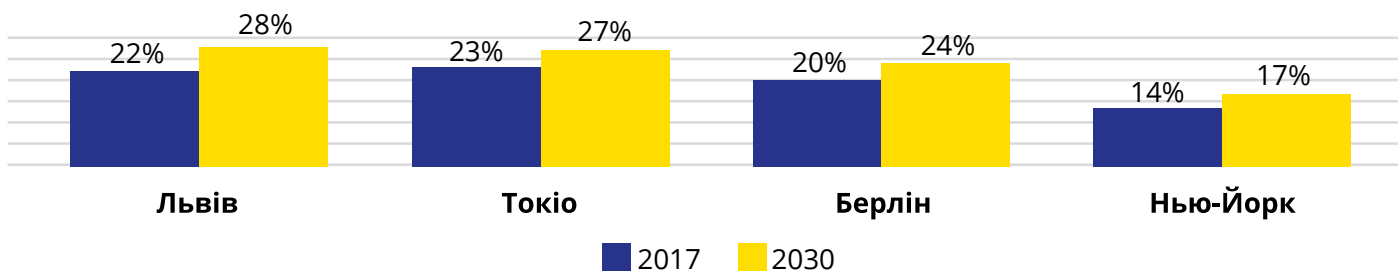


Рис. Прогнозована частка осіб у віці 65+ від загального населення міст у 2030 році
Джерело: дослідження UIF

Концепція Smart-city як шлях цифрової трансформації міста

Сучасні підходи до міської інфраструктури, що підвищують комфорт мешканців, знижують навантаження на екологію та сприяють економічному розвитку - багато в чому пов'язані із запровадженням «розумної інфраструктури» та отримують все більше поширення у провідних містах як інтегрована концепція «Smart-city» (від англ. – «розумне місто»).

Інтелектуальна транспортна система у «розумному місті» інтегрує керування світлофорами з оптимізацією транспортних потоків у режимі реального часу та наданням пріоритету громадському транспорту, інформування водіїв про наявність вільних місць для паркування та пасажирів про рух громадського транспорту, дозволяє оперативно реагувати відповідним службам на ДТП, а також формувати аналітику для розвитку транспортної інфраструктури – будівництва та реконструкції вулиць, реорганізації маршрутів громадського транспорту, управління паркувальним простором.

Комунальні послуги стають більш якісними за допомогою датчиків використання води та електричної енергії, які допомагають раціонально постачати цими ресурсами кожне помешкання. Розумне освітлення вулиць та збір сміття на основі електронних даних про завантаження смітєвих баків, створюють комфорт життєвого простору та підвищують ефективність інфраструктури, знижуючи витрати. Датчики якості повітря забезпечують постійний моніторинг екологічної ситуації в місті, а мобільні додатки городян дозволяють оперативно інформувати про різноманітні інциденти, аби вчасно змінити свої плани. Смарт-технології насичують місто великими даними, підвищуючи якість управління та планування міста, і водночас забезпечуючи кожного мешканця можливістю реагувати на зміни у режимі реального часу.

Екостандарти як першочергова умова життя

Економічний та суспільний розвиток стане неможливим, якщо середовище існування людини стане виснаженим та небезпечним. Перед міською владою всього світу постала необхідність переходу до більш екологічних способів пересування, розвитку систем переробки відходів та міського озеленення. До 2030 року Львів має зменшити кількість викидів в атмосферу на 60-70%, що відповідає цілям сталого розвитку Європейського Союзу.

Актуальним є розвиток моніторингу екологічних параметрів - якості повітря, води, запобігання забрудненню ґрунтів. Розвиток зелених зон та інтеграція їх у міський ландшафт – шлях до міста мрії, де дорога з дому на роботу замість вдихання CO₂ та споглядання бетонних конструкцій і нескінченних потоків автомобілів, перетворюється на прогулянку сквером або корисну фізичну активність на велосипеді.

Культурні цінності як двигун розвитку

Безсумнівно, зараз міста живуть в еру інтернаціоналізації тиску на них культурного середовища, проте наявний парадокс: сьогодні кожна нація все більше хоче зберегти власну ідентичність, а культурна спадщина та індивідуальність все більше в центрі уваги. Згідно з даними ООН, частка творчих секторів сьогодні майже вдвічі перевищує обсяг надходжень від міжнародного туризму. Креативні галузі є трендом майбутнього, що базується на інтелектуальній та творчій діяльності людини, де саме людина – головний капітал міста.

Розвиток Львова має включати сучасні проекти з розвитку мистецтва: архітектури, моди, образотворчого мистецтва, кінематографу, видавничої справи. Львів 2030 – культурна столиця, відома у всьому світі своїми музеями, художніми галереями, архітектурою, історичними пам'ятками та культурними заходами. Місто можливостей для творчості, самореалізації та відчуття насиченого культурного середовища для кожного, хто тут знаходиться.

Місто як система цінностей майбутнього

Львів 2030 року має жити на основі оновленої системи цінностей, в якій головними є людське життя та особистість, розвиток сім'ї та діалог поколінь.

Соціальні ініціативи з'являються з метою забезпечити культурну, освітню та повсякденну комунікацію в процесі запровадження нових рішень для підвищення якості життя сімей та окремих містян.

Технологічні драйвери та смарт-інфраструктура мають сформувати зручний та безпечний простір для кожного мешканця.

Екологічні стандарти покликані реалізувати потенціал міста без шкоди для навколишнього середовища, яке має бути сприятливим для здоров'я людини.

Місто Лева стане блискучим містом інновацій, інтелектуальним хабом України, містом екологічної чистоти з однією метою – зробити життя львів'ян приємнішим та простішим, довгим і щасливим – як ми зазвичай бажаємо один одному. Історія кожного мешканця має стати історією Львова: «Щастя не знаходять, його створюють», а мрія нового неповторного простору міста починається з людини та її потреб.

Львівські цінності: реалії і прагнення

Як ми живемо і чого ми прагнемо? Які наші сильні сторони і пріоритети, де нам треба добре попрацювати - і що ми хочемо отримати в результаті.

Місто європейського прориву

Великі міста - основа сучасної світової економіки та глобалізації, центри культурного обміну, освіти та самореалізації, динамічного життя. Великі міста наразі є місцями концентрації не тільки фінансових ресурсів, а й людського капіталу - ключового ресурсу економіки XXI століття. Поряд з тим великі міста є і основними споживачами людиноорієнтованої економіки, адже це - великі ринки товарів та послуг, що одночасно є магнітами для навколишнього регіону.

Сьогоднішній Львів - найзахідніше велике місто України рівня макрорегіону, що визначає його найбільшу інтегрованість у європейські процеси людського розвитку. Тісні контакти на рівні економіки, освіти, працевлаштування та туризму забезпечують Львову статус локомотива євроінтеграції України на рівні як горизонтальних зв'язків людей та компаній, так і культурного, ділового, освітнього контексту.

Разом з тим, низький рівень інфраструктури зменшує можливості Львова інтегруватися у загальноєвропейську систему регіональних центрів - великих міст. Серед ключових викликів - відсутність доступу Львова до залізничної Євроколії, невеликі можливості для проведення публічних заходів високого рівня, нерозвиненість бізнес-інфраструктури, невисока якість міського простору поза історичним центром.

Місто людського розвитку

Місто – це, перш за все, люди, а говорячи категоріями економіки – людський капітал, спроможність мешканців до економічної діяльності та розвитку певного рівня. Інтелектуальне та культурне середовище міста визначає його високу спроможність до діяльності у креативних сферах економіки, статус центру культури та духовності – і водночас можливостей, які людина має, перебуваючи у місті і долучаючись до міських процесів.

Сьогоднішній Львів – це понад 140 дитячих садочків та 136 середніх навчальних закладів, місто є потужним освітнім центром – 15 університетів, де одночасно навчається понад 100 тисяч студентів, – і все це є потужним магнітом, що приваблює у місто людей, які прагнуть долучитися до процесів інтелектуального розвитку. 10 шкіл Львова у 2018 році увійшли у ТОП-100 шкіл України, а Національний університет «Львівська політехніка» та Львівський національний університет імені Івана Франка входять у ТОП-10 найкращих вузів країни.

Львів по праву вважається культурним центром не лише Західної України, а й всієї держави, тут знаходиться 8 театрів, 40 музеїв, за рік відбуваються десятки фестивалів, міжнародних форумів, безліч виставок, конференцій, семінарів та інших подій.

Разом з тим, нагальною залишається проблема браку місць у дитячих садках та школах, особливо для обслуговування передмість та районів активного нового будівництва. Вищі навчальні заклади потребують модернізації через значний конкурентний тиск з боку закордонних вузів, насамперед польських, а сучасна динаміка ринку праці вимагає кращого розвитку додаткової освіти, центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації, а також можливостей для мешканців міста поширювати власні досвід та знання.

Місто турботи і сімейних цінностей

Місто – це велика сім'я, і кожен з нас за своє життя перебуває у різних вікових категоріях, соціальних статусах, тимчасових станах. Ми всі переживаємо дитинство і молодість, зрілість і старість – і у кожен з цих періодів має свої особливі потреби. Ми всі прагнемо бути потрібними іншим, любити і бути коханими, мати можливість турбуватися про своїх рідних і відчувати піклування за собою.

Сьогоднішній Львів – досить гуманне за духом місто, де сімейні цінності є одними з найбільш пріоритетних для мешканців. У місті працює близько 20 загальних та спеціалізованих лікарень, 6 поліклінік, низка спеціалізованих медичних центрів як міського, так і обласного й регіонального рівнів; діють 4 пологові будинки, жіночі консультації, центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, який опікується людьми, що опинилися у кризових ситуаціях, в тому числі постраждалими від домашнього насильства.

Разом з тим, серед нагальних потреб є підвищення можливостей для молодих сімей поєднувати народження і виховання дітей з самореалізацією, забезпечення динамічності людей зрілого віку на ринку праці, можливостей догляду за людьми старшого віку з одночасним створенням умов для повноцінного життя, а також розвиток мережі кризових центрів для жінок, підлітків, безхатченків, мігрантів та інших людей, що опинилися у складних життєвих обставинах.

Місто екології та здоров'я

Здорове міське середовище, створення умов для здорового способу життя та сприяння відповідним практикам є запорукою високого рівня громадського здоров'я, довголіття мешканців, стабільної роботи економіки та міських інституцій. Якість повітря, наявність та доступність для відпочинку зелених зон та водних об'єктів визначають якість життя мешканців міста, привабливість його для проживання та туризму.

Сьогоднішній Львів – досить зелене місто, зелені масиви наразі займають значну частину площі міста, серед яких – регіональний ландшафтний парк «Знесіння», Брюховицький та Винниківський ліси, три ботанічні сади, понад 20 парків та десятки скверів, територіями озеленення є також бульвари, вулиці, прибудинкові території. Мікрорайони садибної забудови завдяки приватним садкам також певною мірою можна віднести до «зелених легень» міста, як і території різноманітних установ та організацій.

Водночас нагальним питанням для Львова є відродження міських водойм, серед яких не лише р. Полтва та декілька струмків, а й ставки та озера, розвиток штучних водойм для відпочинку та

затримання дощової води, аби уникати підтоплення під час злив. Потребує розвитку інфраструктури парків та скверів, аби забезпечити можливості відпочинку та занять спортом у зелених зонах, а лісові території потребують захисту на рівні загальноміського природоохоронного комплексу з розвитком екологічних маршрутів та екоосвіти.

Місто збалансованого планування

Поєднання оптимального просторового планування, можливостей отримання послуг та самореалізації за місцем проживання з сучасною системою міського транспорту забезпечують високий рівень привабливості міста для проживання та ведення бізнесу.

Сьогоднішній Львів - велике місто, що має чітко виражені житлові та промислові райони, історичний центр міста з охоронною зоною ЮНЕСКО, що є центром Львівської агломерації. Місто великих житлових мікрорайонів радянської доби та великих територій промисловості, що потребують нового життя.

Водночас наразі адміністративні райони Львова не відповідають містобудівним утворенням та не дозволяють здійснювати їх самодостатній інтегрований розвиток. Система міського транспорту є розбалансованою та сприяє подальшій автомобілізації міста і особливо передмість з переважно садибною забудовою, а дисбаланс у розміщенні центрів надання різноманітних послуг зумовлює великі витрати часу та ресурсів на пересування містом.

Місто інноваційної економіки

Традиційно велике місто є центром надання інтелектуальних послуг, а сучасне місто – це справжній кластер креативної економіки та інновацій. Міста прагнуть залучити сучасні компанії, створюючи відповідну бізнес-інфраструктуру та забезпечуючи високу якість життя для їх співробітників. Водночас компанії концентруються на тих містах, де є відповідний людський капітал та можливості для формування і розвитку бізнес-середовища, галузевих кластерів та інтеграції у світовий контекст.

Сьогоднішній Львів по праву має статус української столиці ІТ-індустрії: у місті працює понад 200 ІТ-компаній, понад 20 тисяч ІТ-спеціалістів, наразі кількість нових ІТ-компаній щороку зростає майже на 30%, а чисельність фахівців збільшується на 25%. Компанії та ІТ-спеціалістів об'єднує ІТ-кластер, який здійснює координацію галузі і ставить за мету перетворити Львів на ІТ-центр не лише України, а й Центрально-Східної Європи.

Разом з тим, наразі близько 90% ІТ-компаній Львова займаються аутсорсингом, а не виробництвом власних продуктів для світового ринку. На часі інтеграція ІТ-галузі з системою вищої освіти, розвиток будівельних проєктів з формуванням ІТ-кластеру як міського мікрорайону.

При цьому варто зауважити, що інноваційна економіка – не лише ІТ-галузь, а розвиток сполучення з Євросоюзом через євроколію надасть великі можливості для виробничих інноваційних компаній та проєктів.

Місто ефективної інфраструктури

Якість інфраструктури визначається не лише відповідністю запитам мешканців та бізнесу, а й ефективністю інфраструктури міста як системи, мінімізацією втрат енергії, часу, ресурсів та простору на реалізацію базових функцій міста – адже ці втрати лягають на мешканців та економіку. Водночас відповідність інфраструктури загальносвітовим принципам сталого розвитку та екологічності позитивно впливає на імідж міста як всередині країни, так і на міжнародній арені.

Сьогоднішній Львів – це місто досить застарілої інфраструктури, що дісталася у спадок з ХХ, а й ХІХ століття і потребує як технічного, так і концептуального оновлення. Трамвайні лінії у центрі міста мають бути фізично відокремлені, мати пріоритет над автомобільним рухом і стати таким собі наземним метрополітеном, малі річки і струмки перетворитися зі стічних каналів на сучасні місця відпочинку та стати повноцінними частинами природних екосистем. Енергоефективність будівель має стати загальноміським пріоритетом для скорочення витрат як у громадському та приватному, так і в житловому секторі.

Разом з тим найнагальнішою інфраструктурною проблемою міста є поводження з твердими побутовими відходами. Необхідним є запровадження сучасних практик сортування та перероб-

ки сміття, зниження загальної кількості відходів за рахунок нового розуміння вторинного використання та переробки. Важливими для Львова питаннями залишаються забезпечення мешканців міста чистою питною водою, а також впровадження енергоефективних технологій у міському господарстві та заходів енергозбереження у будівлях.

Місто власної ідентичності

Львів – унікальне місто, і для всіх нас важливо одночасно з модернізацією та розвитком зберегти та примножувати його ідентичність. Архітектурний комплекс центру міста, що є світовою спадщиною ЮНЕСКО, тихі бруковані вулички околиць центру, старовинні парки та цвинтарі формують неповторну атмосферу історичного міста, а культурні центри та численні заходи забезпечують Львову статус культурної столиці не лише Західної, а й всієї України.

Сьогоднішній Львів – це відоме у світі місто, що входить у світові рейтинги за категоріями комфортності проживання Numbeo (174 місце у світі, кращий серед українських міст, 2018), туристичної привабливості Euromonitor (80 місце, єдиний серед українських міст, 2018), а у британському рейтингу міст для святкових вікендів від Airbnb і Post Office Travel Money у 2019 році Львів посів перше місце. Традиційно Львів – серед лідерів українських рейтингів. Перше місце по прозорості у 2017 році (“Транспаренсі”), четверте місце серед комфортності у 2018 році (журнал «Фокус»), сьоме місце у задоволеності якістю послуг у 2018 році (соціологічна група «Рейтинг»).

Водночас Львову бракує інфраструктури для того, аби стати повноцінним регіональним центром європейського рівня на зразок сусіднього Кракова. Незважаючи на проведення у місті футбольного чемпіонату «Євро-2012», інфраструктура була недобудована, так само як і занедбане будівництво баскетбольної арени, недостатнє транспортне сполучення з аеропортом. Місту не вистачає сучасного конгрес-холу, великого концертного майданчика, є потреба у цільових громадських закладах високого рівня – як-то молодіжний центр, центр паломництва, біржа культурних цінностей тощо.

Львів-2030. Перше місто української євроінтеграції і європейського способу життя

Традиційно вважається, що Львів найбільше відповідає українським уявленням про європейські розвинені міста. Унікальна архітектура, культурна ідентичність, а також туристична гостинність зробили наше місто певним інтерфейсом, комунікатором з Євросоюзом – як для України, так і для європейських країн.

І це не просто про зовнішній вигляд (європейські за архітектурою і плануванням вулички, затишні кав'ярні, культурний дискурс), адже львів'яни зарозом налагоджують тісні зв'язки з сусідніми містами та країнами Євросоюзу, запозичують кращі практики розвитку економіки і освіти, культури і способу життя – є справжніми лідерами євроінтеграції власними зусиллями.

Ця євроінтеграція глибинного рівня – найбільш сильна сторона Львова і львів'ян, що надає великі можливості, це – сучасна місія міста. Яким має бути Львів у 2030 році, аби якнайкраще відповідати такому покликанню: бути ефективним комунікатором між Україною та Євросоюзом?

Місто – це, перш за все, люди, мешканці і всі ті, хто ідентифікує себе з ним. Це щоденні справи, економічні можливості, усвідомлення власної гідності – і приналежності до спільного творення міського життя. Водночас це й інфраструктура, як фізична, так і економічна й соціальна, що покликана надати людям максимум можливостей.

Три напрямки трансформацій

Втілення візії-2030 передбачається через реалізацію трьох пріоритетних напрямків трансформацій міста, які змінять економіку міста, міський простір та спосіб життя мешканців.

1. Європейський транспортний хаб

Розвиток міжнародних транспортних можливостей Львова – ключовий пріоритет у справі зміцнення позицій міста як найважливішого комунікатора України та Євросоюзу. Подовження залізничної євроколії до Львова, спорудження північної Окружної дороги із заїздами з боку Києва та Польщі з сучасними логістичними та пересадковими комплексами, формування навколо аеропорту потужного хабу міжнародних комунікацій перетворить Львів на ключовий центр взаємодії України та Євросоюзу.

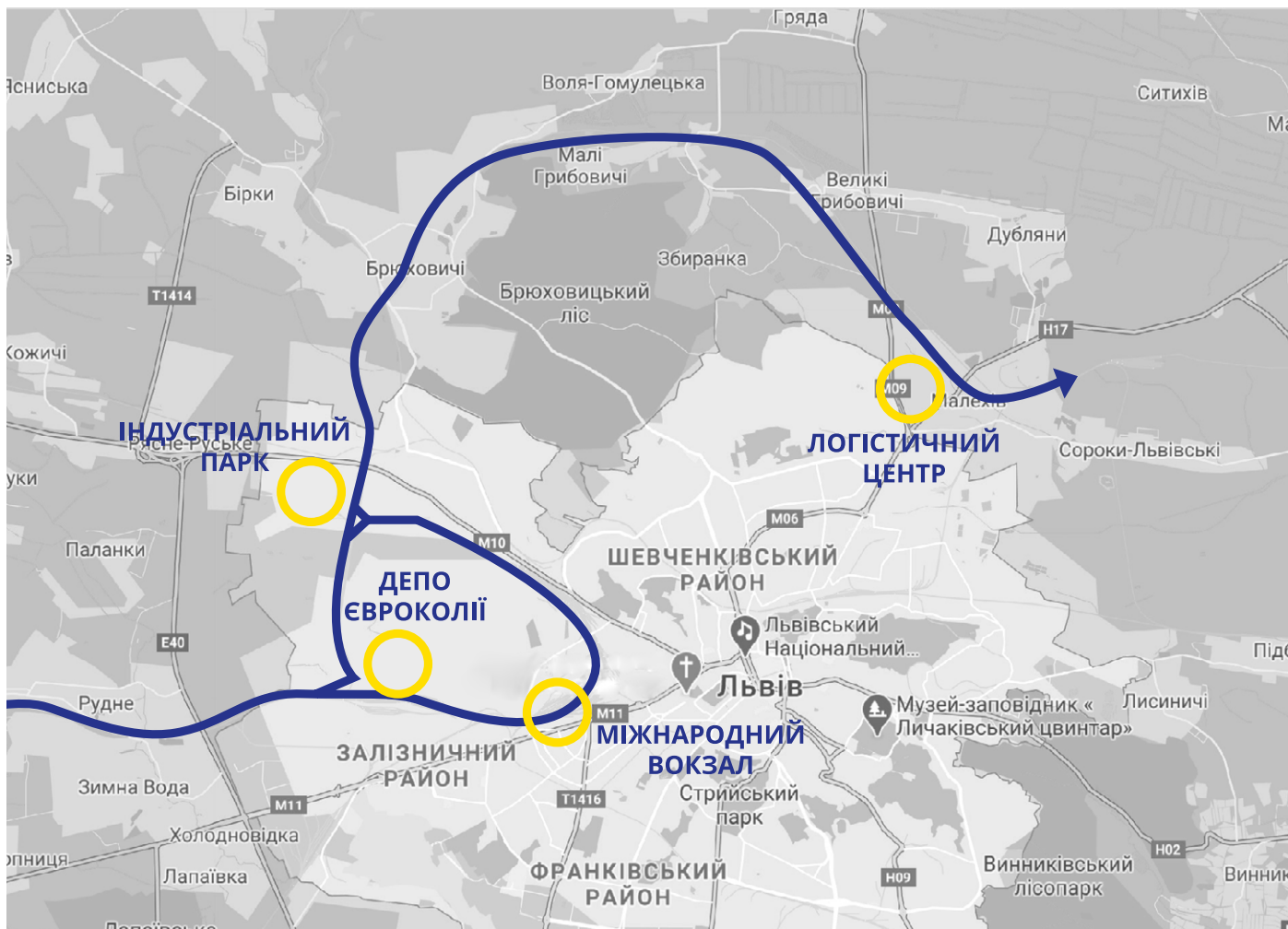


Рис. Схема прокладання залізничної євроколії та пов'язані об'єкти
Джерело: розробка UIF

Прокладання залізниці європейського стандарту колій є ключовим інфраструктурним проектом, тому вибір траси є надзвичайно важливим і має відповідати стратегії розвитку міста та регіону. Існує декілька варіантів прокладання євроколії до Львова, однак необхідно, аби маршрут був найкоротшим і найзручнішим, щоб пересадки та стикування потягів відбувалися не на кордоні, а у Львові.

Найкращим рішенням є перешивка існуючої колії Львів - Мостиська - Перемишль на європейський стандарт, що є найкоротшим шляхом до кордону і дозволить європейським потягам прибувати на Львівський вокзал. Такий варіант забезпечить швидкий зв'язок залізниці з Краковом, Прагою і Німеччиною, тоді як маршрут через Рава-Руську з орієнтацією на Варшаву є довшим. Крім того, на лінії Перемишль - Львів євроколія вже наявна на ділянці від кордону до станції "Мостиська", а інша лінія залізниці до Перемишля через Самбір дозволяє залишити сполучення з кордоном і широкою колією.

Водночас з Міжнародним вокзалом необхідно передбачити іншу залізничну інфраструктуру у місті - депо на станції "П'ятий Парк" та вантажно-логістичний центр на станції "Дубляни-Львівські"

- для цього під євроколію має бути перешита північна обхідна залізнична лінія через Брюховичі та Грибовичі. Вона дозволить також забезпечити доступ євроколії до промислової зони Рясне, що зробить її привабливою для розміщення виробництв експортної орієнтації.

2. Європейський економічний центр

Економічна взаємодія України та Євросоюзу – ключова передумова успішної євроінтеграції нашої країни. Поєднання розвитку туристичної галузі, сучасних проектів у галузі ІТ, розвитку міста як транспортного та комунікаційного хабу Східної Європи, можливостей для розміщення сучасних виробництв, розвитку роздрібною торгівлі не лише для львівських виробників, а й багатьох підприємств України має перетворити Львів на ключовий економічний майданчик євро регіону, економічний центр національного та європейського рівня.

3. Децентралізація та Європейська самодостатність районів

Львів – унікальне місто, центральна частина якого занесена до світової спадщини ЮНЕСКО, вирізняється історичною архітектурою та плануванням і є принадою для багатьох туристів. Водночас Львів – це затишні житлові квартали, великі спальні райони індустріального періоду розвитку міста, сучасні новобудови, що мають власну ідентичність. Це не просто місто - це "країна Львів": багатогранне середовище, яке потребує переосмислення системи адміністративно-територіального устрою, інтеграції з передмістями і водночас глибшого залучення громади до управління містом у межах своїх районів..

РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЇ ПЕРЕТВОРЕНЬ У КЛЮЧОВИХ СФЕРАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МІСТА



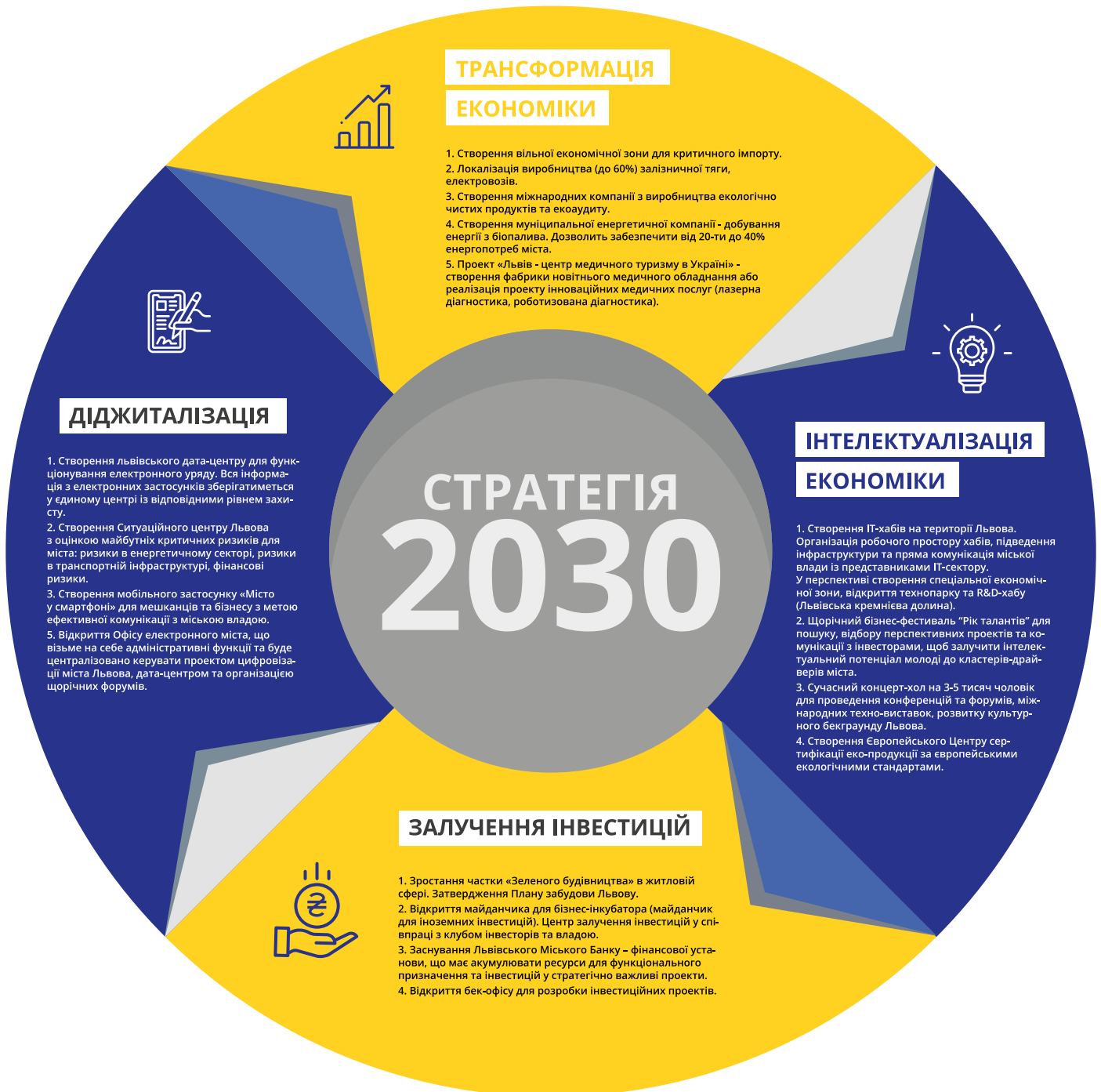
Рис. Стратегії перетворення міста Львова до 2030 р.

Джерело: розробка UIF

Сучасний підхід до розвитку міст - інтегрований розвиток, коли за рахунок поєднання кількох аспектів вдається досягти ефекту синергії і кращих результатів. Водночас на рівні міста важливо виокремити пріоритетні галузеві напрямки, які інтегруються між собою вже на рівні самодостатніх районів.

Такими напрямками доцільно визначити економіку та інновації, транспортну мобільність, соціальну сферу та розвиток людського капіталу, екологію та ідентичність міста і міської громади як передумову успіху в сучасному глобалізованому світі.

1. ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ



Економіка Львова 2030 – це кластери високотехнологічної промисловості, що працюють разом та спрямовані на виробництво інноваційних продуктів, широкий асортимент експортних товарів найвищої якості під львівськими брендами та 40% кластеру послуг у ВРП (внутрішній ринковий продукт). Структура та ресурси економіки міста є розвиненими з погляду ціннісної вартості львівського продукту. Ергономіка виробництва, сировинна забезпеченість, ефективна логістика, розвинутий конкурентний ринок – усе це є «гігієнічними факторами», що виконуються стабільно та безперебійно. На базі високоефективної сучасної виробничої бази розвивається швидкий та проактивний ІТ-кластер, що є драйвером розвитку та дає можливість інноваційній галузі бути лідером генерації доданої вартості. Інфраструктура та транспорт функціонують швидко, дешево та безпечно. Львів став європейським транспортно-логістичним хабом, місцем інтелектуальних офшорів України - готує та залучає до співробітництва професійні кадри найвищої кваліфікації.

Сектори з високою рентабельністю та інвестиційні проекти з коефіцієнтом мультиплікатора понад 2,5, примножують ВРП Львова щороку.

Візія Львова 2030: нова трансформована економіка

Зараз 2030 рік і Львів є містом привабливого інвестиційного мікроклімату із розвинутим сектором малого та середнього бізнесу. Місто має декілька спеціальних економічних зон із виробничими площами для інноваційних цифрових та технологічних продуктів. Місто залучене у транспортні коридори Східної Європи та близького Сходу. Львів-2030 є інтелектуальним, технологічним та логістичним центром на мапі України.

Львівська економіка – це економіка високої доданої вартості. Інноваційні сектори міста формують найвищий рівень доданої вартості та включають кластери ІТ, приладо- та машинобудування. Діють стартапи та великі підприємства з розробки робототехніки, нейромереж, швидкісних систем зв'язку, широкопрофільного програмного забезпечення. Серед передових технологій розробляються лазерні системи медичного, промислового, комунікаційного призначення та бездротові системи зв'язку. На усіх вулицях Львова діє швидкісне інтернет-покриття.

Львів – це європейський транспортно-логістичний хаб. Транспортний сектор трансформувалася, з'явилися можливості надавати послуги вищого рівня безпеки, ефективніше та швидше. Львів є логістичним коридором, що інтегрований у міжнародний простір, має значення для торговельних шляхів Східної Європи та відзначається щорічним пасажиро- та вантажопотоком на рівні передових міст-транзитерів. Побудовано авіаційні логістичні хаби, з'єднані євроколєю з європейськими бізнес-центрами.

Львів – інтелектуальні офшори України. Освіта, наука та бізнес працюють разом та створюють унікальний інтелектуальний продукт. Львів займає передові позиції за обсягами продукування інтелектуального капіталу. Львівські спеціалісти ведуть співпрацю з міжнародними науково-технічними об'єднаннями.

Наукомістка промисловість: зростають обсяги виробництва наукомісткої продукції. На місці заводу «Електрон» діє завод з виробництва електробусів та електромобілів повного циклу виробництва. Окрім готового транспорту місто експортує частину електробусів, а також батареї та електродвигуни. Львів виробляє електронні прилади, робототехніку та у 2030 році успішно конкурує на європейських ринках технологічних рішень.

Електроенергетика Львова перейшла в новітній етап розвитку, що базується на світових стандартах безпеки для людини. Підтримується розвиток поновлюваних джерел енергії, їх частка перевищила 20%. Прилади «розумного» обліку електроспоживання стали буденністю — вони є майже в усіх помешканнях. Львів 2030 – це регулярний енергоаудит приміщень та підприємств та сприятливі умови для зеленої енергетики.

Прямі іноземні інвестиції зросли за рахунок розвитку бізнес-середовища міста. Залучені кошти примножують швидкість реалізації нових проектів, відкриття стартапів та великих фірм, розвитку продуктивного виробництва. У Львові сконцентровані офіси вітчизняних та міжнародних компаній, оновлюються діючі робочі місця.

Структура експорту Львову змінилась, в обсягах домінують **наукомістка продукція та послуги**. Медичні, побутові, промислові прилади конкурують із європейськими виробниками за рівнем співвідношення ціна/якість, при цьому інтелектуальна власність зберігається за львівськими правопласниками та є захищеною. ІТ-послуги та інтелектуальний потенціал розвивають

місто, поряд із цим частина ІТ-послуг експортується, формуючі високі доходи львівських ІТ-компаній. Сальдо торгового балансу є позитивним.

Технологічні хаби об'єднуються для міжпрофесійної співпраці, у місті функціонують декілька інноваційних технопарків та спеціальних економічних зон. Львів надав можливість розвитку 5-ом великим технологічним паркам, які залучають місцевих спеціалістів, надаючи робочі місця поблизу районів проживання.

У місті працює **інтелектуальне врядування**. Абсолютну більшість послуг тепер можна отримати дистанційно, скориставшись кабінетом львів'янина з власного ПК або смартфона. Інформація про державні інститути та послуги тепер прозора та доступна кожному, незалежно від соціального статусу, доходу чи віку. Швидкість сервісу дозволяє пройти процедуру реєстрації підприємства менш ніж за 30 хвилин, а подання заяв до Львівської міської ради тепер можливо здійснити дистанційно. Розвиток ІТ-ринку дав поштовх до стрімкого впровадження електронного документообігу. Діють вітчизняні ІТ-компанії, що надають якісні послуги адміністрування серверів державних підприємств, медичних та освітніх закладів.

Налагоджене **виробництво органічних екопродуктів**. Тепер замість дешевої, порівняно з європейськими цінами, сільськогосподарської продукції – регіон постачає на міжнародний ринок якісну екологічно чисту продукцію, що пройшла сертифікацію якості. При цьому кожен львів'янин та кожна сім'я має доступ до свіжих високоякісних м'ясних, молочних, рослинних та інших продуктів харчування місцевого виробництва.

Також заснований та діє новий **Центр сертифікації екопродукції**, що став визначальним стимулом до підвищення стандартів виробництва по всій країні та сьогодні надає можливості вітчизняним виробникам виходити на європейський ринок з гідними цінами на свою продукцію.

Отримали розвиток нові сектори економіки. Зокрема, **місто є великою локацією конференц-індустрії** та бізнес-заходів **ділового туризму**. Наука, медицина, інформаційні технології – теми конференцій приваблюють ділових туристів з усього світу. Щорічно проводиться більше 100 міжнародних подій.

Будівництво реалізується за вимогами **«зеленого» стандарту**, що споживає на 40% менше енергоносіїв, ніж середньостатистична будівля у Львові в 2019 році. Зросла популярність концепції **«зеленого офісу»**, що включає оснащення сучасними енергозберігаючими технологіями, системами клімат-контролю та сонцезахисту робочих місць.

Готельно-ресторанний бізнес процвітає. Успішно працюють заклади харчування, приваблюючи національними рецептами туристів з усього світу.

Транспортні та туристичні послуги займають чільне місце в доході регіону. Історична місцевість Львова разом із унікальними культурними пам'ятками є відомою туристичною точкою на карті Європи та світу. У 2030 році Львів піднявся на 30 сходинок міжнародного рейтингу і тепер входить у ТОП-50 міст, куди приїжджають іноземні туристи. Доходи сектору дозволили провести оновлення туристичних зон, зокрема історичного центру Львова.

Якість життя мешканців зросла. Зросли індекс купівельної спроможності, доходи мешканців, безпека та охорона здоров'я, індекс часу руху транспорту, що дало можливість піднятися у рейтингу міст за рівнем якості життя (Quality of Life Index Rate) на 18 позицій за останні 10 років. **Тепер Львів займає 135 місце в світі за рівнем життя поряд із Будапештом, Варшавою та Міланом.**

Цілі економічної стратегії Львова 2030

Стратегічна ціль 1.

Трансформація структури економіки - збільшення частки секторів з високою доданою вартістю та зменшення критичного імпорту.

Головний пріоритет - це зміна структури економіки Львова через створення високопродуктивних секторів з високим мультиплікатором інвестицій. Розвиток продуктивних секторів на експорт, імпортозаміщення (інноваційна промисловість, R&D, IT) матиме ефект для мешканців міста, держави, бізнесу.

У структурі підприємств місцевої економіки переважає малий і середній бізнес, які в сумі мають 99% всіх підприємств міста. Всього у Львові є лише 8 великих промислових підприємств, а постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря разом з переробною промисловістю у 2019 році забезпечують більше 88% обсягу всієї реалізованої промислової продукції міста. Основу імпорту товарів становлять електротехнічне обладнання, палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, механічне обладнання та засоби наземного транспорту.

Натомість пріоритетними напрямками для міста до 2030 року мають стати розвиток власного виробництва технічних засобів, таких як побутова техніка, медичне обладнання, електротранспорт.

Львів – це місто із величезним ІТ-потенціалом та можливостями для ведення бізнесу. Однак лише 2% всіх ІТ-сервісів працюють на національний ринок, тоді як 50% сервісів працює на американський ринок і 35% на європейський. Основним пріоритетом в розвитку ІТ-сегменту міста до 2030 року має стати збільшення кількості нішевих спеціалістів, а також збільшення пулу ІТ-спеціалістів за рахунок релокацій з інших регіонів України.

В сегменті туризму одним із ключових пріоритетів повинна стати підтримка фірм, які займаються організацією «business-trips», тобто винятково бізнес-поїздками і проведенням виставок, семінарів і конференцій за кордоном, а також фірм, що спеціалізуються на інтенсив-програмах. Це дасть змогу пришвидшити розвиток міської корпоративної культури та забезпечить мобільність бізнес-сегменту населення.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі: збільшення частки підприємств з високою доданою вартістю в економіці міста.

1.1 Збільшити частку підприємств із сервісним обслуговуванням, зокрема ІТ послуг широкого спектру, шляхом активного залучення та розвитку стартапів, фінансування програм підтримки діючого бізнесу на базі ІТ-хабів.

1.2 Створити кластер автомобілебудування та приладобудування на базі розвитку львівського технопарку. Забезпечити виробництво власних електромобілів та електроприводів, медичного обладнання, робототехніки. Використання наукового потенціалу львівських випускників та ІТ-хабів для організації заводів з виробництва електроніки (мікро-контролери, гаджети, бізнес-електроніка).

1.3 Створити спеціальну економічну зону для критичного імпорту. У тому числі, для кооперації виробництва тяги з іноземними компаніями. Локалізація не повинна бути меншою 60%.

1.4 Забезпечити транспорт та туризм прямим діалогом із кластером ІТ-послуг, медицини та електротранспорту. Проведення щорічного міжсекторального форуму, супровід взаємовигідних замовлень для технологізації транспорту, туризму та створення бренду технологічних медичних послуг Львова (лазерне лікування зору, новітні стоматологічні послуги за привабливими цінами, хірургія, роботизована діагностика).

ПРОЕКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Організація бази локалізованого виробництва (до 60%) тяги, електровозів, створення вільної економічної зони для критичного імпорту. Сьогодні імпорт від «Дженерал електрик» досягає 1 млрд дол. США, але Львів має можливість створення свого виробництва для стимулювання ВВП. Львів має заключити довгострокові контакти з Укрзалізницею для постачання та виробництва, кооперувати з міжнародними виробниками електромобілів. Можливості ремонтних робіт запустять системне використання та обслуговування електротранспорту.
2. Створення транснаціональної компанії з виробництва екологічно чистих продуктів, а також компанії з екологічного аудиту. Виробництво продуктів класу органік потребує стандартів якості та організації, централізованого управління.
3. Реалізація проекту добування енергії з біопалива. Створення муніципальної енергетичної компанії, що буде добувати енергію з вторинної сировини, забезпечуючи від 20 до 40 % енергопотреб міста.
4. Реалізація проекту «Львів - центр медичного туризму в Україні» - створення фабрики новітнього медичного обладнання (на базі старого заводу «Рема») або реалізація проекту інноваційних медичних послуг (лазерна діагностика, роботизована діагностика).

Ключові показники продуктивності:

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Частка сектору послуг в економіці	20%	40%
2.	Нових секторів економіки	0%	від 10%
3.	Середня рентабельність підприємств	2%	15%

Стратегічна ціль 2.**Інтелектуалізація економіки через стимуляцію кластеру R&D (Research and Development). Розвиток інноваційних продуктів.**

Ключовим фактором становлення і розвитку інноваційної економіки міста є креативний, творчий, здібний, інноваційний людський капітал з потужним інтелектуальним потенціалом.

У співпраці з існуючою бізнес-школою Lviv Business School у Львові до 2030 року має бути реалізовано масове консультування молоді з питань бізнес-грамотності. Організовано один з найбільших в Україні бізнес-інкубаторів та функціонування бізнес-акселераторів, які щороку випускатимуть на ринок нові інноваційні підприємства.

Підтримка інкубаторів дозволить освіченій молоді Львова розвивати культуру створення інтелектуальної власності та її комерціалізації. Інтелектуальні досягнення львів'ян мають стати захищеними, а реєстрація патентів на винаходи, продаж офіційних ліцензій на нові львівські ІТ-продукти мають стати звичними процедурами.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН**Пріоритети стратегічної цілі: Львів – інтелектуальний офшор України.**

2.1 Створити умови для розвитку кібернетичних сервісів, збільшити кількість технологічних патентів в місті

2.2 Провести дослідження та кластеризацію технологічних сегментів ринку та оформити їх у вигляді інвестиційних паспортів та рекламно-інформаційних буклетів

2.3 Створити умови для підняття якості інтелектуальної праці: ко-воркінгів, ворк спейсів, бізнес-коучинг

2.4 Забезпечити функціонування дієвої системи профорієнтації учнівської молоді та випускників навчальних закладів; розвинути мережу спеціалізованих навчальних закладів вищої та професійно-технічної освіти (цільове навчання).

ПРОЕКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Створення IT-хабів на території Львова. Організація робочого простору хабів, підведення інфраструктури та пряма комунікація міської влади із представниками IT-сектору. У перспективі створення спеціальної економічної зони, відкриття технопарку та R&D-хабу (Львівська кремнієва долина).

2. Організація та проведення щорічного бізнес-фестивалю “Рік талантів”, направлено на пошук та відбір перспективних проектів та комунікацію з інвесторами з метою активного залучення інтелектуального потенціалу молоді до кластерів-драйверів міста.

3. Будівництво концерт-холу на 3-5 тис. чол. Розвиток та маркетинг майданчика для залучення представників івент-індустрії та мистецьких кластерів для проведення конференцій та форумів, міжнародних техно-виставок, розвитку культурного бекграунду Львова.

4. Створення Європейського Центру сертифікації екопродукції на базі співпраці з фахівцями з-за кордону. Започаткування сертифікації за європейськими екологічними стандартами.

Ключові показники продуктивності:

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Частка сектору R&D в економіці	3%	10%
2.	Кількість зайнятих в IT сегменті	21 000	50 000
3.	Реєстрація нових патентів на рік	35	90
4.	Обсяг реалізованих підприємствами товарів і послуг на одного мешканця в рік	12 тис. дол.	60 тис. дол.

Стратегічна ціль 3.

Залучення інвестицій в новітні сектори та проекти IT-індустрії

Розвиток стартапів та формування міжнародної кооперації для реалізації інвестиційних проектів.

Львів – місто інноваційних продуктів та потужного малого підприємництва. 95% підприємств становлять саме малі та мікропідприємства. Саме тому стартапи мають стати постійним та стрімко зростаючим сектором підприємницької ініціативи. Одним із способів розвитку стартапів є бізнес-інкубатори. Це своєрідні посередники між новим проектом і інвесторами, які можуть фінансувати його реалізацію. Бізнес-інкубатори виступають інструментом підтримки малого та середнього бізнесу. Вони надають командам, які створюють проекти повний набір послуг – коучинг, юридичну та фінансову підтримку, навчання, пошук інвесторів.

Впевненість у якості свого життя, відтак, дає можливість львів'янину розвивати свій науковий, творчий та діловий потенціал. Мале підприємництво та стартапи є стабільним сектором, який

постачає на ринок унікальні послуги та продукцію, створює конкуренцію великим виробникам та покращує рівень життя кожної людини у місті. Львівські стартапи продовжили створювати бренд міста як платформи для народження нових підприємств та цілих індустрій.

Зелене будівництво («green building», «sustainable building») – це системний підхід до проектування, облаштування й утримання будинків, який дозволяє зробити будівлю ресурсозберігальною, максимально зручною та з мінімальним впливом на навколишнє природне середовище.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі: створити умови для розвитку сприятливого інвестиційного клімату.

- 3.1 Розробити комплексний інвестиційний промоційний пакет, взяти участь у місцевих, регіональних та національних заходах інвестиційного спрямування; взяти участь у наймасштабніших міжнародних заходах інвестиційного спрямування та представити інвестиційні можливості міста; розповсюдити інвестиційні промоційні матеріали серед бізнес-учасників виставок та конференцій
- 3.2 Провести системне консультування місцевих виробників щодо сертифікації продукції
- 3.3 Забезпечити популяризацію міста та налагодити особисті безпосередні контакти з потенційними інвесторами у європейських містах, фінансових центрах з можливим започаткуванням спільних проєктів
- 3.4 Забезпечити процес акумулювання інтелектуального капіталу в місті шляхом пошуку кваліфікованих трудових ресурсів для реалізації нових проєктів з інших регіонів України.

ПРОЕКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Започаткування стабільної частки «Зеленого будівництва» серед житлових новобудов Львова. Стимулювання забудовників за допомогою проведення стратегічних сесій та прийняття Плану забудови Львова.
2. Відкриття майданчика для бізнес-інкубатора (майданчик для іноземних інвестицій) – трамплін для проєктів нової економіки. Центр залучення інвестицій у співпраці з клубом інвесторів та владою.
3. Заснування Львівського Банку – фінансової установи, що має акумулювати ресурси для функціонального призначення та інвестицій у стратегічно важливі проєкти.
4. Відкриття Бек-офісу для розробки глобальних інвестиційних проєктів для м. Львова, створення портфелю інвестиційних проєктів не тільки з показниками інвестиційної ефективності, комерційних показників, а й для розуміння макроекономічного ефекту для України, держави-партнера і Львова зокрема. Співпраця з приватними консалтинговими компаніями, бізнес-інкубаторами, які будуть консультувати стартапи та надавати послуги інвестиційної розробки для кращих ініціатив.

Ключові показники продуктивності:



БІЗНЕС-ІНКУБАТОР
ДЛЯ ПРОЕКТІВ
НОВОЇ
ЕКОНОМІКИ



ЛЬВІВСЬКИЙ
МІСЬКИЙ
БАНК



КЛУБ
ДРУЗІВ
ЛЬВОВА



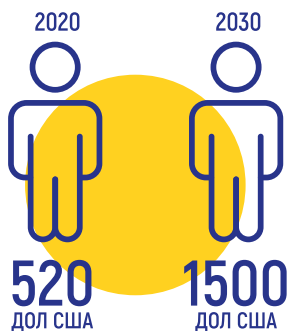
БЕК-ОФІС
ДЛЯ РОЗРОБКИ
ГЛОБАЛЬНИХ
ІНВЕСТИЦІЙНИХ
ПРОЕКТІВ

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

**ЛЬВІВ —
ПЕРШИЙ!**

Ігор Васюник

ЛЬВІВ-2030 – ЦЕ МІСТО ІННОВАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ ТА ПОТУЖНОГО МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА. САМЕ ТОМУ СТАРТАПИ МАЮТЬ СТАТИ ПОСТІЙНИМ ТА СТІМКО ЗРОСТАЮЧИМ СЕКТОРОМ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ІНІЦІАТИВИ. МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА СТАРТАПИ БУДУТЬ СТАБІЛЬНИМ СЕКТОРОМ, ЯКИЙ ПОСТАЧАЄ НА РИНОК УНІКАЛЬНІ ПОСЛУГИ ТА ПРОДУКЦІЮ, СТВОРЮЄ КОНКУРЕНЦІЮ ВЕЛИКИМ ВИРОБНИКАМ ТА ПОКРАЩУЄ РІВЕНЬ ЖИТТЯ КОЖНОЇ ЛЮДИНИ У МІСТІ.



ОБСЯГ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ОДНОГО МЕШКАНЦЯ МІСТА

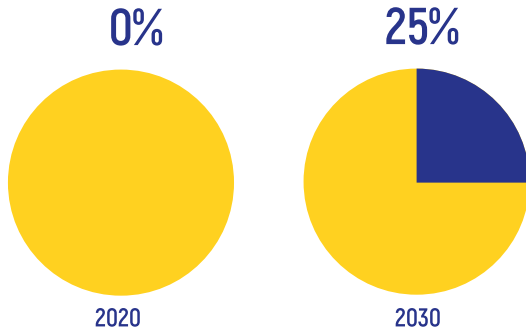


ЗАЛУЧЕНО ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЛЬВІВСЬКІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПРОЕКТИ

Стратегічна ціль 4.

Діджиталізація адміністративного сектору

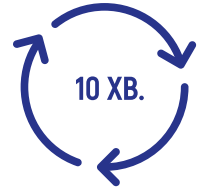
ОБСЯГ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІДЖИТАЛ-СЕГМЕНТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛЬВІВСЬКИХ ІТ-КОМПАНІЙ



ТРИВАЛІСТЬ РЕЄСТРАЦІЇ НОВОГО ПІДПРИЄМСТВА



2020



2030

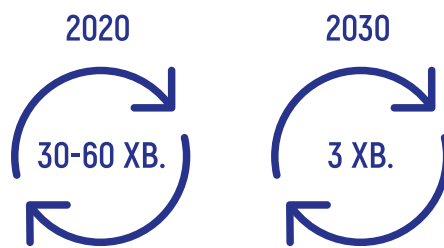
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СЕКТОРУ

ЛЬВІВ —
ПЕРШИЙ!
Ігор Васюник

АБСОЛЮТНУ БІЛЬШІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ ТА ІНФОРМАЦІЇ ПРО СВОЄ МІСТО ЛЬВІВ'ЯНИН БУДЬ-ЯКОГО ВІКУ ОТРИМУВАТИМЕ ДИСТАНЦІЙНО, СКОРИСТАВШИСЬ КАБІНЕТОМ ЛЬВІВ'ЯНИНА З ВЛАСНОГО ПК АБО СМАРТФОНУ. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЖИТТЯ СПРОСТИЛА ЗНАЧНУ КІЛЬКІСТЬ ТРИВАЛИХ І ЗАТЯЖНИХ ПРОЦЕСІВ, ЩО ВИВІЛЬНИЛИ ФІЗИЧНИЙ ЧАС ЛЮДИНИ ДЛЯ ПРОДУКТИВНОЇ ПРАЦІ, САМОРОЗВИТКУ ТА СІМ'Ї. ЛЬВІВ'ЯНИН НЕ ТІЛЬКИ ВПЕВНЕНИЙ У СВОЇХ ДОХОДАХ, РІВНІ БЕЗПЕКИ ТА ПРОЗОРОСТІ РОБОТИ ВЛАДИ, АЛЕ І МАЄ БІЛЬШЕ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЧАСУ ДЛЯ ЗВИЧАЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ РОДИННИХ ЗВ'ЯЗКІВ.



ТРИВАЛІСТЬ ПОДАННЯ БУДЬ-ЯКОГО ЗАПИТУ ДО АДМІНІСТРАТИВНОГО ОРГАНУ



2030 – ЦЕНТРАЛЬНА ТОЧКА ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ШЛЯХУ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ Е-ВРЯДУВАННЯ ПРИНЦИПОВО НОВОГО РІВНЯ.

Кожен мешканець Львова має бути залученим у життя міста не тільки на рівні побутового обслуговування потреб жителя, але і в інформаційне поле розвитку. Абсолютну більшість адміністративних державних послуг та інформації про своє місто львів'янин будь-якого віку має отримувати дистанційно, скориставшись особистим кабінетом з власного ПК або смартфона. Перетворення Кабінету львів'янина з одного серверу у 2019 р. до загальної стратегії «Львів на екрані» у 2030 р. – центральна точка трансформації на шляху до встановлення е-врядування принципово нового рівня.

Поряд із цим щороку у Львові-2030 вже проводяться форуми е-врядування, що досліджують та популяризують електронні державні послуги для населення. Впровадження кожного сервісу супроводжується регулярними соціологічними опитуваннями. Діджиталізація життя спростила значну кількість тривалих і зтяжних процесів, що звільнили фізичний час людини для продуктивної праці, саморозвитку та сім'ї. Львів'янин не тільки впевнений у своїх доходах, рівні безпеки та прозорості роботи влади, але і має більше можливостей та часу для звичайного спілкування та зміцнення родинних зв'язків.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі: діджиталізація адміністративного сектору та ефективна взаємодія бізнесу і влади.

Пріоритети стратегічної цілі: діджиталізація адміністративного сектору та виведення електронного врядування на новий рівень

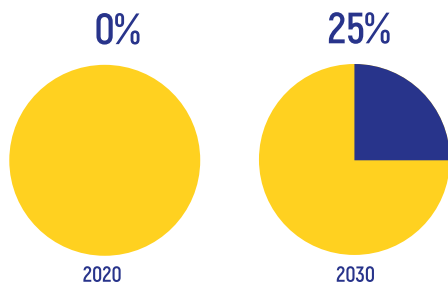
- 4.1 Спростити процес організації діяльності середнього та малого бізнесу
- 4.2 Оновити систему прозорого міського управління через веб-сервіси для використання у мобільних додатках
- 4.3 Організувати процес управління місцевими ресурсами відновлювальних джерел енергії
- 4.4 Налагодити ефективну політику співпраці бізнесу та влади - забезпечити постійне консультування місцевих виробників щодо сертифікації продукції та постійне проведення тренінгів з питань сертифікації та якості продукції.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Створення львівського дата-центру для функціонування електронного уряду. Вся інформація щодо користування електронними застосунками має зберігатись у єдиному центрі із відповідними рівнем захисту та кібернетичної безпеки серверів.
2. Створення Ситуаційного центру міста з оцінкою майбутніх критичних ризиків для міста.
 - Ризики в енергетичному секторі
 - Ризики в транспортній інфраструктурі
 - Фінансові ризики (ризики для фінансової безпеки Львова)
3. Ситуаційний центр повинен бути цифровізованим, автоматизованим і мати захищений додаток в смартфоні. Також повинні бути відібрані професійні аналітики.
4. Започаткування львівського форуму з питань електронного врядування, що буде проводитись у співпраці із ІТ-хабами та залучати молодих спеціалістів до створення електронних продуктів.
5. Організація тендеру на створення мобільного додатку «місто у смартфоні» для користування громадянами та бізнесом з метою ефективної комунікації з міською владою.
6. Відкриття Офісу електронного міста, що візьме на себе адміністративні функції та буде централізовано керувати проектом цифровізації міста Львова, дата-центром та організацією щорічних форумів.

Ключові показники продуктивності:

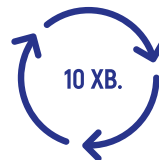
ОБСЯГ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІДЖИТАЛ-СЕКМЕНТУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛЬВІВСЬКИХ ІТ-КОМПАНІЙ



ТРИВАЛІСТЬ РЕЄСТРАЦІЇ НОВОГО ПІДПРИЄМСТВА



2020



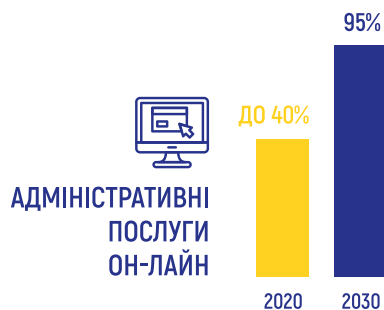
2030

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СЕКТОРУ

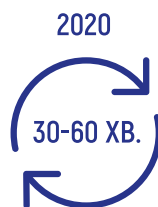
ЛЬВІВ — ПЕРШИЙ!

Ігор Васюник

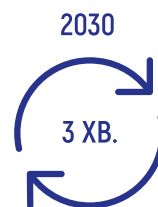
АБСОЛЮТНУ БІЛЬШІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ ТА ІНФОРМАЦІЇ ПРО СВОЄ МІСТО ЛЬВІВ'ЯНИН БУДЬ-ЯКОГО ВІКУ ОТРИМУВАТИМЕ ДИСТАНЦІЙНО, СКОРИСТАВШИСЬ КАБІНЕТОМ ЛЬВІВ'ЯНИНА З ВЛАСНОГО ПК АБО СМАРТФОНУ. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЖИТТЯ СПРОСТИЛА ЗНАЧНУ КІЛЬКІСТЬ ТРИВАЛИХ І ЗАТЯЖНИХ ПРОЦЕСІВ, ЩО ВИВІЛЬНИЛИ ФІЗИЧНИЙ ЧАС ЛЮДИНИ ДЛЯ ПРОДУКТИВНОЇ ПРАЦІ, САМОРОЗВИТКУ ТА СІМ'ї. ЛЬВІВ'ЯНИН НЕ ТІЛЬКИ ВПЕВНЕНИЙ У СВОЇХ ДОХОДАХ, РІВНІ БЕЗПЕКИ ТА ПРОЗОРОСТІ РОБОТИ ВЛАДИ, АЛЕ І МАЄ БІЛЬШЕ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЧАСУ ДЛЯ ЗВИЧАЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ РОДИННИХ ЗВ'ЯЗКІВ.



ТРИВАЛІСТЬ ПОДАННЯ БУДЬ-ЯКОГО ЗАПИТУ ДО АДМІНІСТРАТИВНОГО ОРГАНУ



2020



2030

2030 – ЦЕНТРАЛЬНА ТОЧКА ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ШЛЯХУ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ Е-ВРЯДУВАННЯ ПРИНЦИПОВО НОВОГО РІВНЯ.

2. СТРАТЕГІЯ «МОБІЛЬНІСТЬ ТА ДОСТУПНІСТЬ»



Транспорт – кровноносна система будь-якого міста, що визначає можливості для мешканців та бізнесу. Ефективний транспорт збільшує обороти ринку праці, роздрібної торгівлі, дозволяє отримувати освіту, насолоджуватися зеленими зонами та розвагами і, звісно ж, забезпечує можливості логістики і виробництва. Водночас транспорт впливає на просторове планування міста, екологію та безпеку, значною мірою формує спосіб життя мешканців.

Візія мобільності Львова

Львів - місто збалансованих можливостей для всіх. Компактне, добре зв'язане місто з різноманітним функцій пропорційно розподіленими по всій території. Місто різноманітного, якісного та безпечного міського середовища. Місто, де історія гармонійно сплетена з останніми досягненнями людства. Місто з чистим повітрям, зеленим та здоровим середовищем. Місто з широким вибором транспортних можливостей.

Цінності: які зберігаємо та які формуємо

Львову пощастило зберегти свою **історичну структуру**, яка формувалася з XIII-го століття. Саме завдяки цьому, центральна частина міста потрапила до списку пам'яток ЮНЕСКО. Транспортні потреби не руйнують цю сформовану структуру, а підлаштовуються під неї. До 1930-х років Львів був містом пішохідного руху і громадського транспорту. В межах цієї території ці способи пересування залишаються домінуючими.

Важливою цінністю є **природний ландшафт** міста з його зеленим каркасом. Львів має особливий горбистий рельєф з долиною р. Полтви та розкішними парками. Зелені зони зберігаються і розвиваються. У них розвивається потенціал для нових пішохідних і велосипедних зв'язків.

Формується **цінність людської гідності**, де людина, її безпека, здоров'я, комфорт і емоційний стан ставиться вище технічних потреб.

Екологія і якість повітря є великою цінністю. Транспорт у Львові відповідає за більш ніж 90% шкідливих викидів. Тому Львів робить ставку на розвиток електричного транспорту та більшої привабливості пішої ходьби і їзди на велосипеді, як способів пересування, які взагалі не створюють шкідливих викидів.

Міський простір є цінним ресурсом, який належить кожному містянину. Тому простір у місті організовується таким чином, щоб звільнити більше місця для людей, зменшивши площу, яку займає транспорт. Наповнити цей простір зеленню і створити більше можливостей для соціальної взаємодії і відпочинку львів'ян.

Львів був першим містом України, де запрацював кінний трамвай, який потім замінив електричний. З того часу трамвай є невід'ємною частиною вуличної атмосфери міста. Трамвай залишається каркасом, на основі якого надбудовується система громадського транспорту. **Трамвай-на система Львова** стає сучаснішою і ефективнішою.

Великою цінністю для львів'ян є **бруківані вулиці** Львова. Бруківка максимально зберігається на вулицях Львова, в першу чергу - на тихих другорядних вулицях. На завантажених магістралях застосовується асфальт для зменшення шумового забруднення і покращення безпеки руху.

Бачення мобільності Львова-2030 очима мешканця

Мобільність у Львові уже не сприймається як значна проблема. Завдяки впровадженню електронного квитка, який об'єднав весь громадський транспорт у єдину систему та цілеспрямованим інвестиціям міської влади у покращення якості громадського транспорту, більшість львів'ян обирає саме громадський транспорт для щоденних поїздок містом і не через відсутність альтернативи, як це було раніше, а через його зручність, надійність і прогнозовану швидкість пересування.

Завдяки мобільному додатку, який дозволяє спланувати твою поїздку, і єдиному квитку на весь транспорт, поїздка громадським транспортом в будь-який куточок міста є простою і прогнозованою. Цьому в значній мірі посприяв розвиток мережі громадського транспорту зі зручними пересадками на маршрути в інші напрями, а також впровадженню пріоритетності руху громадського транспорту на магістральних вулицях. Приємно сидіти, читати книжку і дивитись, як ти на тролейбусі у кондиціонованому салоні пролітаєш повз повзучий до світлофора трафік автомобілів.

Впродовж дня більшість своїх справ можна зробити пішки. Приємно просто прогулятись містом, особливо, коли все в тебе під рукою. Через політику електрифікації транспорту, повітря в місті стало набагато чистішим. Цьому в значній мірі посприяла і політика інтенсивного озеленення вулиць. Ходити в тіні зелені набагато приємніше, а загалом - пропало відчуття навколишнього хаосу, хоча вулиці стали більш насичені людьми. Завдяки покращенню якості вуличного простору і уповільненню трафіку на вулицях панує приємна атмосфера.

Коли вирішив піти пішки, але зрозумів, що маєш брак часу, - виручають сервіси прокату велосипедів і електричних самокатів. З розвиненою мережею велодоріжок пересуватись містом на велосипеді чи самокаті тепер суцільне задоволення. Завдяки цьому все більше львів'ян пересідає на велосипеди. Через горбисту місцевість Львова багато містян надає перевагу велосипедам з електричним приводом.

Політика на посилення безпеки дорожнього руху не лише дозволила суттєво знизити травмування людей на вулицях Львова, але також посприяла тому, що більшість дітей почало ходити чи їздити велосипедами у школи самостійно. Значну роль зіграли також суттєві інвестиції міста у якість шкільної та дошкільної освіти. Уже немає потреби везти через пів міста свою дитину до школи. Більшість дітей навчається неподалік від їх домівки.

Багато львів'ян мають автомобілі, але все менше людей обирає його для щоденних поїздок містом. Дуже популярними стали електромобілі. Знайти зарядку не складає жодних проблем. Але все ж плата за паркування і жорсткий контроль за правильністю паркування змушує замислитись над тим, чи не варто пересісти на трамвай, тролейбус або велосипед. Навіть люди, які приїжджають з околиць, почали залишати автомобілі на дешевих парковках на околицях, так званих точках «Паркуйся і їдь» і пересідати далі на громадський транспорт.

Таким чином люди не лише економлять гроші на паркування, але і час, оскільки на виділених лініях громадський транспорт майже не стоїть на світлофорах. Розвиток каршерінгу також переконав багатьох людей відмовитись від ідеї купівлі власного автомобіля. Тепер, коли треба закупитись у супермаркеті чи перевезти щось габаритне - можна просто взяти автомобіль в короткострокову оренду. Автомобіль можна легко знайти за допомогою мобільного додатку.

Такий результат став можливий завдяки цілеспрямованій політиці міської влади. Тісна комунікація і координація дій між відділами, які працюють над досягненням спільних цілей, - стали запорукою успішного впровадження змін.

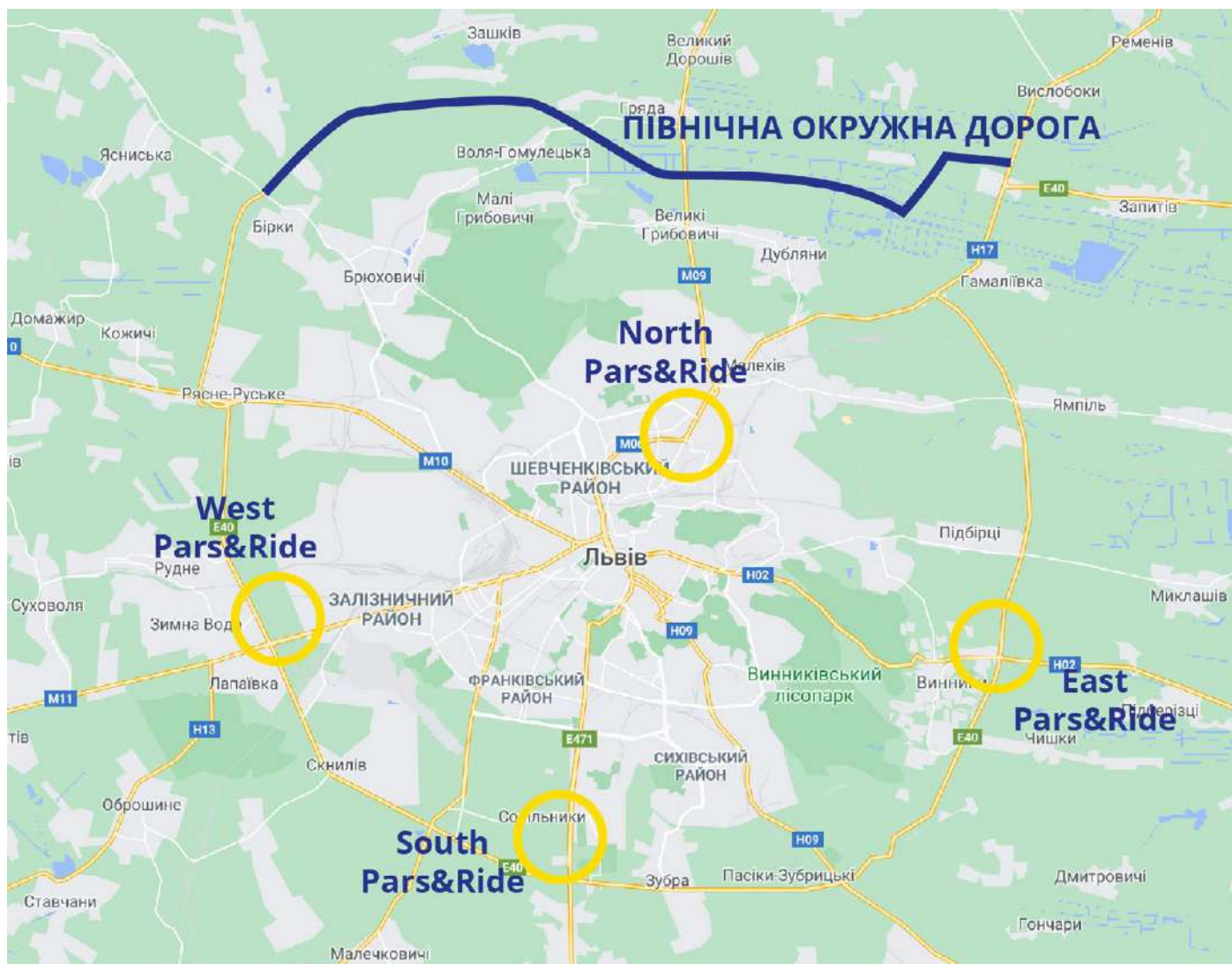


Рис. Схема транспортно-пересадочних хабів та підвізного транспорту
Джерело: розробка UIF

Стратегічні цілі:

- 4.1 Нова якість мережі громадського транспорту
- 4.2 Мікромобільність та персональний транспорт
- 4.3 Вулиці якісного життя

Стратегічна ціль 1. Нова якість мережі громадського транспорту.

Запорука зменшення транспортного навантаження на вулиці міста – це формування мережі громадського транспорту не просто як соціальної функції, а як справжньої альтернативи використання власних автомобілів як для мешканців міста, так і передмість, інших міст чи регіонів.

- **Львівський трамвай має стати справжнім наземним метрополітеном**, маючи пріоритет у русі над автотранспортом і отримавши нові лінії до житлових районів та аеропорту.

- **Наскрізний рух тролейбусів через центр міста** підвищить роль цього екологічного виду громадського транспорту, а застосування рухомого складу з автономним ходом надасть можливості відкриття нових маршрутів.

- **Впровадження електронного квитка** збільшить можливості оптимізації маршрутної мережі, а також підвищить можливості контролю за дотриманням графіків руху.

- **Продовження міських маршрутів у приміську зону** також повинно зробити громадський транспорт привабливішим для більшого числа пасажирів. Водій уже не буде турбуватись скільки він перевозить платних пасажирів - його основним завданням буде якісно виконувати транспортну роботу. Це дозволить забути про такі явища як перегони між маршрутами, ранні з'їзди з маршрутів і довгі простой на зупинках.

- **Найважливіше, що весь транспорт буде об'єднаний у єдину тарифну систему** і квиток буде працювати на весь громадський транспорт з необмеженою кількістю пересадок у визначений проміжок часу.

- **Безкоштовні пересадки дозволять оптимізувати мережу**, забрати перепробіги і накладання маршрутів та створити транспортно-пересадкові вузли.

Щоб громадський транспорт був ефективний і привабливий для пасажира, він не повинен стояти у заторах разом з приватним транспортом. В усіх магістральних напрямках має бути забезпечений пріоритет руху громадського транспорту. Де це можливо - за допомогою виділених смуг руху, де місця бракує - пріоритет можна забезпечити **за допомогою «розумного» регулювання світлофорів.**

Цифра: у 2019 році для 53% львів'ян громадський транспорт є основним способом пересування в місті. У майбутньому це число не повинно зменшуватись.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі:

4.1.1. Зменшити час і зробити прогнозованими поїздки громадським транспортом, особливо в пікові години;

4.1.2. Забезпечити легкість та зручність користування громадським транспортом. Громадський транспорт без стресу;

4.1.3. Забезпечити рівний доступ до якісного громадського транспорту на території усього Львова.

4.1.4. Розробити варіанти детінізації громадського транспорту м. Львіва. Економічний ефект від детінізації спрямувати на створення безкоштовних маршрутів в місті (туристичних, соціальних).

Комплексний документ реалізації: План сталої міської мобільності, Стратегія розвитку громадського транспорту.

ПРОЕКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Трамвай - «львівське метро». Розвиток трамвая як альтернативи метро.

2. Розвиток тролейбуса у сучасний і швидкий громадський транспорт.

3. Повноцінне і якісне запровадження електронного квитка з гнучкою системою тарифів дійсними на весь громадський транспорт, безкоштовними пересадками.

4. Нова вулиця між Левандівкою і Рясне з будівництвом тунелю під залізничною колією.

Таблиця. Ключові показники продуктивності стратегічної цілі 2.

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Середня експлуатаційна швидкість громадського транспорту	11 км/год	20 км/год
2.	Перевізна здатність за годину у ранковий пік	80 тис. ос	120 тис. ос
3.	Доступність мешканців до зупинок громадського транспорту	75%	97%

Стратегічна ціль 2.

Мікромобільність та персональний транспорт.

Децентралізація міста суттєво скорочує відстані – то ж чимало переміщень містом може здійснюватися пішки або завдяки персональному транспорту – а це не лише велосипед, а й сучасні електричні засоби пересування, як поширені серед молоді гіроскутери та електросамокати, так і зручні для людей похилого віку електричні візки. Весь цей транспорт «останньої милі» потребує і особливої інфраструктури – як мережі велодоріжок і загалом безбар'єрного простору, так і місць зберігання у житлових районах, камер схову у центрах міської активності та розвитку систем громадського прокату.

Цифра: у Львові має бути збудовано 350 км велоінфраструктури.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі: Мікромобільність та персональний транспорт:

4.2.1 Створення безпечних і зв'язаних веломаршрутів у всьому місті;

4.2.2 Забезпечення місць для зберігання та паркування мікромобільних засобів пересування і велосипедів;

4.2.3 Збільшення пропозиції сервісів оренди велосипедів і мікромобільних засобів пересування.

Комплексний документ реалізації: План сталої міської мобільності Львова, Концепція розвитку мікромобільності і велотранспорту.

ПРОЕКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Добудова цілісної вело-інфраструктурної мережі Львова;
2. Встановлення пунктів зберігання велосипедів у центрах міської активності, в тому числі в закладах освіти;
3. Створення рекреаційних вело-пішохідних маршрутів між зеленими зонами міста та за місто (Винники, Вульки, Брюховичі).

Таблиця. Ключові показники продуктивності стратегічної цілі 4.2.(2)

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Процент поїздок на велосипеді та мікромобільних засобах	2%	10%
2.	Довжина веломережі	85 км	350 км

Джерело: оцінка UIF

Стратегічна ціль 3. Вулиці якісного життя

Вулиці та площі міста – це, перш за все, громадські простори, особливо у центральній частині міста та житлових районах, вони мають власну економіку, екологію, соціальні спільноти. Комплексна реорганізація дорожнього руху з інтелектуальною системою керування, обмеження швидкості до 30 км/год та розвиток торговельно-пішохідних вулиць і площ у центральних та житлових районах, формування окремих піших та велосипедних сполучень, якісне озеленення мають сприяти підвищенню якості життя, формуванню центрів мікрорайонів, збільшувати можливості та привабливість громадського транспорту, пішого руху та загалом мікромобільності. Особлива увага – врегулюванню паркування, як шляхом фізичного визначення місць, так і через правила оплати, з врахуванням інтересів як бізнесу, так і місцевих мешканців.

Цифра: У Львові щороку внаслідок дорожньо-транспортних пригод гине близько 40 осіб, більшість з яких є пішоходами. Вулиці міста мають бути безпечним простором, і кількість смертей потрібно знизити до нуля.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі: Вулиці якісного життя.

4.3.1 Чітко візуально розділити магістральні вулиці від немагістральних;

4.3.2 Проектування вулиць за принципом від фасадів до центру вулиці;

4.3.3 Забезпечення 100% інклюзивності вуличного простору;

4.3.4 Якісне і різноманітне озеленення вулиць і площ;

4.3.5 Зменшення транспортного навантаження на вуличну мережу міста від транзитного транспорту і маятникової міграції з передмістя.

Комплексний документ реалізації: План сталої міської мобільності Львова, Каталог типових рішень благоустрою міста.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Безпечні і комфортні житлові вулиці;
2. Дружня до людей центральна частина міста та запровадження зони з обмеженням швидкості 30 км/год;
3. Відцентрова організація паркування;
4. Програма точкових змін у вуличний простір;
5. Встановлення WIM-комплексів на в'їздах у місто;
6. Покращення ключових транспортних розв'язок на в'їздах у місто (вул. Богдана Хмельницького, вул. Личаківська).

Таблиця. Ключові показники продуктивності стратегічної цілі 4.3.

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Процент пішохідного руху	18%	20%
2.	Доступ мешканців до якісних громадських просторів	1,5 км	0,5 км
3.	Кількість смертей у ДТП	42	0

Джерело: оцінка UIF

Сучасний стан у сфері транспорту

Сьогоднішній Львів – це місто з розвинутою системною мережею громадського транспорту, яка складає 9 трамвайних, 9 тролейбусних та 21 автобусних маршрутів, а також 34 маршрутних таксі. Приміські, міжміські та міжнародні маршрути обслуговуються на 8 автовокзалах та автостанціях. Мережа велосипедних доріжок наразі складає 85 кілометрів, і понад 2% мешканців міста користуються велосипедами як транспортом.

Водночас саме перед транспортною системою стоїть чимало викликів. Трамвай, один із символів міста, потребує реновації, аби, з одного боку - забезпечити безперебійні перевезення незалежно від автомобільних заторів, а з іншого – аби мешканці віддалених районів мали до нього доступ і сприймали як альтернативу використанню власних автомобілів. Безпека та зручність мають стати основою розвитку велосипедного транспорту, з урахуванням сучасних електричних персональних транспортних засобів та потреб людей з обмеженою мобільністю.

Транспортне питання гостро стоїть у Львові. В опитуванні якості життя мешканці оцінюють транспортну ситуацію у Львові на 2,87 бали з 5-ти, що є одним з найнижчих показників.

У 2019 році проводилось останнє опитування мобільності, яке робив КУ Інститут міста спільно з ЛКП «Львівавтодор». Згідно з цим дослідженням був виведений розподіл переміщень містом за видами транспорту. У будні дні 53% мешканців пересуваються громадським транспортом, 18% - пішки, 23% - на автомобілі і 2% на велосипеді, статистична похибка дослідження - 2,5%.

Рівень автомобілізації міста становить 250 автомобілів на 1000 мешканців, тоді як у європейських містах цей показник складає 500 - 600 автомобілів на 1000 осіб. Навіть такої, здавалося б, невеликої кількості автомобілів достатньо, щоб вулиці міста були закорковані у години пік. Причин цьому є декілька. Одна з них це високий рівень автомобілекористування, на відміну від тих же європейських міст. Тобто більшість автовласників користується своїм автомобілем майже постійно. Львів має досить сильно розвинене передмістя. Згідно даних мобільних операторів до Львова щодня заїжджає від 180 000 до 150 000 осіб. Це число включає осіб, що приїжджають до Львова автобусами і залізничним транспортом. Щороку спостерігається тенденція до зростання потоку автомобілів з приміської зони.

Ще однією причиною є те, що сама структура міста не є пристосованою до такої кількості автомобілів. Це пов'язано з тим, що через складний рельєф, зелені пагорби, що перетинають місто, основні шляхи Львова проходять через його центральну частину. Сама центральна частина міста здебільшого зберегла довоєнну структуру з щільною квартальною забудовою, яка була розрахована на пересування пішки та на громадський транспорт.

Рух транспорту ускладнюють також хаотично припарковані автомобілі. Через відсутність контролю за дотриманням правил паркування і малою кількістю платних паркомісць, водії паркуються усюди, де для цього є фізична можливість. За останні 5 років завдяки встановленню стовпців на тротуарах вдалось звільнити тротуари в найбільш критичних місцях. З листопада 2018 року почали працювати муніципальні інспектори з паркування. Станом на літо 2019 року працювало 14 інспекторів. Цієї кількості недостатньо для наведення порядку з паркуванням.

Громадський транспорт залишається основним способом пересування львів'ян. Більшість львів'ян використовують маршрутки. Станом на 2017 рік маршрутками користувалося 45% користувачів громадського транспорту. Їх по місту курсує не менше 300 одиниць і цього є замало, щоб

задовільнити потреби у переміщенні львів'ян, особливо в пікові години. В результаті маршрутки заповнюються ще на кінцевих зупинках і в ключових напрямках на проміжних зупинках навіть не зупиняються.

Про комфорт таких перевезень годі говорити. Навіть коли транспорт не є переповним - комфорт не зростає, адже більшість маршруток дуже погано технічно обслуговують і прибирають. Рухомий склад є дуже зношеним. У вечірній час, на вихідних, у святкові дні водії маршруток дозволяють собі не виходити на рейси. І часто виходить так, що у певні райони після 21-ї години уже неможливо доюратись громадським транспортом. Причиною цього є сформована система взаємовідносин між водіями, перевізниками і містом. Маршрутки є самоокупним бізнесом, наскільки це можливо. Здебільшого самі водії є власниками автобусів, вони самостійно збирають кошти з пасажирів і дають певну суму перевізникам. На суму, що у них залишилась, вони повинні обслуговувати транспортний засіб і заробляти на життя. Це і зумовлює низьку якість перевезень маршрутками.

Із закупівлею комунальним АТП нових 12-метрових автобусів ситуація трохи покращилась на тих маршрутах, де почали їздити ці автобуси. Проте, цього недостатньо для відчутного покращення якості перевезень. Сьогодні на міських маршрутах їздить близько 190 автобусів 12-метрової довжини.

Організатором міських пасажирських перевезень у Львові є управління транспорту Львівської міської ради. Воно визначає маршрути, проводить конкурси на визначення перевізників, які будуть обслуговувати маршрути та повинно контролювати дотримання перевізниками умов договорів, проте реальних важелів впливу на перевізників немає. Вартість проїзду визначається сесією Львівської міської ради і кожне підняття вартості супроводжується довгими і складними суперечками.

Львівське комунальне АТП-1 обслуговує близько 33 % міських маршрутів, а близько 42 % розподілені між чотирма приватними перевізниками, ще 15 % маршрутів є на тимчасових договорах (№ 8а, 18, 19, 36а, 37, 40, 49 та 48, 57), а 9 % не обслуговуються взагалі (№ 12, 30, 35, 36, 54). Також працює 7 нічних маршрутів, їх обслуговує АТП-1.

ЛКП «Львівелектротранс» обслуговує 9 трамвайних і 9 тролейбусних маршрутів. На даний час на маршрутах є: трамваїв - до 80 одиниць, тролейбусів - до 60. Цієї кількості рухомого складу недостатньо для комфортного перевезення пасажирів на наявних маршрутах. При продовженні трамвайних / тролейбусних ліній - рухомого складу потрібно ще більше. Особливо це стосується тролейбусів. Через нестачу рухомого складу і водіїв довелося закрити тролейбусний маршрут №10. У Львові сильно зношена контактна мережа і залишається ще багато тролейбусів марки Skoda, які є в сильно зношеному стані, це не дозволяє тролейбусу на рівні конкурувати з автобусами за пасажирів. В результаті тролейбус сприймається як соціальний транспорт.

Що стосується трамваїв, то із закупівлею 30-ти трамваїв Tatra KT4DM з Берліну вдалось заповнити третій і шостий трамвайні маршрути, таким чином зняти з маршрутів трамваї, які були в найгіршому технічному стані. Через часті поломки і затримки в русі трамвай заробив славу ненадійного засобу пересування. Із запуском трамваю на Сихів у 2017 році значно піднялася зручність і швидкість добирання з Сихова у центр. Це також дозволило підняти розуміння важливості трамваю в місті.



ШВИДКІСНИЙ
ТРАМВАЙ -
«ЛЬВІВСЬКЕ
МЕТРО»



НОВА ВУЛИЦЯ МІЖ
ЛЕВАНДІВКОЮ І РЯСНЕ
З БУДІВНИЦТВОМ ТУНЕЛЮ
ПІД ЗАЛІЗНИЧНОЮ КОЛІЄЮ



ЕЛЕКТРОННИЙ
КВИТОК



БУДІВНИЦТВО ПАРКІНГІВ У МІСТІ
ТА ЧОТИРЬОХ ПЕРЕХОПЛЮЧИХ
ПАРКІНГІВ НА В'ЇЗДАХ У ЛьВІВ

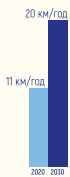
350 KM
ВЕЛОІНФРАСТРУКТУРИ

МОБІЛЬНИЙ ТА ДОСТУПНИЙ ЛьВІВ

**ЛьВІВ —
Перший!**

Ігор Васюник

ТРАНСПОРТ - ЦЕ КРОВОНОСНА СИСТЕМА МІСТА, ЩО ВИЗНАЧАЄ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕШКАНЦІВ ТА БІЗНЕСУ. ЛьВІВ МАТИМЕ РОЗВИНЕНУ МЕРЕЖУ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ ЗІ ЗРУЧНИМИ ПЕРЕСАДКАМИ НА МАРШРУТИ. ВЕЛОСИПЕДНА ІНФРАСТРУКТУРА ЗВ'ЯЗУВАТИМЕ УСІ РАЙОНИ ЛьВОВА. ВУЛИЦІ МІСТА СТАНУТЬ ПРИВАБЛИВИМИ ТА БЕЗПЕЧНИМИ ДЛЯ ПІШОХОДІВ І ЇЗДИ НА ВЕЛОСИПЕДІ.



СЕРЕДНЯ ШВИДКІСТЬ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ ЗРОСТЕ З 11 ДО 20 КМ/ГОД



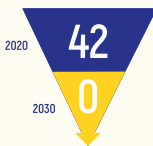
У РАНКОВИЙ ПІК ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ ПЕРЕВОЗИТИМЕ ДО 120 ТИС. ОСІБ



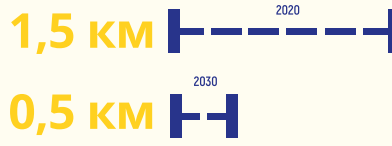
ЗРОСТЕ ДОСТУПНІСТЬ ДО ЗУПИНОК ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ З 75% ДО 97%



ПРОЦЕНТ ПОЇЗДОК НА ВЕЛОСИПЕДІ ТА МІКРОМОБІЛЬНИХ ЗАСОБАХ З 2% ДО 10%



ЗМЕНШИТЬСЯ КІЛЬКІСТЬ СМЕРТЕЙ У ДТП/РІК ВІД 42 ДО 0



ДОСТУП МЕШКАНЦІВ ДО ЯКІСНИХ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ

ПОНАД 110 МІСТ ЗАПРОВАДИЛИ БЕЗКОШТОВНИЙ ТРАНСПОРТ



ЯКІСНИЙ І БЕЗКОШТОВНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

**ЛьВІВ —
Перший!**

Ігор Васюник

2024 РІК - ЛьВІВ БУДЕ ПЕРШИМ МІСТОМ УКРАЇНИ ЗА ЯКІСНІСТЬ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ. СУЧАСНІ МІСЬКІ АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ ТА ТРАМВАЇ БУДУТЬ ЇЗДИТИ ВЧАСНО ТА У ДОСТАТНІЙ КІЛЬКОСТІ. ПЕРЕСУВАТИСЬ ГРОМАДСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ ПО МІСТУ БУДЕ НЕ МЕНШ КОМФОРТНО І НАВІТЬ ШВИДШЕ, НІЖ НА ПРИВАТНОМУ АВТО. ЗАВАНТАЖЕНІСТЬ ВУЛИЦЬ МІСТА ЗМЕНШИТЬСЯ, ЗНИКНЕ ПРОБЛЕМА ІЗ БРАКОМ МІСЦЬ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ.

ЩОРІЧНО ЕКОНОМІКА ЛьВОВА ЧЕРЕЗ ЗАТОРИ ВТРАЧАЄ БІЛЬШЕ, НІЖ ПОТРІБНО НА ФІНАНСУВАННЯ ЯКІСНОГО І БЕЗКОШТОВНОГО ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТОРИ - ЦЕ ЕКОНОМІЧНІ ЗБИТКИ

80-90%
шкідливих викидів у повітрі - це вихлопи від автомобілів

3 млрд гривень/рік
ВТРАЧАЄ ЕКОНОМІКА ЛьВОВА ЧЕРЕЗ ЗАТОРИ

Львів'яни стоять у заторах
547 або **22**
ГОДИН ДНІ/РІК

ЦІЛЬ ЯКІСНОГО І БЕЗКОШТОВНОГО ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ:

1 ПОЗБУТИСЯ ЗАТОРІВ

2 ПОКРАЩИТИ МОБІЛЬНІСТЬ

3 ЗМЕНШИТИ ПОТРЕБУ У МІСЦЯХ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ

4 НА 80% ЗМЕНШИТИ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ ВІД ВИХЛОПНИХ ГАЗІВ

5 ПОКРАЩИТИ ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ЛьВОВА

3. СОЦІАЛЬНА СТРАТЕГІЯ



Візія соціальної сфери

Якість життя – ключове завдання розвитку міської інфраструктури, адже місто – це, перш за все, його мешканці. Кожен львів'янин, у будь-якому віці, з будь-якого соціального прошарку має мати можливості для особистого розвитку, економічного достатку, відчуття приналежності до творення міського життя. Водночас зміцнення інституту сім'ї, цінностей взаємоповаги та взаємодопомоги, зміцнення та розвиток громадського сектору та муніципально-громадського партнерства має сприяти продовженню тривалості життя, соціальній інтеграції та підвищенню рівня задоволеності буттям.

Шлях життя мешканця міста. Історія життя будь-якої людини починається ще до її народження – і завдання міста не просто прийняти нову людину, а й зберегти і скріпити стосунки між майбутніми батьками, надати їм можливості адаптації до нових соціальних ролей як на рівні консультацій, так і відповідної інфраструктури та практичної підтримки. У перші роки життя, у дошкільний період дитинства відбувається надзвичайно важливий процес пізнання світу через відчуття, перший досвід, ігри – і це має відбуватися активно, але й безпечно.

Шкільний період життя – час, коли діти чимало часу проводять самостійно, окремо від батьків, коли у дітей формується соціальна поведінка, важливим є забезпечення можливостей навчання через спілкування, наслідування та отримання власного досвіду. На старшій школі ж відбувається визначення подальшого життєвого шляху, початку самореалізації людини вже як повноцінного члена суспільства. Студентство – завершальний етап формування особистості, і водночас студенти – найбільш мобільна частина суспільства. В цей час молоді люди роблять і вибір де жити – чи залишитися у місті, чи шукати кращої долі деінде.

Для людей у зрілому віці важливим є створення комплексних умов не лише для ефективної праці, а й можливостей для становлення сім'ї, саморозвитку, впевненості у майбутньому. Якісна система транспорту, підтримка громадського здоров'я та поширення можливостей для ведення здорового способу життя, запровадження роботи шкіл та дитячих садків протягом робочого часу, розвиток центрів додаткової освіти та бізнес-шкіл мають стати передумовою динамічного розвитку особистостей у поєднанні з сімейними цінностями та довголіттям.

Настання **пенсійного віку** у сучасному світі зовсім не означає завершення активного періоду життя. Надання можливостей ділитися власним досвідом має забезпечити спадковість професійного досвіду поколінь та одночасно створити передумови для всебічного розвитку цієї категорії городян через міждисциплінарні проекти. А якісна система медичної підтримки та догляду має забезпечити можливості для самодостатнього гармонійного життя у поважному віці.

Питання **інклюзивності** загалом стосується не лише людей з інвалідністю та людей з обмеженою мобільністю - всі ми на різних етапах життя і у різних життєвих ситуаціях маємо особливі потреби, які має задовольняти міське середовище, яке в свою чергу ми самі для себе створюємо. Інклюзивність - це доступність і залучення не лише на рівні мобільності та міського простору. Місто для людей - це те місто, де безпечно і комфортно незалежно від фізичного стану, статі, віку, національності, економічного достатку, і навіть громадяни найбільш вразливих категорій відчують себе повноцінними і повноправними мешканцями міста.

Стратегічні цілі:

1. Відповідальне батьківство
2. Формування особистості
3. Можливості для молоді
4. Усвідомлена зрілість
5. Самодостатня старість
6. Інклюзивність для всіх

Стратегічна ціль 1. Відповідальне батьківство

Створення нової сім'ї – надзвичайно важлива подія для суспільства, а батьківство – не просто початок життя нової людини, а й формування її як майбутньої особистості. Перші тижні та місяці молоді мами практично не відходять від своїх дітей, їм доводиться суттєво перелаштувати власне життя та стикатися з цілою низкою побутових питань та інфраструктурних потреб. Водночас усвідомлення нових соціальних ролей у суспільстві потребує відповідної підтримки.

Активні діти швидше і краще пізнають світ, прагнуть спілкування з однолітками, однак разом з тим батькам додається переживань за їх безпеку – тож це має бути передусім враховано у благоустрої прибудинкових територій та громадських центрів мікрорайонів. Водночас створення можливостей молодим мамам для віддаленої роботи, участі у вихованні дітей у дитсадках має сприяти їх економічній та соціальній активності.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 1. Відповідальне батьківство.

- 1.1. Підтримка молодих сімей через навчальні та консультативні програми підвищення обізнаності про батьківство, розвиток кризових центрів для складних життєвих ситуацій.
- 1.2. Соціалізація молодих сімей через комунікаційні центри мікрорайонів шляхом проведення консультативних заходів та надання практичної допомоги.
- 1.3. Вдосконалення міської інфраструктури в частині підвищення можливостей для сімей з дітьми та безпечного перебування дітей у міському просторі.

Комплексний документ реалізації: План адаптації інфраструктури «Місто дружнє до дітей».

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Організація «шкіл материнства та батьківства» на базі комунікаційних центрів у мікрорайонах;
2. Розвиток індивідуального консультування при вагітності через гарячі лінії;
3. Створення кризових центрів з можливістю тимчасового перебування жінок з дітьми у кожному районі міста;
4. Формування мережі «тихих зон» у парках та скверах, а також прибудинкових територіях у пішій доступності до житлових будинків;
5. Організація приміщень для зберігання дитячих візків та іншого обладнання на перших поверхах або на прибудинковій території.

Ключові показники результативності:

- Зниження дитячої смертності у віці до 3 років;
- Скорочення розлучень у сім'ях з дітьми до 3 років;
- Створення кризових сімейних центрів у кожному районі міста;
- Проведення навчально-консультативних заходів у комунікаційних центрах мікрорайонів;
- Створення гарячої лінії «Відповідальне батьківство».

Стратегічна ціль 2. Формування особистості

Вже з дошкільного віку дитина все більше вступає у самостійне життя – і в надзвичайно важливий процес пізнання світу через відчуття, перший досвід соціальних комунікацій, ігри. Активні

діти швидше і краще пізнають світ, прагнуть спілкування з однолітками, однак разом з тим батькам додається переживань за їхню безпеку – тож міський простір житлових районів має бути максимально адаптованим для перебування та дозвілля дітей та підлітків. Якісні громадські простори, безпечні дитячі майданчики для різних вікових категорій, безпека дорожнього руху на вулицях та «двори без машин» – все це має сформувати міський простір, дружній до дітей.

Водночас ключовими у формуванні особистості є навчання, пізнання світу та самовизначення, що далеко не обмежується шкільними навчальними закладами. Вже у молодшому шкільному віці діти чимало часу проводять самостійно, окремо від батьків, коли у дітей формується соціальна поведінка і важливим є забезпечення можливостей навчання через спілкування, наслідування та отримання власного досвіду. Враховуючи, що в цей період батьки вже переважно повноцінно працюють, необхідна розвинена система додаткового позашкільного навчання та змістовного дозвілля через формування освітніх округів та інтеграції системи освіти з життям місцевої громади.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 2. Формування особистості.

- 2.1. Формування безпечного міського простору для перебування дітей різного віку, з урахуванням наслідування ними поширених соціальних практик.
- 2.2. Розвиток можливостей для батьків поєднувати повноцінну роботу та виховання дітей шкільного віку через систему різноманітних закладів.
- 2.3. Розвиток позашкільної освіти та виховання через міські тематичні інформаційні центри, комунікаційні центри мікрорайонів та масові заходи.

Комплексний документ реалізації: План адаптації інфраструктури «Місто дружнє до дітей».

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Формування мережі безпечних дитячих майданчиків із захистом від сонця, камерами відеоспостереження та сучасним обладнанням;
2. Створення мережі коворкінг-дитсадків для забезпечення можливості поєднання роботи батьків у віддаленому режимі і догляду за дітьми;
3. Організація «дитячих кімнат» у межах мікрорайонів, аби можна було залишити дитину на певний час;
4. Створення центрів позашкільного догляду та розвитку дітей на рівні мікрорайонів;
5. Поширення практики обмеження руху автомобілів всередині житлових кварталів та мікрорайонів, стимулювання створення «дворів без машин»;
6. Створення тематичних інформаційних центрів у сферах екології, ресурсозбереження, дорожньої безпеки, соціальної інтеграції;
7. Проведення «ярмарків професій» та інших заходів професійної орієнтації.

Ключові показники результативності:

- Зниження дитячої смертності та травматизму у віці до 12 років;
- Зниження ДТП з дітьми до 12 років;
- Кількість ОСББ, що сформували простір «двір без машин»;
- Кількість створених міських тематичних інформаційних центрів;
- Кількість створених у мікрорайонах дитячих кімнат;
- Чисельність матерів, залучених до роботи у дитячих закладах, де перебувають їхні діти;
- Рейтинг міста по ЗНО;

- Кількість осіб, що працюють за фахом першої вищої освіти (багатолітні дослідження ефективності системи профорієнтації);
- Відстань і час її подолання між місцем проживання школярів та закладом шкільної освіти.

Стратегічна ціль 3. Можливості для молоді

Вже у старшій школі для юнаків та дівчат надзвичайно важливо надати максимум можливостей для вибору майбутньої сфери діяльності та професії, а також отримання додаткових знань вже у шкільні роки. Створення інфраструктури для самостійного навчання та першої роботи надасть їм кращі можливості для професійної орієнтації, а додаткові практичні тренінги з різноманітних прикладних питань сприятимуть адаптації до дорослого життя.

З настанням повноліття та вступом у доросле життя місту важливо втримати молодь – студентство, молодих підприємців та професіоналів, в тому числі молоді сім'ї – як шляхом створення якісної інфраструктури навчання, роботи та самореалізації, так і забезпечення сучасними житловими умовами. Відповідність найсучаснішим тенденціям у організації цих інфраструктур на міському рівні є вирішальним для збереження та розвитку Львова як потужного міста студентства та молоді рівня євро регіону та загалом зростання людського капіталу міста.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 3. Можливості для молоді.

3.1. Розвиток інфраструктури багатоманітної освіти, можливостей для початкової роботи, професійної орієнтації та підприємництва для молоді.

3.2. Створення єдиної міської платформи забезпечення студентства та молоді сучасним житлом з відповідною допоміжною інфраструктурою за моделлю колівінгу.

3.3. Запровадження системи додаткової освіти, навчання життєвим практикам, лідерству, підприємству, особливостей соціальних ролей та соціальної інтеграції.

Комплексний документ реалізації: Програма розвитку людського капіталу «Місто людей майбутнього».

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Проведення «ярмарок професій», екскурсій на підприємства і організації, семінарів щодо розвитку особистості і лекцій від видатних містян;
2. Бізнес-акселератори та бізнес-інкубатори для старших школярів, студентів та молоді;
3. Створення шкільних та студентських коворкінгів, додаткових навчальних програм з підприємництва та підтримка творчості і самореалізації;
4. Створення мережі колівінгів як сучасного формату студентських гуртожитків з самоврядуванням та креативними просторами для віддаленої роботи, в тому числі для студентських сімей з дітьми;
5. Створення міжуніверситетського центру додаткової освіти на базі Конгрес-центру із залученням кращих викладачів та тренерів Європи та світу;
6. Проведення міждисциплінарних студентських хакатонів з питань розвитку міста, економіки та майбутнього.

Ключові показники результативності:

- Кількість молодих сімей середнім віком до 26 років, що проживають в місті;
- Кількість активних приватних підприємців віком до 26 років;

- Кількість активних підприємців-студентів;
- Обсяги залучених інвестицій у проекти студентів та молоді в рамках діяльності бізнес-акселераторів та бізнес-інкубаторів;
- Кількість молоді, охопленої заходами професійної орієнтації;
- Кількість помешкань, задіяних у загальноміській платформі молодіжного житла;
- Кількість робочих місць, створених студентських та шкільних коворкінгах та фактична кількість годин їх використання.

Стратегічна ціль 4. Усвідомлена зрілість

Якість життя і можливості для забезпечення себе та родини – ключові умови для повноцінного проживання у місті людей працездатного віку. Велике значення має транспортна доступність до робочих місць та місць надання послуг, скорочення витрат часу на поїздки та можливості застосування альтернатив приватному автотранспорту. Визначальним є і наявність та розміщення шкіл та дитячих садків, і, відповідно, забезпечення догляду за дітьми і після шкільних занять до завершення робочого дня.

Враховуючи, що сучасний ринок праці є надзвичайно динамічним, де одні професії зникають, інші виникають, місто має підтримати таку мобільність городян через систему додаткового навчання та перекваліфікації. Ринок праці наразі надає можливості для професійної реалізації і людям з обмеженими фізичними можливостями – і місто може цьому сприяти через інфраструктуру доступності і транспортної мобільності. А поширення віддаленого способу праці надає можливості і для матерів з малолітніми дітьми та інших категорій людей, що не мають змоги працювати повний робочий день на стаціонарних робочих місцях.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 3. Усвідомлена зрілість.

4.1. Розширення різноманіття моделей робочого графіку, в тому числі у сфері надання послуг для забезпечення їх доступу працюючим громадянам.

4.2. Розвиток системи перекваліфікації та додаткової освіти людей зрілого віку, а також інфраструктури розвитку підприємництва для цієї категорії.

4.3. Сприяння поширенню практик здорового способу життя та підвищення громадського здоров'я, доступу до медичних послуг для працюючих громадян.

Комплексний документ реалізації: Програма розвитку людського капіталу «Місто людей майбутнього».

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

- 1. Поширення гнучкого робочого графіку, в тому числі запровадження подвійного робочого тижня 4/3 у низці установ та організацій;**
- 2. Розвиток можливостей для запровадження віддалених робочих місць у мікрорайонах та за місцем проживання;**
- 3. Створення міжуніверситетського центру додаткової освіти, мережі інфраструктури підтримки підприємництва через створення бізнес-акселераторів;**
- 4. Формування інфраструктури здорового способу життя через розвиток сталих способів пересування містом та системи моніторингу й профілактики у сфері громадського здоров'я;**
- 5. Створення на базі центрів зайнятості системи перепідготовки кадрів, ярмарків вакансій для людей зрілого віку та додаткової освіти;**

6. Створення бізнес-школи та мережі акселераторів бізнес-проектів для підтримки започаткування підприємницької діяльності людьми зрілого віку;

7. Впровадження регулярних медичних оглядів людей працездатного віку на муніципальному рівні.

Ключові показники результативності:

- Загальна кількість робочих людино-днів, на які були отримані лікарняні;
- Кількість людей працездатного віку, що успішно започаткували власний бізнес через інфраструктуру розвитку підприємництва;
- Кількість людей працездатного віку, що успішно пройшли освітні програми перепідготовки та додаткової освіти;
- Кількість годин роботи центрів надання адміністративних та медичних послуг, окрім традиційних годин робочого тижня;
- Кількість робочих місць, де запроваджено нетрадиційний графік роботи (подвійний робочий тиждень 4/3 та інші);
- Кількість створених віддалених робочих місць у мікрорайонах;
- Відсоток працевлаштованих людей з обмеженими фізичними можливостями працездатного віку;
- Витрати часу працюючими людьми на поїздки на роботу і назад.

Стратегічна ціль 5. Самодостатня старість

По завершенню трудового періоду життя для багатьох людей постає питання - що робити далі, як відчувати себе потрібним суспільству і не залишитися самотнім. Надзвичайно важливим у цей період життя є ефективна соціальна інтеграція у новому соціальному статусі, що мають забезпечити комунікаційні центри у мікрорайонах. Впровадження суспільно корисної праці, надання можливостей для передачі досвіду, творчості та самореалізації, надання послуг та консультацій має забезпечити відчуття залученості до активного суспільного життя і надати додаткові можливості заробітку.

Всі ми бажаємо одне одному жити довго і щасливо, однак довголіття означає і те, що чимало з нас у той час стануть **немічними** і потребуватимуть сторонньої допомоги. Життєві обставини у цей період життя складаються по-різному, тож важливо зробити систему соціального захисту настільки дієвою, аби будь-хто відчував себе достатньо захищеним і в той же час щасливим і потрібним суспільству.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 5. Самодостатня старість.

- 5.1. Розвиток комплексної системи соціальної інтеграції людей пенсійного віку із запровадженням суспільно важливої праці та програм додаткового навчання.
- 5.2. Забезпечення повноцінного комплексу надання адміністративних, медичних та інших послуг для людей пенсійного віку в межах мікрорайонів за місцем проживання, а також з використанням соціального транспорту.
- 5.3. Комплексне піклування про людей поважного віку та немічних з наданням відповідних медичних, юридичних, побутових послуг та забезпеченням соціальної інтеграції.

Комплексний документ реалізації: Програма розвитку людського капіталу «Місто людей майбутнього», Програма турботи та соціальної інтеграції «Самодостатня старість».

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Запровадження системи додаткового навчання «освіта третього віку» на базі комунікаційних центрів мікрорайонів у сферах практичної діяльності та творчості, створення університету для пенсіонерів;
2. Запровадження громадської суспільно важливої праці (громадські дитячі кімнати та майданчики, комунікаційні центри громад на базі локальних бібліотек, моніторинг суспільних процесів);
3. Створення бізнес-школи для людей пенсійного віку для сприяння започаткуванню мікропроектів та особистої діяльності у сфері надання послуг за місцем проживання, творчості та освіти;
4. Хоспіси та будинки людей похилого віку гідного рівня з високим рівнем соціальної інтеграції у суспільне життя;
5. Створення кризового центру юридично-економічної безпеки для уникнення шахрайств та запобігання кризовим ситуаціям;
6. Забезпечення ефективної роботи соціального транспорту для поїздок до закладів обслуговування та під час поминальних днів.

Ключові показники результативності:

- Зростання середньої тривалості життя мешканців міста, скорочення розриву між тривалістю життя чоловіків та жінок;
- Кількість людей пенсійного віку, охоплених програмами додаткового навчання «освіта третього віку» і започаткування мікропідприємництва та тих, хто успішно їх завершив;
- Кількість робочих місць, створених в рамках програми суспільно важливої праці по залученню людей пенсійного віку до суспільних процесів;
- Співвідношення кількості місць у закладах для людей похилого віку та зареєстрованих самотніх та немічних людей цієї категорії;
- Середня відстань від помешкань людей похилого віку до центрів надання адміністративних, медичних та інших послуг;
- Кількість заходів соціальної інтеграції та залучених осіб у закладах для людей похилого віку та немічних;
- Кількість та відсоток охоплення оновлених публічних опікунських рад соціальних, навчальних та інших закладів.

Стратегічна ціль 6.

Інклюзивність для всіх

Інклюзивність - основна передумова гуманістичності міста, без інклюзивності неможливо уявити місто можливостей, це основа рівноправ'я та відсутності сегрегації та дискримінації, запорука соціальної інтеграції, щастя і довголіття членів міської громади, приклад для інших міст та країн, магніт для туристів та інвесторів. Інклюзивне місто - це справедливе місто, де не бояться, а відчують себе на рівних, де мають можливості розвитку, самодостатності та щастя.

Найперше у справі забезпечення інклюзивності - доступність пересування і комунікацій. Коли людина не може вийти з дому, самотужки пересуватися містом - це трагедія і втрата можливостей не лише для людини, а й для громади міста. Інклюзивність вікових груп, відсутність ейджизму та соціальна інтеграція поколінь - запорука зміцнення сімейних цінностей та суспільної злагоди. А відсутність дискримінації за рівнем економічного добробуту - передумова розвитку місцевої економіки всередині міської громади та громад мікрорайонів. Питань гендерної, расової чи релігійної дискримінації не має існувати як таке у сучасному місті.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 6. Інклюзивність для всіх.

6.1. Формування міського простору, доступного для пересування та комунікації людей з особливими потребами і фізичними обмеженнями.

6.2. Запобігання дискримінації за віком, приналежністю до соціальних груп за ознаками гендеру, раси, національності, релігії та сприяння соціальній інтеграції відповідних соціальних груп та взаємодії в рамках громади міста.

6.3. Сприяння соціальній інтеграції різних соціальних груп за рівнем економічного добробуту, розвиток взаємодії на рівні мікрорайонів та міської громади.

Комплексний документ реалізації: Програма інклюзивності міської громади “Львів всіх - для всіх”.

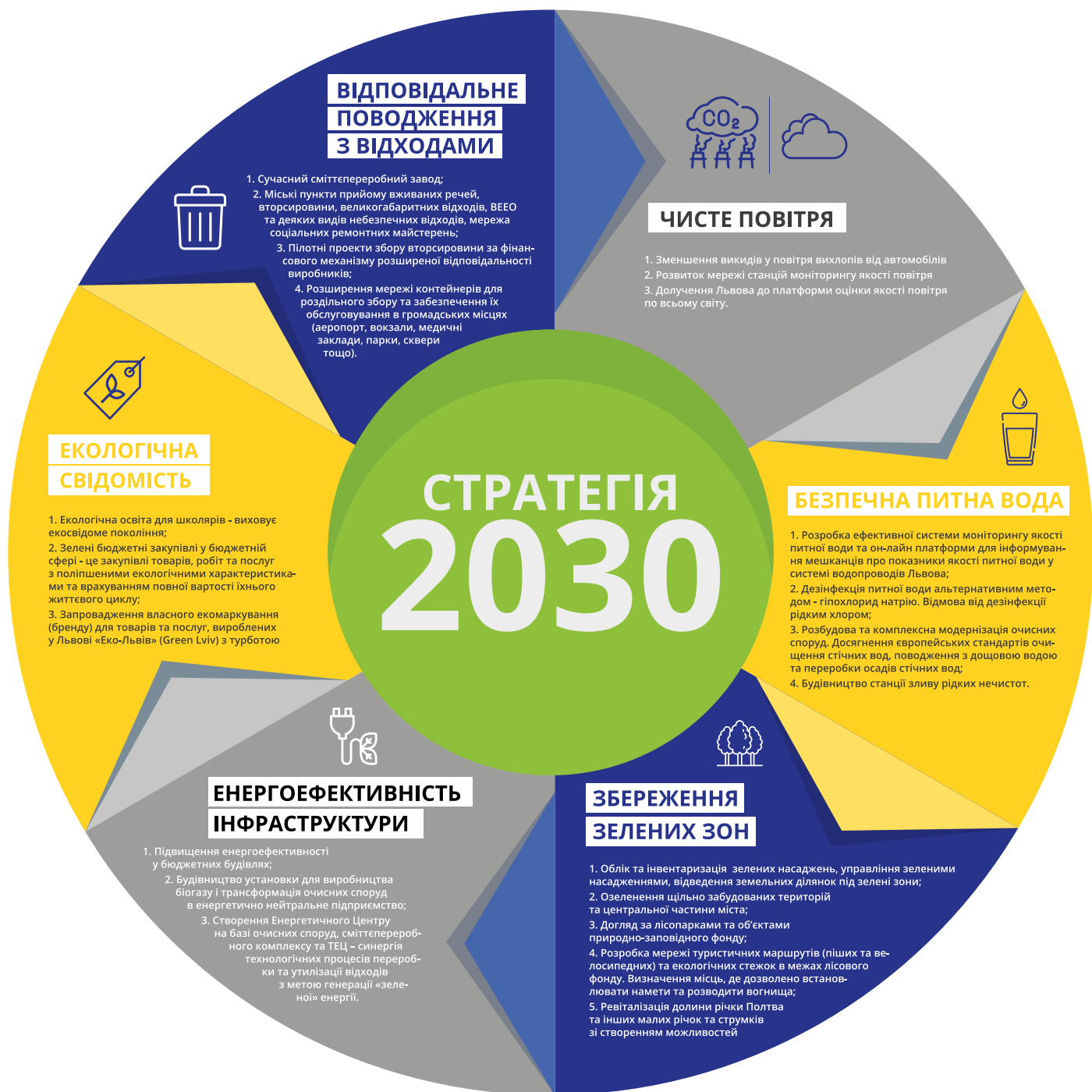
ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Створення «банків речей» у кожному районі міста для забезпечення дарування, обмінів, продажів;
2. Створення мережі закладів та майданчиків для занять спортом мешканцями міста різних соціальних груп на базі шкіл та навчальних закладів;
3. Забезпечення публічності формування та діяльності опікунських рад соціальних закладів, шкіл та дитячих садків, інших установ соціального спрямування;
4. Проведення благодійних ярмарків та інших благодійних заходів;
5. Створення єдиної міської платформи благодійності “Місто допомагає разом”;
6. Проведення заходів на рівні локальних комунікаційних центрів у соціальній інтеграції між поколіннями, з представниками різних соціальних груп меншин, людей з особливими потребами тощо;
7. Забезпечення суб’єктності різних категорій мешканців міста при підготовці та прийнятті рішень (жінки, діти, люди похилого віку, люди з особливими потребами, меншини різних соціальних категорій, люди з різним рівнем достатку тощо) через сприяння створенню відповідних громадських організацій та асоціацій;
8. Кризовий центр підтримки безхатченків з наданням медичної, юридичної та іншої допомоги;
9. Центр “Тварини в місті” по підтримці тварин, що не мають господарів; будівництво при-тулку для тварин.

Ключові показники результативності:

- Зниження рівня самогубств;
- Зниження кількості залишених батьками дітей;
- Кількість заходів та залучених осіб і компаній до благодійних заходів;
- Кількість та відсоток охоплення оновлених публічних опікунських рад соціальних, навчальних та інших закладів;
- Кількість закладів та майданчиків для занять масовим спортом, адаптованих для різних категорій мешканців;
- Обсяг залучених коштів та кількість реалізованих проєктів через міську платформу благодійності;
- Кількість заходів та залучених мешканців до заходів з соціальної інтеграції меншин;
- Кількість та охоплення громадських організацій та асоціацій, що репрезентують певні соціальні категорії;
- Кількість безхатченків, яким була надана допомога та які змогли змінити спосіб життя;
- Кількість тварин, що були передані новим господарям.

4. ЕКОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ



Екологічна візія: сучасне зелене місто здорових людей у стилі «еко»

Екологічна збалансованість міського простору є необхідною передумовою забезпечення високої якості життя мешканців, привабливості міста для туристів, а розвиток відповідної екологічно безпечної інфраструктури створює можливості для економічного розвитку, що не спричиняє негативних екологічних впливів.

Критична ситуація поводження з відходами, що склалася у місті Львові та в Україні загалом, вимагає суттєвих змін підходів, зокрема створення сучасної інфраструктури та підвищення рівня екологічної свідомості жителів. Водночас ефективним має стати вторинне використання відходів, які можуть стати ресурсами для економіки міста, а також розумне споживання для скорочення кількості відходів.

Чисте повітря у місті є запорукою здоров'я його жителів, адже саме забруднення повітря є причиною більшості гострих і хронічних респіраторних захворювань, раку легень, серцево-судинних захворювань тощо. Наразі ключовим забруднювачем повітря є автотранспорт і Львів через особливості рельєфу та планування транспортної системи потерпає від забруднень повітря: на 1 жителя щорічні викиди можуть складати до 50 кг забруднюючих речовин.

Доступ до безпечної питної води є ключовим критерієм привабливості сучасного європейського міста для проживання. Часті нарікання жителів Львова щодо якості питної води у водогоні та випадки забруднення річок й інших водойм стічними водами підтверджують необхідність реформування сфери водопостачання та водовідведення.

Зелені зони та насадження міста й передмість мають величезний недооцінений потенціал: очищення повітря та вироблення кисню, захист від пилу та шуму, а відтак і збереження здоров'я жителів, охолодження та збереження біорізноманіття в місті. Наразі на кожного жителя Львова припадає біля 11 м² зелених насаджень, проте цього все одно недостатньо – і найнагальнішим є досягнення балансу між новою забудовою міста та збереженням зелених зон і біорізноманіття.

Львів має великий потенціал для впровадження заходів щодо енергоефективності міського господарства внаслідок застарілості та незбалансованості існуючої енергетичної системи міста. В той же час нові можливості надають й інноваційні технологічні рішення, використання альтернативних джерел енергії та загальне зниження енергоемності обладнання.

Екологічна свідомість мешканців Львова та поширення екосвідомого бізнесу є запорукою ефективності заходів з розвитку екологічної інфраструктури. Львів має всі передумови і повинен стати містом екоініціатив та екоінновацій, бурхливий розвиток туризму, IT-сектору, будівельної та розважальної сфери міста, що повинно супроводжуватися турботою про вплив на довкілля і впровадженням найсучасніших інновацій для «озеленення» бізнесу. Поширення сучасних видів екологічного бізнесу сприяє формуванню екологічно орієнтованого способу життя мешканців, що у свою чергу поліпшує репутацію міста на національній та міжнародній арені.

Стратегічні цілі:

- 1. Відповідальне поводження з відходами**
- 2. Чисте повітря**
- 3. Безпечна питна вода**
- 4. Збережені зелені зони**
- 5. Енергоефективність інфраструктури**
- 6. Екологічна свідомість**

Стратегічна ціль 1.

Відповідальне поводження з відходами

«Найкращі відходи – це ті, утворення яких вдалось уникнути»

Як і в більшості міст України, система поводження з відходами Львова зводиться до надання мешканцям послуг з вивезення та захоронення відходів. Після аварії та закриття Грибовицького

сміттєзвалища у 2016 році питання його подальшої долі та облаштування нового полігону так і не було вирішено. У місті впроваджуються певні заходи із сортування сміття: компанії-перевізники встановлюють контейнери для вторсировини, її збором неформально займаються і соціально неблагополучні категорії мешканців міста, сортування сміття запроваджують ОСББ, однак загалом відсоток відсортованих відходів невисокий.

Для значної частини категорій відходів не вистачає дієвих механізмів утилізації. Наразі в місті діє програма поводження з відходами побутового електронного та електричного устаткування, однак не існує жодних програм спрямованих на збір від населення відходів I-III класу небезпеки, серед яких лако-фарбові вироби та розчинники, шини, протерміновані медикаменти тощо. Відсутня міська система збору та компостування зелених відходів, їх або вивозять у зелені зони для природного розкладання, або ж взагалі намагаються скоротити кількість дерев і пишність крон – через штрафи за викидання у контейнери для побутових відходів.

Цифра: На одного мешканця багатоквартирного житлового будинку припадає створення 361 кг твердих побутових відходів в рік (379 кг щорічно на жителя приватного будинку) і цей показник має тенденцію до збільшення.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 1. Відповідальне поводження з відходами.

- 1.1. Підвищення ефективності роздільного збору та переробки вторинної сировини, органічних та зелених відходів.
- 1.2. Удосконалення та розширення системи збору особливих типів відходів (електроніка, великогабаритні відходи, будівельне сміття тощо).
- 1.3. Забезпечення ефективної рекультивациі Грибовицького сміттєзвалища та облаштування нового, екологічно безпечного полігону ТПВ для Львова.

Комплексний документ реалізації: План інтегрованого управління ресурсами.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Мережа міських пунктів прийому вживаних речей, вторсировини, великогабаритних відходів, ВЕЕО та деяких видів небезпечних відходів, мережа соціальних ремонтних майстерень;
2. Пілотні проєкти збору вторсировини за фінансового механізму розширеної відповідальності виробників за підтримки локальних та локально присутніх глобальних компаній;
3. Розширення мережі контейнерів для роздільного збору та забезпечення їх обслуговування в громадських місцях (аеропорт, вокзали, медичні заклади, парки та сквери тощо).

Таблиця. Ключові показники результативності Плану управління ресурсами.

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Кількість відходів на одного мешканця на рік	360 кг/ос/рік	240 кг/ос/рік
2.	Кількість мешканців, охоплених послугами поводження з ТПВ	91%	100%
3.	Відсоток відсортованих та переданих на матеріальну переробку чи компостування твердих побутових відходів	3% (офіційними перевізниками)	50% (враховуючи неформальний сектор)
4.	Кількість відходів на одного мешканця в рік, що йдуть на захоронення на полігонах	330 кг/ос/рік	120 кг/ос/рік
5.	Відсоток охопленого послугами вивозу ТПВ населення, де оплата такої послуги здійснюється на основі фактично утвореної кількості відходів, а не на основі норм	Не відстежується	100% (де створено ОСББ), 75% (у садибній забудові)

Джерело: оцінка UIF

Стратегічна ціль 2. Чисте повітря

«Хто вважає, що економіка важливіша за довкілля, нехай спробує затримати подих рахуючи свої гроші» (економіст проф. Гай МакФерсон)

Співвідношення між викидами автотранспорту та викидами стаціонарних джерел (90% до 10%) за річного обсягу викидів у 50 кг на 1 особу та розподіл на типи автотранспорту за обсягами забруднення (вантажні автомобілі 5600 т, легкові автомобілі 2900 т, автобуси до 2000 т забруднюючих речовин в повітря на рік) визначає необхідність відображення у документах, що стосуються планування міської мобільності (розвиток сталих та екологічно чистих видів транспорту), просторового розвитку міста (зниження попиту на поїздки через оптимізацію розміщення об'єктів), а також економічного розвитку (розміщення логістичних центрів та виробництв на околицях міста, зниження навантаження від комерційного транспорту).

Найбільше від забруднення повітря через автотранспорт потерпає центральна частина Львова, розташована у межах Львівської улоговини. Тут має місце особлива мікрокліматична ситуація: влітку тут фіксуються максимальні значення температури повітря (вищі на 2,1-2,5 °С), найнижчі показники вологості повітря та швидкості вітру, які сприяють застійним явищам, сповільнюють циркуляцію і темпи очищення атмосферного повітря. Викиди стаціонарних джерел складаються в основну із викидів підприємств енергетики (котельні) та промислових підприємств, найбільше таких викидів припадає на Шевченківський та Залізничний райони. Розбіжності в обсягах викидів залежно від сезону, днів тижня та часу доби визначають необхідність постійного моніторингу стану атмосферного повітря та публічності отриманих даних.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 2. Чисте повітря.

2.1. Зменшення викидів комерційного та громадського транспорту, зниження використання приватних автомобілів.

2.2.Налагодження моніторингу та інформування жителів щодо обсягів викидів, рівня небезпеки для здоров'я та безпечності повітря у різних районах міста.

2.3.Посилення контролю за викидами транспорту та стаціонарних джерел.

Комплексний документ реалізації: Програма зменшення забруднення атмосферного повітря, одна з цілей Плану сталої міської мобільності.

ПРОЄКТИ ДЛЯ М. ЛЬВОВА:

1. Розвиток мережі станцій моніторингу якості повітря та долучення Львова до платформи оцінки якості повітря у всьому світу.

Таблиця. Показники результативності Програми зменшення забруднення.

№	ПОКАЗНИК	2019	2030
1.	Кількість стаціонарних пунктів моніторингу якості атмосферного повітря	4 шт.	мін. 6-8 шт.
2.	Динаміка зменшення викидів основних забруднюючих речовин в м. Львові (пил, діоксид азоту, діоксид сірки)		Нижче гранично допустимих концентрацій
3.	Сумарні обсяги викидів від стаціонарних та пересувних джерел на 1 особу	до 50 кг	до 40 кг
4.	Збільшення протяжності велодоріжок		на 10 км
5.	Збільшення кількості зелених насаджень вздовж автодоріг		на 1000 од.
5.	Систематичне оприлюднення даних моніторингу якості атмосферного повітря у м. Львові через веб-сторінки, мобільні програмні забезпечення, та інші	Відсутнє	Наявне

Джерело: оцінка UIF

Таблиця. Забруднення перехресть вихлопами автотранспорту (2018 рік)

**Найбільше забруднене
(перевищення норми вдвічі
і більше)**

Личаківська – Пасічна;
 Чорновола – Хімічна;
 Сяйво – Широка –
 Левандівська;
 Стрийська – Наукова –
 Хуторівка;
 Чорновола – Під Дубом;
 Городоцька – Наливайка

Середнє забруднення

Коперника – Сахарова,
 Франка – Левицького,
 Шевченка – Левандівська
 Стрийська – Сахарова

**Помірне забруднення
(в межах норм)**

Городоцька – Ряшівська
 Підвальна – Руська
 просп. Свободи – пл. Міцкевича
 вул. Франка – вул. Зелена

Джерело: дослідження UIF



Рис. Сучасний міський простір м. Львова

Джерело: фото зі сайту

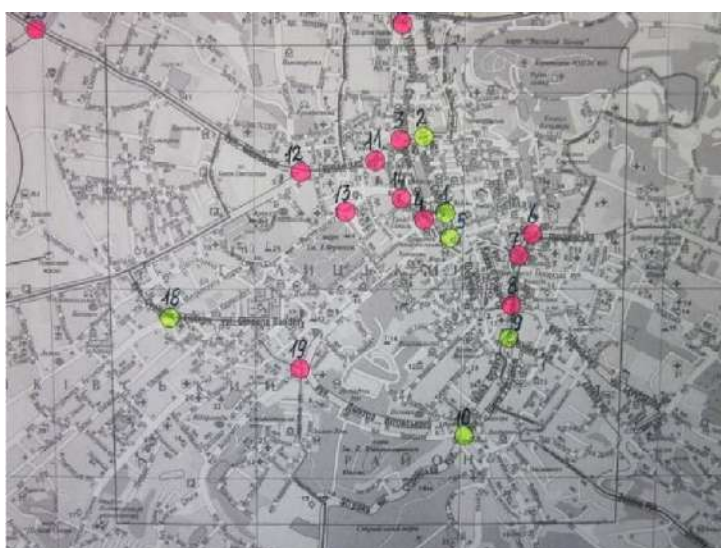


Рис. Карта-схема КП "Адміністративно-технічне управління" 2016 року

Джерело: фото з сайту

Стратегічна ціль 3. Безпечна питна вода з крану

*«Ми пізнаємо цінність води лише коли колодязь пересихає»
(Бенджамін Франклін)*

Поблизу Львова відсутні поверхневі джерела води (річки/водосховища), придатні для водозабезпечення, відтак, централізоване водопостачання міста здійснюється виключно з підземних водозаборів, розташованих на відстані 10-110 км від міста. Вода з артезіанських свердловин характеризується високою якістю, надійно захищена від поверхневих забруднень, не потребує додаткової очистки перед подачею до споживачів. Водночас ключовою проблемою залишаються втрати води: «Львівводоканал» суттєво перевищує норму в 30%, затверджену Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Також застаріла система водогонів спричиняє погіршення якості води, що визначає необхідність відповідного моніторингу для кінцевого споживача.

Запровадження Екологічних стандартів ЄС у сфері безпеки навколишнього середовища визначає високу відповідальність у сфері збору та очищення стічних вод. Територія міста Львова розділяється Великим Європейським водорозділом на два основні басейни каналізування – Балтійський та Чорноморський. Більша частина міста (центральна і північна) розташована у верхній частині басейну річки Полтви, котра впадає в річку Західний Буг. У центральній і північній частинах міста побудована загальносплавна система каналізації (побутові, промислові й дощові стоки відводяться загальною мережею), а у південній частині міста Львова домінує повна роздільна система каналізації, звідки стоки перекачуються через водорозділ і далі разом зі стічними водами решти міста самопливом течуть до міських очисних споруд.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Реалізація стратегічної цілі 3.

- 3.1. Відмова від дезінфекції води рідким хлором та створення он-лайн системи інформування жителів про якість води в крані та якість стічних вод.
- 3.2. Модернізація очисних споруд міста та розширення каналізаційної мережі міста для уникнення забруднення водойм і довкілля.
- 3.3. Зменшення втрат води та розвиток водопровідної інфраструктури.

Комплексний документ реалізації: Міська програма «Чиста вода».

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Розробка ефективної системи моніторингу якості питної води та он-лайн платформи для інформування мешканців про показники якості питної води у системі водопроводів міста;
2. Впровадження системи дезінфекції питної води альтернативними методами, відмова від дезінфекції рідким хлором;
3. Залучення інвестицій в розбудову та комплексну модернізацію очисних споруд для досягнення європейських стандартів очищення стічних вод, поводження з дощовою водою та переробки осадів стічних вод;
4. Будівництво станції зливу рідких нечистот.

Таблиця. Показники результативності в часових рамках 2020-2025, потенційні джерела фінансування заходів.

№	Вибрані заходи	Середньо-строкові цілі (2025)	Виконавець	Період						Потенційні джерела фінансування
				2020	2021	2022	2023	2024	2025+	
1.1	Налагодження системи моніторингу та он-лайн інформування про якість води	Зменшення частки проб у водопостачанні з якістю води нижчою за встановлені нормативи	Львівводоканал Міська рада							Міська рада
1.2	Відмова від дезінфекції рідким хлором	Зменшення скраг на незадовільні органо-лептичні якості питної води	Львівводоканал Міська рада							Міська рада Державне фінансування
2.1	Модернізація очисних споруд	Забезпечення біологічної очистки стічних вод, управління дощовими водами	Львівводоканал Міська рада Мінприроди							Міжнародні донори Міська рада Державне фінансування
2.2	Розширення існуючої каналізаційної системи	Всі райони, нова забудова і райони довкола міста підключені до основної каналізаційної системи	Львівводоканал Міська рада							Міська рада Обласне фінансування
3.1	Скорочення води через недооблік	100% влаштування лічильників на будинках, ЦТП	Львівводоканал Міська рада	40%	100%					Міська рада
3.2	Скорочення води через витоки	Зменшити рівень втрат до нормативного (тобто до 30%) через реалізацію програми заміни магістральних мереж	Львівводоканал Міська рада Мінрегіон	50%	45%	40%	35%	30%		Міська рада Державне фінансування
3.3	Локальні очисні споруди для промислових підприємств	Очищення промислових стічних вод до нормативів, передбачених Міськими Правилами	Промислові підприємства Львівводоканал							Приватні інвестиції, Міжнародні кредитні установи
4.1	Будівництво біогазової установки	Зменшення споживання електроенергії	Львівводоканал Міська рада							Міжнародні донори Міська рада



Міська рада

Джерело: дослідження UIF

Стратегічна ціль 4. Збережені зелені зони

«Якщо ти за все життя не посадив жодного дерева – плати за чисте повітря»

Олександр Довженко

На сьогодні площа зелених насаджень загального користування становить 4419 га, площа парків становить 1233,7 га, однак площа зелених насаджень на одну людину складає 11,2 м кв. при нормі 17 м кв. За функціональним призначенням зелені насадження міста поділяються на декілька видів: загального користування (парки, сквери, лісопарки, бульвари, парки культури, ботанічні сади), обмеженого користування (насадження на територіях громадських і житлових будинків, шкіл, дитячих установ, навчальних закладів, різноманітних установ) та спеціального призначення (вздовж транспортних магістралей і вулиць; на ділянках санітарно-захисних зон довкола промислових підприємств; кладовищ; пришляхові насадження та ін). Для окремих вулиць та архітектурних будівель, а також для приватних будинків, характерним є вертикальне озеленення, у центральній частині міста поширено встановлення кошиків з квітами та дерев у великих дерев'яних ящиках (кашпо).

Зелені зони потерпають від неналежного обслуговування (кронування дерев, хвороби, низька якість поливу), невпорядкованості інфраструктури (паркування на газонах, необлаштовані стежки, стихійні сміттєзвалища), ерозійних процесів (за відсутності трав'яного покриву відбувається вивітрювання ґрунту та зсуви, що збільшує кількість пилу у місті), а також стихійної забудови (як забудова у зелених зонах за дозволами, так і незаконна забудова малими архітектурними формами). Нагальною також є ревіталізація долин малих річок та струмків, берегів водойм для зниження забруднення води та розвитку можливостей для рекреації.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 3.

- 4.1. Збереження та покращення догляду за зеленими насадженнями.
- 4.2. Збереження лісопарків довкола міста з розвитком можливостей для рекреації, особливий захист існуючих об'єктів природно-заповідного фонду.
- 4.3. Очищення та розвиток доступу для рекреації долин річок та струмків, інших водойм на території міста із забезпеченням відводу дощових вод.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Облік та інвентаризація зелених насаджень, управління зеленими насадженнями, відведення земельних ділянок під зелені зони;
2. Озеленення щільно забудованих територій та центральної частини міста;
3. Догляд за лісопарками та об'єктами природно-заповідного фонду;
4. Розробка мережі туристичних маршрутів (піших та велосипедних) та екологічних стежок

в межах лісового фонду, визначення місць, де дозволено встановлення наметів та розведення вогнищ;

5. Ревіталізація долини річки Полтва та інших малих річок та струмків зі створенням можливостей для відпочинку мешканців та туристів.

6. Комплексний документ реалізації: «План управління зеленими насадженнями міста Львова».

Показники результативності:

- Визначення чіткої площі зелених насаджень та їхньої кількості у Львові, у тому числі визначення площі озеленення, що припадає на одну особу та досягнення норми такого озеленення;
- Поява зелених насаджень у горщиках, вертикального озеленення на будівлях та територіях, де неможлива ґрунтова посадка насаджень;
- Зменшення рівня забруднення повітря та шумового забруднення;
- Значне скорочення випадків прокладання самовільних стежок, паркування транспорту на території зелених зон, та іншого використання зелених зон не за призначенням;
- Досягнення естетичного вигляду зелених насаджень, правильного формування крон дерев;
- Збільшення кількості та загальної площі об'єктів природно-заповідного фонду.



Рис. Розміщення дерев у великих ящиках, Брюссель, Бельгія

Джерело: фото підготовлене авторами стратегії

Стратегічна ціль 5. Енергоефективність інфраструктури

«Заощаджений енергоресурс є найбільш дешевим ресурсом»

З 2009 року Львів є підписантом Угоди Мерів, в рамках якої взяв на себе добровільні зобов'язання підвищувати енергоефективність, нарощувати використання ВДЕ задля спільної боротьби з глобальним потеплінням. Наразі домінуючу роль в енергобалансі міста відіграє природний газ – 63%, далі йде пальне – 22% та електрична енергія – 15%. У місті є досвід впровадження альтернативних джерел енергії, однак без системного підходу та відповідного плану переходу на відновлювальні джерела енергії.

Основним енергоресурсом, що споживають будівлі бюджетного сектору, є тепло та природний газ (разом 85%), які йдуть на потреби опалення. Витрати енергоресурсів на інші потреби складають біля 15%. Загалом на території міста знаходиться 20 тисяч житлових будинків всіх форм власності, значна частина – застарілий житловий фонд, отже поширеними є проблеми надмірного споживання газу і електроенергії.

Підтримка владою ініціатив ОСББ та жителів у сфері енергозбереження наразі є недостатньою, також відсутня публічна інформація про стан енергоефективності бюджетних установ. Значне енергоспоживання припадає і на транспорт: наразі основним видом громадського транспорту є автобуси, на які припадає 64% пасажирських перевезень.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 1.

- 5.1. Термомодернізація будівель в житловому та бюджетному секторі.
- 5.2. Поширення застосування відновлюваних джерел енергії (невеликі сонячні фотоелектричні і теплові системи, збільшення використання біомаси).
- 5.3. Формування єдиної розподіленої мережевої енергосистеми міста SmartGrid.

Комплексний документ реалізації: Енергетичний план міста Львова та агломерації.

ПРОЕКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Підвищення енергоефективності у бюджетних будівлях шляхом створення умов щодо залучення позабюджетних коштів для впровадження енергозберігаючих заходів;
2. Будівництво установки для виробництва біогазу і трансформація очисних споруд у енергетично нейтральне підприємство;
3. Створення Енергетичного Центру на базі очисних споруд, сміттєпереробного комплексу та ТЕЦ – синергія технологічних процесів переробки та утилізації відходів з метою генерації «зеленої» енергії.

Показники результативності:

- До 2030 року зниження викидів CO₂ до 30%;
- До 2030 року збільшити частку енергії, вироблену з відновлюваних джерел, у загальному кінцевому споживанні енергії міста до 17%;
- Зменшити рівень енергоспоживання на 20% до 2020 року (за щорічного зниження приблизно на 2%) та на 51,3% до 2030 року;
- До 2030 року зниження питомих витрат на виробництво теплової енергії до 145 кг/Гкал;
- До 2030 року зменшення втрат теплової енергії під час транспортування на 7-8,2%;
- До 2030 року зменшити втрати тепла та електроенергії за рахунок використання енергоефективного устаткування та комплексної термомодернізації будівель на 15%;

- До 2030 року зменшення обсягів використання природного газу на 30% через його економію та заміна альтернативними видами палива;
- До 2030 року скорочення на 50% використання автомобілів на традиційних видах пального у місті;
- Підвищення інвестиційної привабливості (щорічне зростання кількості грошових коштів, фактично спрямованих на перехід до сталого енергетичного розвитку міста).

Стратегічна ціль 6. Екологічна свідомість

«У Львові перетинаються промисловість, інноваційна освіта та технологічний сектор, що дає потенціал для розвитку «зеленого» бізнесу» (Засновник Greencubator Р. Зінченко)

Наразі в Україні переважає лінійна економіка виробництва та споживання, однак політика країн ЄС декларує перехід до економіки замкненого циклу, що є основою сталого розвитку. Бізнес середовище, ВНЗ та влада вже почали робити певні кроки на шляху до перетворення Львова на місто інновацій, інвестицій та місто екологічно свідомого бізнесу. Численні ініціативи громадських об'єднань, асоціацій пропагують енергоефективність бізнесу, вирішення проблем зміни клімату, перехід на альтернативні джерела енергії та вирішення проблем поводження з відходами. Розвиток туризму у Львові, розбудова ІТ-кластеру та інтенсивне житлове будівництво визначають нові можливості для застосування бізнесом сучасних екологічних рішень.

Наразі у Львові, як і загалом в Україні, відсутня системна робота з просування екологічних практик та цінностей серед населення та компаній. Значне підвищення рівня екологічної та енергетичної освіти, просвіти та виховання мешканців створить умови для запровадження у повсякденне життя громадян моделей сталого споживання, активізує їх роль у запобіганні забрудненню та здійсненні контролю стану навколишнього природного середовища, сталому використанні природних ресурсів. Водночас для бізнесу впровадження екологічних принципів несе як матеріальні зиски через скорочення використання первинних ресурсів, так і поліпшення репутації компанії і, відповідно, розширення клієнтської бази, лояльності та доходів.

Реалізація стратегічної цілі 6.

- 6.1. Розвиток екологічної освіти у навчальних закладах та через масові заходи.
- 6.2. Підтримка екологічно орієнтованого бізнесу та екологічних проєктів.
- 6.3. Запровадження міського стандарту «Еко-Львів» (Green-Lviv) для товарів та послуг, вироблених з турботою про довкілля та процедури зелених закупівель.

Комплексний документ реалізації: Комунікаційний план підвищення екологічної свідомості.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Впровадження процедур зелених бюджетних закупівель у бюджетній сфері - це закупівлі товарів, робіт та послуг з поліпшеними екологічними характеристиками та урахуванням повної вартості їхнього життєвого циклу;
2. Запровадження власного екомаркування (бренду) для товарів та послуг, вироблених у Львові «Еко-Львів» (чи GreenLviv) з турботою про довкілля.
3. Показники результативності
4. Відсоток учнів та студентів, охоплених екоосвітою;
5. Зростання кількості домогосподарств та компаній, де здійснюється сортування сміття;
6. Збільшення кількості компаній, офіси яких обладнані для використання співробітниками велосипедів;
7. Кількість найменувань продукції компаній, що отримали екомаркування.

1000
 НОВИХ
 ДЕРЕВ
 ВЗДОВЖ
 ВУЛИЦЬ



8 СТАЦІОНАРНИХ
 ПУНКТИВ
 МОНІТОРИНГУ
 ЯКОСТІ ПОВІТРЯ

НА
51,3%

ДО
30%
 ЗНИЖЕННЯ ВИКИДІВ
 CO₂ 2030 РОКУ;

НА 50%
 СКОРОТИТИ ВИКОРИ-
 СТАННЯ АВТОМОБІЛІВ
 НА ТРАДИЦІЙНИХ ВИДАХ
 ПАЛЬНОГО У МІСТІ



ЗМЕНШИТИ
 РІВЕНЬ
 ЕНЕРГОСПО-
 ЖИВАННЯ
 ДО 2030 РОКУ



**ЛЬВІВ —
 ПЕРШИЙ!**
 Ігор Васюник

ЛЬВІВ СТАНЕ ПЕРШИМ ЗЕЛЕНИМ МІСТОМ У СТИЛІ «ЕКО». ЗРОСТЕ ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ МЕШКАНЦІВ ТА РОЗУМНЕ СПОЖИВАННЯ. ЧИСТЕ ПОВІТРЯ, БЕЗПЕЧНА ВОДА, ЕКОЛОГІЧНИЙ ТРАНСПОРТ, ЗБІЛЬШЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ЗРОБЛЯТЬ ЛЬВІВ КОМФОРТНИМ ДЛЯ ПРОЖИВАННЯ.

100% ОХОПЛЕННЯ
 МЕШКАНЦІВ
 ПОСЛУГАМИ
 ТПВ

3%
 В 2020 РОЦІ ДО
↑ 50%
 2030 РОЦІ

ЗРОСТЕ ЧАСТКА ВІДСОРТОВАНИХ ТА ПЕРЕДАНИХ НА МАТЕРІАЛЬНУ ПЕРЕРОБКУ ЧИ КОМПОСТУВАННЯ ТПВ.

ВТРИЧІ ЗМЕНШИТЬСЯ
 КІЛЬКІСТЬ ВІДХОДІВ,
 ЩО ЙДУТЬ НА ЗАХОРО-
 НЕННЯ НА ПОЛІГОНАХ

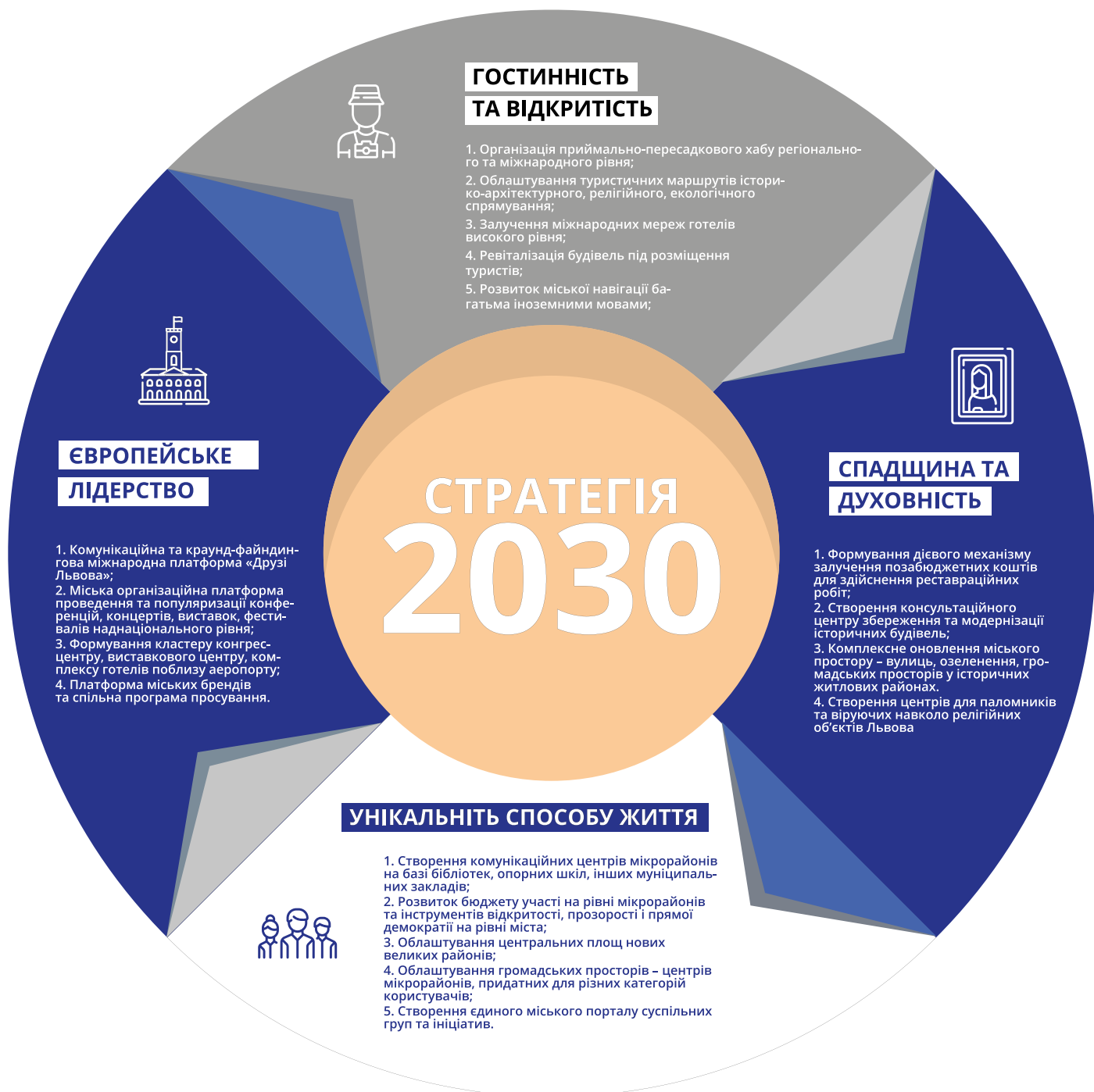
ВІД
330
 КГ/ОС/РІК



ДО
120
 КГ/ОС/РІК



5. СТРАТЕГІЯ ІДЕНТИЧНОСТІ



Візія ідентичності

Львів – унікальне місто, і його власна ідентичність проявляється не просто у особливому світо-сприйнятті і способі життя, вона є важливою складовою привабливості міста як для відвідування, так і проживання та ведення бізнесу. Львівська ідентичність є потужним джерелом натхнення як для мешканців міста, діячів у найрізноманітніших сферах, так і інструментом просування інтересів міста та містян на національній та міжнародній арені.

Бути львів'янином і пишатися цим. Сучасний Львів – потужний центр культури, духовності, туризму, що для українців є уособленням європейського способу життя, а для європейців – символом відкритості та гостинності України. Львів традиційно є уособленням культурного руху і розвитку та водночас містом-музеєм з історико-архітектурною спадщиною світового рівня ЮНЕСКО і духовним центром греко-католицизму та інших релігій та конфесій. Поєднання цих особливостей формує неповторний образ міста як через унікальну архітектуру, так і через культурний та духовний дискурс життя містян.

Разом з тим Львів – не лише центральна історична частина, це велике сучасне місто з унікальним способом життя у різних районах, який формується завдяки просторовому плануванню, особливостям архітектури та історії заселення та місцевим традиціям громад, щоденним практикам і прагненням львів'ян. Це велике місто, насправді – це декілька дуже різних львовів, але всі вони беззаперечно ідентифікуються саме як Львів.

Майбутня карта світу значною мірою складатиметься з великих міст, і значення Львова як західного мегаполіса України тут неможливо переоцінити. Підвищення значення міста від обласного центру та неформального центру Західної України до потужного економічного, культурного, туристичного центру рівня євро регіону, стане великим поштовхом до подальшого розвитку міста.

Всі ж ми, у будь-якому віці, прагнемо до соціальної інтеграції, залученості до міських процесів і формування нашого простору життя, відчувати свій вплив – і свою потрібність іншим. У складні моменти життя ми хочемо розраховувати на допомогу не лише близьких людей – гуманне місто завжди має підтримати своїх містян, – і водночас ми прагнемо ділитися – радіщами і речами, досвідом і можливостями, відчувати себе у місті людей, дружньому до кожного з нас.

Стратегічні цілі:

1. Гостинність та відкритість
2. Спадщина та духовність
3. Унікальність способу життя
4. Наднаціональна європейськість
5. Львівськість як світогляд буття

Стратегічна ціль 1. Гостинність та відкритість

Українська столиця міського туризму – такий статус Львів набув по праву, і зараз серед відвідувачів міста все більше не лише українців, а й європейців та іноземців з усіх усюд планети. Це ставить нові завдання та виклики – розвиток інфраструктури гостинності на світовому рівні, розширення сегментів інфраструктури для різних категорій відвідувачів різного економічного достатку, прагнень та запитів.

Значна кількість відвідувачів міста – це не просто можливості для сфери гостинності, але й переваги для місцевої економіки, перш за все роздрібною торгівлю, сфери громадського харчування, розваг, а також вища привабливість міста для ділового, освітнього туризму, обрання як місця проведення міжнародних заходів у найрізноманітніших сферах.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 1.

- 1.1. Трансформація міського простору за принципами гостинності та дружності до тих, що

приїхали, відповідно до найкращих світових практик.

1.2. Підвищення можливостей розвитку місцевої економіки через формування торговельно-розважальної туристичної інфраструктури.

1.3. Розвиток сучасної інфраструктури розміщення та обслуговування туристів та гостей міста різних категорій та потреб.

Комплексний документ реалізації: Програма гостинності та дружності до відвідувачів міста.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Організація приймально-пересадкового хабу регіонального та міжнародного рівня;
2. Облаштування туристичних маршрутів історико-архітектурного, релігійного, екологічного спрямування;
3. Залучення міжнародних мереж готелів високого рівня.
4. Сприяння ревіталізації історичних будівель під розміщення туристів.
5. Розвиток міської навігації багатьма мовами;

Ключові показники результативності:

- Кількість туристів, які відвідали Львів протягом року;
- Середня тривалість відвідування Львова туристами(днів);
- Кількість місць у готелях, апартаментах, хостелах;
- Кількість готелів міжнародних мереж категорій 4-5 зірок;
- Торговельні площі у районах компактного розміщення туристів.

Стратегічна ціль 2. Спадщина та духовність

Львів – унікальне місто України вже завдяки величезній кількості пам'яток історико-архітектурної спадщини, що вважається ЮНЕСКО надбанням усього людства. Комплексність, ансамблевість збереженої спадщини дає змогу повністю зануритися в давні епохи, пережити зовсім інші відчуття – і водночас поєднувати це з інфраструктурою та можливостями сучасного міста.

Водночас Львів є колискою та хранителем релігійних традицій греко-католицизму, духовним центром для багатьох вірних, що уособлюють свої духовні помисли та практики з містом та розташованими тут святинями. Водночас, як будь-яке велике місто, Львів має релігійні громади різноманітних конфесій, а давні традиції релігійної терпимості вирізняють Львів - як місто толерантності і взаємоповаги у духовній царині.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 2.

1.1. Комплексне збереження історико-архітектурної спадщини Львова.

1.2. Збільшення значення релігійних об'єктів Львова для паломників та віруючих.

1.3. Забезпечення поєднання захисту історико-архітектурної спадщини ЮНЕСКО з підвищенням якості життя мешканців історичних будівель.

Комплексний документ реалізації: Реставраційний план історико-архітектурного середовища Львова.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Формування дієвого механізму залучення позабюджетних коштів для здійснення реставраційних робіт;
2. Створення паломницького центру греко-католиків на базі собору Святого Юра;
3. Створення консультаційного центру збереження та модернізації історичних будівель;
4. Комплексне оновлення міського простору – вулиць, озеленення, громадських просторів – у історичних житлових районах.

Ключові показники результативності:

- Відсоток історичних будівель, де були здійснені комплексні реставраційні роботи протягом минулих 10 років;
- Обсяг позабюджетних коштів, залучених та використаних для реставрації історико-архітектурної спадщини Львова;
- Кількість паломників, що відвідали Львів з релігійною метою, а також кількість заходів;
- Протяжність оновлених вулиць та площа оновлених громадських просторів у історичних житлових районах.

Стратегічна ціль 3. Унікальність способу життя

Місто – це люди, громада, це безліч спільнот, громадських організацій з власними традиціями та неофіційними ініціативами, людей, що об'єднані спільними інтересами і потребами, – і водночас спільним відчуттям приналежності до міста Лева. Навіть ідеальна мерія не може прослідкувати за всіма потребами і прагненнями мешканців міста - тож сприяння розвитку інституцій громадянського суспільства, інструментів прямої демократії та муніципально-громадського партнерства має зробити міське управління більш гнучким і динамічним, а міські сервіси – більш гуманними та ефективними.

Водночас коли мова йде про велике місто, то це – поєднання територіальних громад, з власними особливостями, потребами, ідентичністю. Створення центрів розвитку громад, центрів комунікацій, навчання, соціальної підтримки має сприяти збільшенню соціальної інтеграції мешканців міста, підвищенню їх залученості до місцевих та загальноміських процесів, впровадженню сучасних практик життя та зміцненню сімейних цінностей – і водночас забезпечить великі можливості в межах району проживання.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН**Пріоритети стратегічної цілі 3.**

- 3.1. Формування самодостатніх територіальних громад на основі нових районів Львова з власними стратегіями та ідентичністю.
- 3.2. Структурування суспільства через територіальну та соціальну ідентифікацію, формування відповідних спільнот.
- 3.3. Сприяння розвитку громадських організацій, ініціатив, спільнот через відповідну інфраструктуру та поширення муніципально-громадського партнерства.

Комплексний документ реалізації: План розвитку соціальної ідентифікації та суспільної активності.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Створення комунікаційних центрів мікрорайонів на базі бібліотек, опорних шкіл, інших муніципальних закладів у співпраці з місцевою громадою;
2. Розвиток бюджету участі на рівні мікрорайонів та інструментів відкритості, прозорості і

прямої демократії на рівні міста;

3. Облаштування центральних площ нових великих районів, придатних для різних категорій користувачів;

4. Облаштування громадських просторів – центрів мікрорайонів, придатних для різних категорій користувачів;

5. Створення єдиного міського порталу суспільних груп та ініціатив.

Ключові показники результативності:

- Кількість ідентифікованих соціальних груп та ініціатив, кількість їх членів;
- Забезпечення мікрорайонів та нових районів центральними громадськими просторами та площами;
- Кількість людей, що ідентифікують себе з 5 та більше соціальними групами;
- Відсоток мікрорайонів, де створено комунікаційні центри, кількість заходів та відсоток охоплення населення мікрорайону.

Стратегічна ціль 4. Європейське лідерство

Львів – неофіційний центр Західної України, великого регіону, що за кількістю населення, площею та ресурсами співставний з європейськими країнами, а, отже, може відігравати помітну роль на міжнародній арені. Подібна тенденція децентралізації на рівні євро регіонів водночас підсилює і країни в цілому, адже таким чином країна має вже декілька потужних «гравців» у загальноєвропейському контексті.

Львів має значний потенціал для формування як центру регіонального рівня євро регіону у галузях інтелектуальної економіки, культури і духовності, туризму і локальної економіки, місце проведення значних подій європейського значення, а динаміка та амбітність розвитку ІТ-кластеру міста дозволяє претендувати на статус ІТ-столиці Східної Європи та одного з ключових континентальних центрів інформаційних технологій.

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 4.

- 1.1. Формування подієвого кластеру рівня євро регіону з побудовою сучасного конгрес-центру із можливостями проведення масових заходів.
- 1.2. Просування Львова за межами України в економічній, культурній, туристичній сферах.
- 1.3. Формування мережі львівських брендів продукції та послуг та їх спільне просування на міжнародному ринку.

Комплексний документ реалізації: План просування міста Львова на міжнародній арені.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Міська організаційна платформа проведення та популяризації конференцій, концертів, виставок, фестивалів наднаціонального рівня;
2. Формування кластеру конгрес-центру, виставкового центру, комплексу готелів поблизу аеропорту;
3. Платформа міських брендів та спільна програма просування.

Ключові показники результативності:

- Кількість заходів міжнародного рівня, що відбулися у Львові, та залучених осіб/компаній;

- Кількість заходів з просування міста Львова в Україні та за межами країни, та залучених осіб/компаній;
- Кількість міських брендів, залучених до спільної платформи просування;
- Впізнаваність Львова як бренду в Україні та за межами країни.

Стратегічна ціль 5. Львівськість як світогляд буття

Мешканці кожного міста особливі, але львів'ян не можна сплутати ні з ким. Ми любимо пишатися нашим містом – українським П'ємонтом, столицею туризму та ІТ-індустрії, духовності та інновацій. І хочемо пишатися нашою мерією, нашими міськими службами – пишатися тим, що ми їх обрали і їх діяльність відповідає нашим прагненням без зайвого втручання.

Для нас важливі як великі потужні проекти, що кардинально змінюють місто і зміцнюють економічну потугу, так і невеликі прості, але яскраві рішення, «маленьке свято і на нашій вулиці», помітні зміни, що трансформують буденність.

Нам надзвичайно важлива наша унікальність, самодостатність, амбіційність і можливість завжди за будь-якої нагоди сказати – «То є Львів!».

ДОРОЖНЯ КАРТА ЗМІН

Пріоритети стратегічної цілі 5.

- 5.1. Глибинні соціологічні дослідження прагнень львів'ян, їх бачення світогляду та регулярні публічні дискусії.
- 5.2. Сприяння формуванню у інших містах України та світу «осередків Львова» через розвиток відповідного оформлення міського простору та локальної львівської економіки.
- 5.3. Проведення Дня міста та днів районів та мікрорайонів – як фестивалів локальної ідентичності.

Комплексний документ реалізації: План ідентифікації та просування ідентичності Львова.

ПРОЄКТИ ДЛЯ м. ЛЬВОВА:

1. Розвиток платформи міських даних якості життя та практик мешканців на основі сучасних геопросторових технологій;
2. Програма ідентифікації міської ідентичності «Що то є Львів»;
3. Комунікаційна та краунд-фандингова міжнародна платформа «Друзі Львова»;
4. Запровадження програм міських грантів на базі краунд-фандингової програми «Друзі Львова»;
5. Запровадження муніципально-громадського партнерства через залучення громадських організацій для реалізації соціальних функцій міських служб.

Ключові показники результативності:

- Обсяги коштів, направлених через платформу міських грантів на громадські ініціативи та проекти муніципально-громадського партнерства;
- Кількість проектів муніципально-громадського партнерства, кількість заходів та відсоток охоплення населення.

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НОВИХ РАЙОНІВ

Стратегічні пріоритети міста Львова

Стратегічні цілі: формування самодостатніх, у соціально-економічному плані, урбанізованих територій, кожна з яких має свої ключові пріоритети розвитку та території трансформацій, що разом формують різноманітність великого міста і багатовекторність його розвитку.

Завдання:

- концентрація зусиль міської та районної влади, бізнесу, громади території на розвитку окремих районів за 2-3 ключовими пріоритетними напрямками;
- локалізація робочих місць, закладів торгівлі, послуг та розваг, забезпечення парками та скверами, різноманітними навчальними, медичними, соціальними та іншими закладами обслуговування мешканців поруч з місцями їх компактного розселення;
- вдосконалення місцевого самоврядування, формування міських територіальних громад (ОСН), локальних спільнот урбанізованих територій, підвищення свідомості мешканців міста;
- зниження транспортного попиту та транспортних втрат загалом, завдяки скороченню відстаней переміщень та розподілу зовнішніх транспортних потоків;

Реалізація: створення трирівневої відкритої адміністративно-територіальної системи.

1. Громади мікрорайонів. Мікрорайони - низовий рівень просторової організації міста, це території компактного розселення у вигляді житлових кварталів та масивів багатопверхової, садибної або змішаної забудови, що містять інфраструктуру (або вона має бути доповнена) для повсякденного обслуговування мешканців.

Найпершим завданням набуття суб'єктності мікрорайонами є забезпечення оцінки якості життя, доступності до об'єктів обслуговування, внутрішньої соціально-економічної, екологічної ситуації за місцем проживання мешканців міста. Наступним кроком має стати передача частини функцій управління на низовий рівень - зокрема, в частині благоустрою, дошкільної та шкільної освіти, масового спорту, соціального забезпечення та соціальної інтеграції, інших питань громад мікрорайонів. Відповідний статус мають отримати і внутрішні населені пункти, що зараз мають органи самоврядування, - Брюховичі, Рудне (окрім міста Винники).

2. Оновлені райони міста. Реалізація поставлених завдань потребує створення багатофункціонального простору з діловими та торговельними функціями, житлових мікрорайонів, промислових парків зелених зон та інших територій, формуючи самодостатні соціально-економічні системи - "міста в місті".

3. Відкрите місто «Країна Львів». Третій рівень адміністративно-територіальної організації міста - це відкрита система, що поширює свій вплив на навколишні території через залучення до ринку праці, центрів торгівлі, відпочинку та розваг, різноманітних муніципальних сервісів та формування єдиної транспортної системи.

Така "м'яка" просторова взаємодія є набагато ефективнішою за механічне розширення кордонів міста, що для передмість часто означає втрату самоврядування і відповідно викликає спротив. Разом з тим важливою передумовою успішної просторової взаємодії є розроблення і впровадження привабливої моделі самоврядування на рівні районів та мікрорайонів міста.

"Країна Львів" - це місто як привабливий сервісний центр для навколишніх населених пунктів, які добровільно передають центральному муніципалітету певні функції та повноваження в обмін на доступ до відповідних сервісів. В результаті місто-метрополія підсилюється економічно та залучає людський капітал у єдину соціально-економічну систему агломерації/ОТГ.

На відміну від приєднання до складу міста чи створення ОТГ, "Країна Львів" має нечіткі межі та інтеграція може бути у різних сферах (муніципальні сервіси, ринок праці, торгівля, відпочинок та розваги, інфраструктура тощо) і фактично є зоною прямого і однозначного соціально-економічного впливу Львова як великого міста. У найбільш широкому сенсі це відповідає позиціонуванню Львова як центру Західної України надрегіонального рівня.

1. Галицький район

Місія району: збереження та розвиток ідентичності Львова в умовах відкритого світу – міста, що зростає і стає комфортним для проживання.

Серце Львова – ось справжня ідентичність Галицького району міста з площею Ринок та історико-архітектурної територією ЮНЕСКО. Це все той Львів, що відомий далеко за межами регіону і приваблює тисячі туристів та поціновувачів старовини і унікальності.

ЗАВДАННЯ 1.1. РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ТУРИЗМУ ТА СУМІЖНИХ ГАЛУЗЕЙ МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ.

Львів традиційно вважається туристичною та культурною столицею України – і в першу чергу це функція центральної частини міста. Приваблює центр Львова старовинною архітектурою і затишними вуличками, різноманітним закладів громадського харчування, однак потенціал туристичної та суміжних галузей є набагато більшим. Львів – місто з унікальними можливостями розвитку екологічного туризму, а також центр регіону з великою історико-культурною спадщиною.

Місто має стати потужним туристичним хабом для всього регіону, а також центром роздрібної торгівлі продукцією унікальних українських виробників, орієнтованим як на вітчизняних, так і на закордонних туристів. Торговельна функція центру на новому, сучасному рівні має не лише стати поштовхом для розвитку місцевої економіки, а й зробити місто привабливішим для бізнесу та інвестицій.

Проекти у завданні 1.1.

- Організація в центральній частині міста торговельних вулиць унікальної та локальної продукції «Привези зі Львова»;
- Створення паломницького центру імені Митрополита Шептицького на базі комплексу собору святого Юра;
- Створення туристично-транспортного хабу Львівського регіону з влаштуванням екологічних маршрутів, які починаються з центру міста.

ЗАВДАННЯ 1.2. СКОРОЧЕННЯ АВТОМОБІЛЬНОГО РУХУ В ЦЕНТРІ МІСТА З РОЗВИТКОМ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ ТА ІНШИХ АЛЬТЕРНАТИВ.

Середньовічне місто має ще більше позбавитися автотранспорту і, в першу чергу, транзитного руху «Північ-Південь». Рух має бути сплановано так, аби виїхати з центру міста було просто, в той же час заїзд автомобілів регулювався інтелектуальною системою керування рухом. Надзвичайно важливим є врегулювання доставки товарів у центрі міста та розвиток доставки вантажними велосипедами та електроскутерами.

Кращою альтернативою для поїздок у центр міста мають стати громадський транспорт та персональний транспорт – велосипеди і електроскутери. У центральній частині Львова трамвайним коліям має бути надано пріоритет перед автомобільним транспортом. Тож подекуди з'являться нові трамвайно-пішохідні зони, вулиці одностороннього руху; має бути запроваджено наскрізний тролейбусний рух. Запровадження ж обмеження швидкості 30 км/год та загальнообов'язкового платного паркування у історичному центрі має забезпечити використання тут приватних автомобілів лише за нагальної потреби.

Проекти по завданню 1.2.

- Реорганізація руху трамваїв у центральній частині міста пріоритетно від руху автотранспорту;
- Наскрізний рух тролейбусів через центр міста та впровадження виділених смуг громадського транспорту та відокремлених суміщених трамвайно-тролейбусних смуг.

ЗАВДАННЯ 1.3. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МІСЦЕВИХ МЕШКАНЦІВ ЦЕНТРАЛЬНОГО РАЙОНУ ЧЕРЕЗ РЕНОВАЦІЮ БУДИНКІВ, НОВЕ БУДІВНИЦТВО ТА РОЗВИТОК МІСЬКОГО ПРОСТОРУ.

Європейський спосіб життя – ось справжня принада центру Львова для туристів, однак якість міського простору має бути взірцевою і для місцевих мешканців. Збереження і розвиток житлової функції центрального району, забезпечення високого конкурентного рівня якості життя, є надзвичайно важливим для забезпечення стійкості його розвитку, багатофункціональності території центру міста, архітектурно-історичної спадщини міста та загалом збереження його автентичності як старовинного європейського міста.

Розвиток житлової функції центрального району має здійснюватися як шляхом формування і розвитку мікрорайонів на основі історичної забудови через формування власної інфраструктури, локальних громадських просторів та зелених зон, обмеження транзитного руху транспорту та створення можливостей для паркування, так і завдяки новому будівництву у мікрорайоні Клепарів шляхом ревіталізації промислової зони.

Проекти у завданні 1.3.

- **Формування мікрорайонів та локальних спільнот мешканців з власною інфраструктурою**

2. Личаківський район

ЗАВДАННЯ. РОЗВИТОК ЖИТЛОВОЇ ТА ГРОМАДСЬКОЇ ЗАБУДОВИ В РАЙОНАХ ВИННИКИ-ЛИСИНІЧІ.

У майбутньому саме Личаківський район може стати точкою зростання нових житлових районів міста – і це надзвичайно важливо задля збереження ідентичності Львова. Як колись від центрального Галицького району відокремився новий потужний багатотисячний Сихівський район, так само й з часом перспектива забудови у Винниках і Лисиничах має стати початком нового великого району міста.

Самодостатність і ідентичність Винник цілком відповідає принципам розвитку міста Львова. Винники можуть стати центром громадського обслуговування для нових мешканців, а з часом може бути сформований сучасний центр майбутнього нового району Винники-Лисиничі, куди має бути продовжена Личаківська лінія швидкісного трамваю.

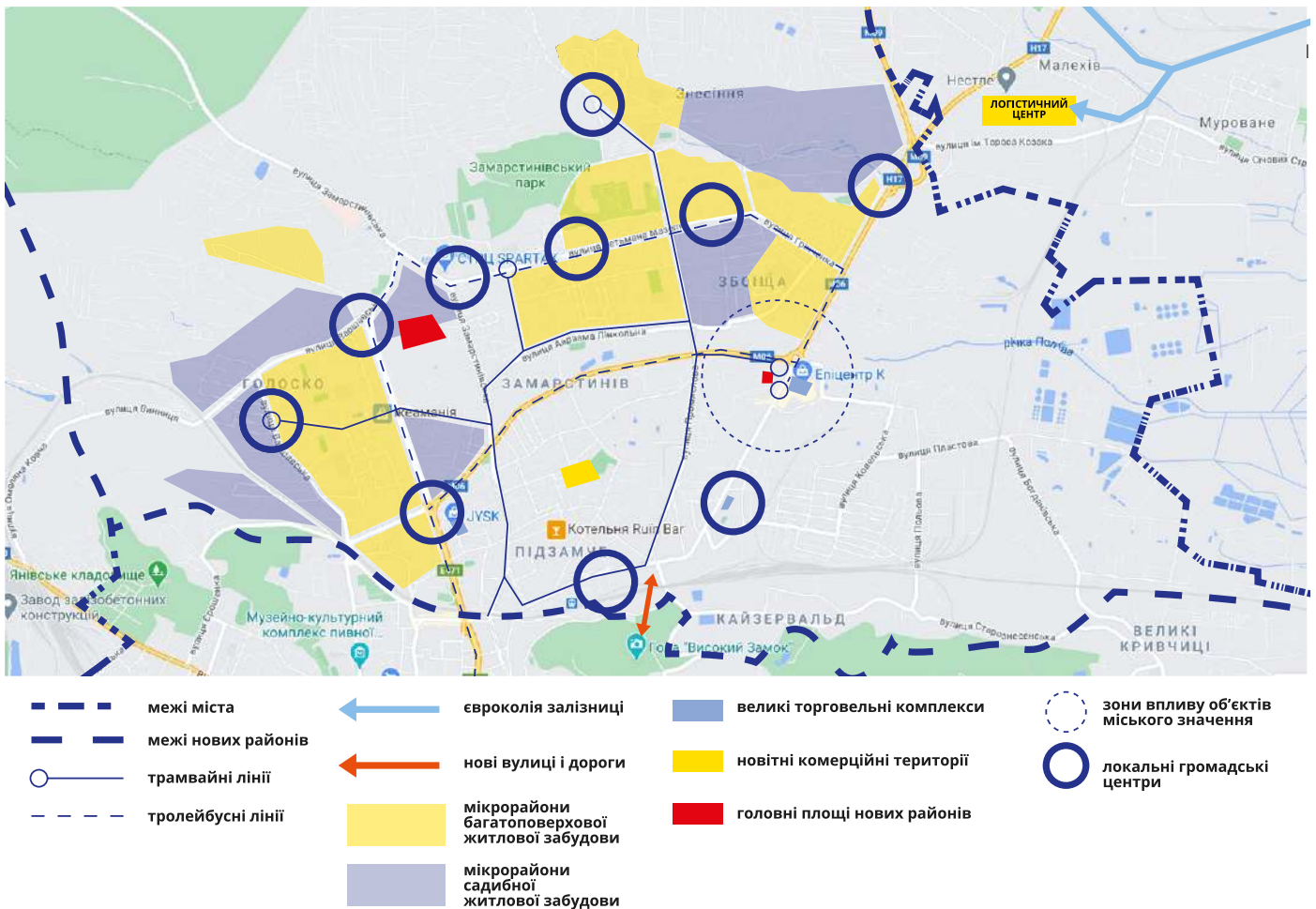
Проекти у завданні.

- **Формування нового громадського центру на півночі м. Винники поблизу Лисиничів;**
- **Комплексна житлова забудова Лисиничів відповідно до сучасних підходів формування житлових районів зі змішаними функціями;**
- **Продовження лінії швидкісного трамваю від вулиці Личаківської до нового центру району Винники-Лисиничі.**
- **Розвиток автомобільного сполучення вулиць Пасічна – Богданівська як маршруту повз центр міста та одностороннього руху магістралями;**

2. Шевченківський район

Місія району: розвиток нового ділового центру поруч з житловими мікрорайонами у поєднанні з можливостями для новітніх індустрій і логістичних комплексів та відродженням річки Полтва.

Майстерня Львова – таке значення історично мав район Підзамче, за яким сформувалося декілька великих житлових районів, а на сході – велика комунально-складська зона. Підзамче потребує переосмислення як сучасний багатофункціональний район з новими робочими місцями, житлові райони також потребують наповнення новими діловими функціями, а легендарна річка Полтва саме тут має шанс на відродження.



Джерело: розробка UIF

ЗАВДАННЯ 2.1. РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ДІЛОВИХ ЦЕНТРІВ ТА БІЗНЕС-ПАРКІВ.

Історично індустріальний район Підзамче наразі потребує переосмислення і насичення новими форматами просторів для бізнесу та інституціями підтримки підприємницьких та технологічних ініціатив. Новітнім діловим центром Львова може стати район Голоско та Замарстинів, а спорудження північної частини Окружної дороги сприятиме розвитку логістичних комплексів на київському напрямку, до яких має бути підведена залізнична євроколія.

Важливим завданням для стійкого та самодостатнього розвитку нового Шевченківського району є створення нових робочих місць, не лише у Підзамчі та східній індустріальній зоні, а й розвиток нових бізнес-центрів поруч з житловими районами Голоско, Замарстинів, де має бути сформовано громадський та діловий центр району навколо парку 700-річчя Львова.

Проекти у завданні 2.1.

- Розвиток району Підзамче як території розміщення невеликих підприємств, бізнес-парків інноваційних технологій;
- Розвиток ділового центру (офісної забудови) навколо парку 700-річчя Львова шляхом зміни функцій існуючої забудованої території (без скорочення зелених зон);
- Створення центру підтримки нових бізнесів та креативних індустрій(бізнес-парки, бізнес-інкубатори, акселератори);
- Сполучення Підзамча з Високим Замок (пішохідна галерея від залізничної станції).
 - Розвиток нової житлової забудови мікрорайону Клепарів в рамках ревіталізації індустріальних територій.
 - Розвиток промислової зони Рясне зі створенням індустріального парку як зручного майданчику для ведення бізнесу має сприяти залученню нових високотехнологічних експортно-орієнтованих виробництв та іноземних інвестицій, а також забезпе-

чити зростання кількості нових робочих місць та зменшення трудових міграцій місцевого населення.

- Створення на базі індустріальної зони Рясне індустріального інноваційного парку експортного спрямування;

ЗАВДАННЯ 2.2. ПІДВИЩЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ЗВ'ЯЗНОСТІ ВСЕРЕДИНИ РАЙОНУ.

Розвиток можливостей використання громадського транспорту як для внутрішньорайонних поїздок, так і для комунікацій з центром міста є ключовим завданням для скорочення використання індивідуального автотранспорту та зниження транспортного навантаження на вулиці району. Ключовим інструментом у цьому є розвиток трамвайних ліній, що стануть основою системи громадського транспорту міста і району, для внутрішньорайонних сполучень передбачається також розвиток тролейбусних ліній, а також велосипедного руху й пішої ходьби.

Стратегічно важливим для міста є побудова північної ділянки Окружної дороги, що має знизити транзитне навантаження на міські магістралі. Водночас надзвичайно важливим є поєднання міського транспорту з транспортними потоками з передмістя. Розвиток транспортно-пересадкового хабу з торговельною функцією на перехресті вулиць Богдана Хмельницького та В'ячеслава Липинського в комплексі з північним автовокзалом забезпечить належне обслуговування північно-східних передмість, а також можливості для їх мешканців залишати власні автомобілі тут і далі пересуватися містом громадським транспортом.

Проекти у завданні 2.2.

- Спорудження північної ділянки окружної дороги для сполучення Київ - Шегині;
- Продовження трамвайних ліній по вулицях Замарстинівська (до ТРЦ «Спартак» та по вулицях Торфяній та Панча), Миколайчука (до масиву Щурата) та Василя Липинського до східного автовокзалу);
- Влаштування внутрішнього тролейбусного сполучення шляхом продовження тролейбусних ліній до східного автовокзалу та Галицького перехрестя.

ЗАВДАННЯ 2.3. РОЗВИТОК ЗЕЛеної МЕРЕЖІ ТА СТВОРЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО РАЙОННОГО ПАРКУ.

Парк 700-річчя Львова має стати центральним громадським простором Шевченківського району, на стику між густонаселеними житловими районами Голоско та Замарстинів. Піший доступ для багатьох мешканців, а також співробітників майбутніх бізнес-центрів навколо парку ставить завдання формування тут сучасних активностей в умовах зеленої зони, унікальність якої як заплавної території річки Полтва має бути збережена принаймні символічно мережею невеликих зелених зон та громадських просторів, незважаючи на забудову.

Разом з тим стратегічно важливим для розвитку мережі зелених зон району є збереження та розвиток зелених зон на його околицях поблизу з житловою забудовою. Якщо парк 700-річчя виступає як головний громадський простір району, то Замарстинівський парк виступає як територія "тихого" відпочинку.

Проекти у завданні 2.3.

- Реконструкція парку 700-річчя Львова як центрального парку та громадського центру району з магістральною велосипедною алеєю для зв'язку районів Підголоско та Замарстинів;
- Розвиток зеленого коридору зелених зон та громадських просторів вздовж русла річки Полтва (символічна мережа «Повернути річку»);
- Розвиток Замарстинівського парку як "тихої" зони відпочинку біля житлових районів.

3. Залізничний район

Місія району: розвиток залізничного хабу Євроколії та експорто-орієнтованих виробництв.

Зміни у цьому районі будуть найпомітніші у місті. Відокремлені житлові квартали та привокзальні промислові зони, завдяки продовженню до Львова європейської залізничної колії поєднуються у потужний логістично-виробничий район з великою кількістю робочих місць, де зможуть працювати місцеві мешканці. Для України ж загалом цей район стане справжнім символом воріт до Європейського союзу – як для звичайних громадян, так і для бізнесу.

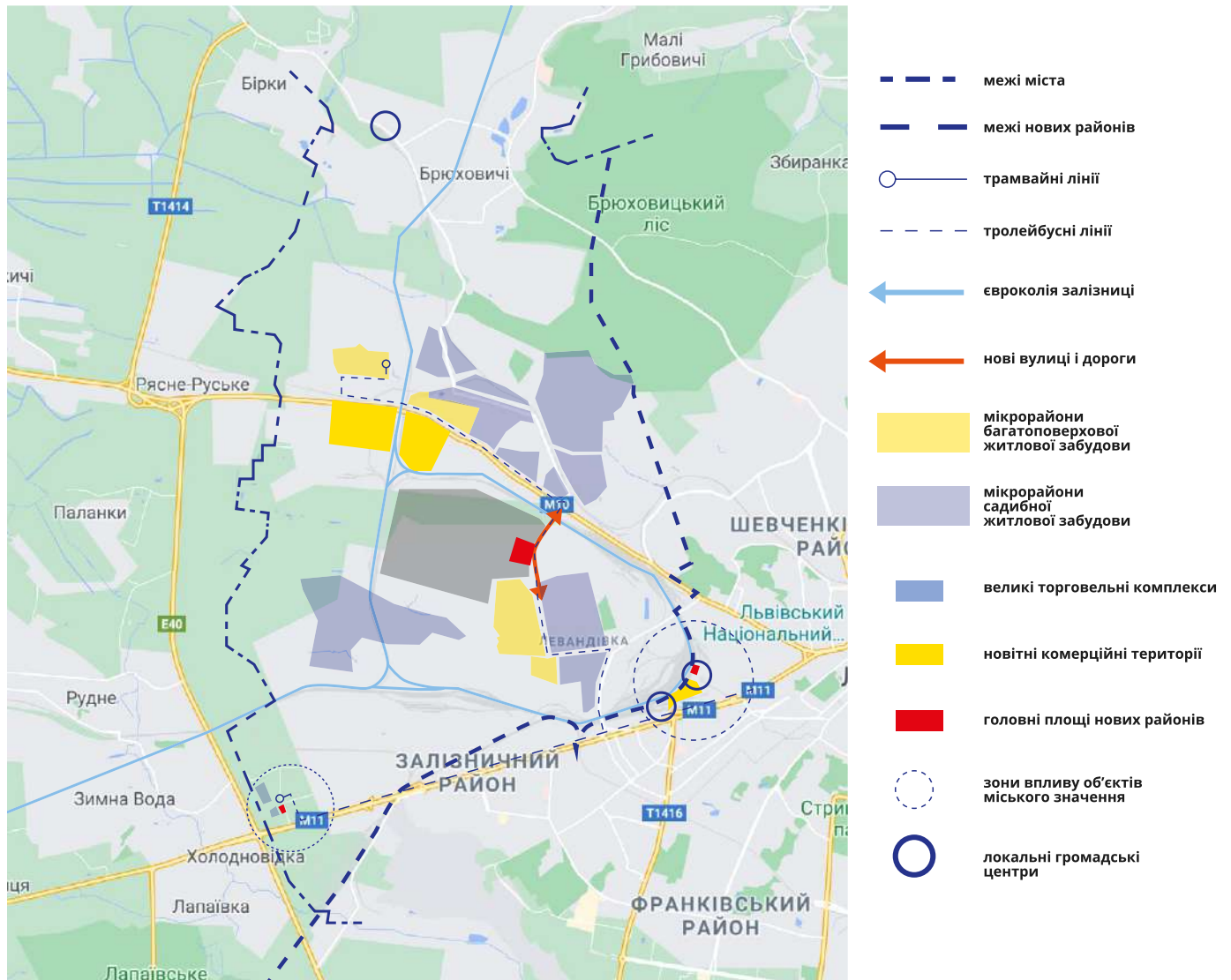


Рис. Розвиток залізничного хабу Євроколії та експорто-орієнтованих виробництв у Залізничному районі
Джерело: розробка UIF

ЗАВДАННЯ 3.1. СТВОРЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ПЕРЕСАДОЧНО-СЕРВІСНОГО ВУЗЛА.

Продовження Євроколії до Львова має стати найбільшим інфраструктурним проектом найближчого десятиліття, який має бути реалізований у тісній кооперації держави, «Укрзалізниця», регіональної та міської влади, а також бізнесових кіл. Поєднання транспортної та сервісної інфраструктури, створеної у державно-приватному партнерстві за активної участі муніципалітету Львова має перетворити новий Залізничний район на найпотужніший міжнародний транспортний хаб країни, «ворота Європи» в Україні.

Разом з тим євроколія надає великі можливості для притоку нових туристів у Львів з Європи і, відповідно, розвитку місцевої економіки. Насамперед, це туризм в межах не лише міста, а й навколишнього регіону, а також суміжні галузі, в першу чергу – готельно-ресторанний бізнес та роздрібна торгівля. Саме остання має стати новим сегментом місцевої економіки, орієнтованої на туристів, що має залучити в місто додаткові інвестиції та сприяти створенню нових робочих місць.

Проекти по завданню 3.1.

- **Євроколія до станції «Львів-Головний»;**
- **Міжнародний залізничний вокзал на місці товарних складів поруч з приміським вокзалом;**
- **Спорудження в комплексі вокзалу ТРЦ «Галерея Львів» з фуд-кортом та торговельними галереями локальних виробників «Привези зі Львова».**

ЗАВДАННЯ 3.2. РОЗВИТОК ВИРОБНИЧО-ЛОГІСТИЧНОГО КЛАСТЕРУ З ОРІЄНТАЦІЄЮ НА ЄВРОКОЛІЮ.

Реконструкція Львівського залізничного вузла із запровадженням євроколії з боку Брюховичів та станції «Клепарів» має відбуватися з урахуванням забезпечення можливостей розвитку логістичних комплексів, підвищення транспортної зв'язності мікрорайонів Рясне-1 та Рясне-2 для місцевих мешканців, а також розширення можливостей доступу до євроколії логістичних комплексів у інших районах міста, зокрема поруч з автомобільним виїздом в бік Києва.

Наявність швидкого доступу до залізничної мережі Євросоюзу надає надзвичайні можливості і для розвитку нових виробництв.

Проекти узавданні 3.2.

- **Влаштування залізничного депо євроколії та логістичного центру з євроколії на базі станції «П'ятий Парк» (також євроколія має дійти до північного-сходу міста, де розміщуються логістичні комплекси київського напрямку);**
- **Розвиток логістично-сортувальних комплексів на Левандівці поруч з залізничною станцією «Львів-Головний».**

ЗАВДАННЯ 3.3. ІНТЕГРАЦІЯ ЛЕВАНДІВКИ ТА РЯСНОГО З ФОРМУВАННЯМ НОВОГО ЦЕНТРУ РАЙОНУ.

Транспортне та інфраструктурне поєднання Левандівки та Рясного має забезпечити ефективне управління територією залізничного вузла при запровадженні євроколії та формуванню міжнародного пасажирського та логістично-виробничого комплексу, однак водночас це має сприяти і підвищенню якості життя у навколишніх мікрорайонах, а також розвитку нового житлового будівництва.

Першим кроком до освоєння території між Левандівкою та Рясним має стати нова автомобільна дорога з тролейбусною лінією між цими мікрорайонами, яка має відразу передбачати майбутню житлову забудову поруч. Надзвичайно важливо також сформувавши повноцінний громадський центр Залізничного у його географічному центрі, поруч з основними мікрорайонами, на вільних територіях відповідно до сучасних підходів міського планування та архітектури.

Проекти по завданню 3.3.

- **Спорудження автомобільної дороги Рясне-Левандівка з продовженням тролейбусної лінії;**
- **Житлова та громадська забудова на території між Левандівкою та Рясне;**
- **Розвиток швидких пішохідних та вело пішохідних сполучень через залізницю (між мікрорайонами Рясне та Рясне-2, Левандівки з Центральним вокзалом).**

4. Франківський район

Місія району: розвиток центру міжнародних комунікацій у сферах авіаперевезень, масових заходів та ділових зв'язків

Вікно у світ, центр міжнародних зв'язків, місце проведення великих конференцій, конгресів, ділових, освітніх та культурних подій регіонального та загальноєвропейського рівня. Концентрація на невеликій території сучасного аеропорту, конгрес-центру, виставкових та торговельних комплексів забезпечують унікальне поєднання можливостей для становлення Львова як потужного центру міжнародних комунікацій.

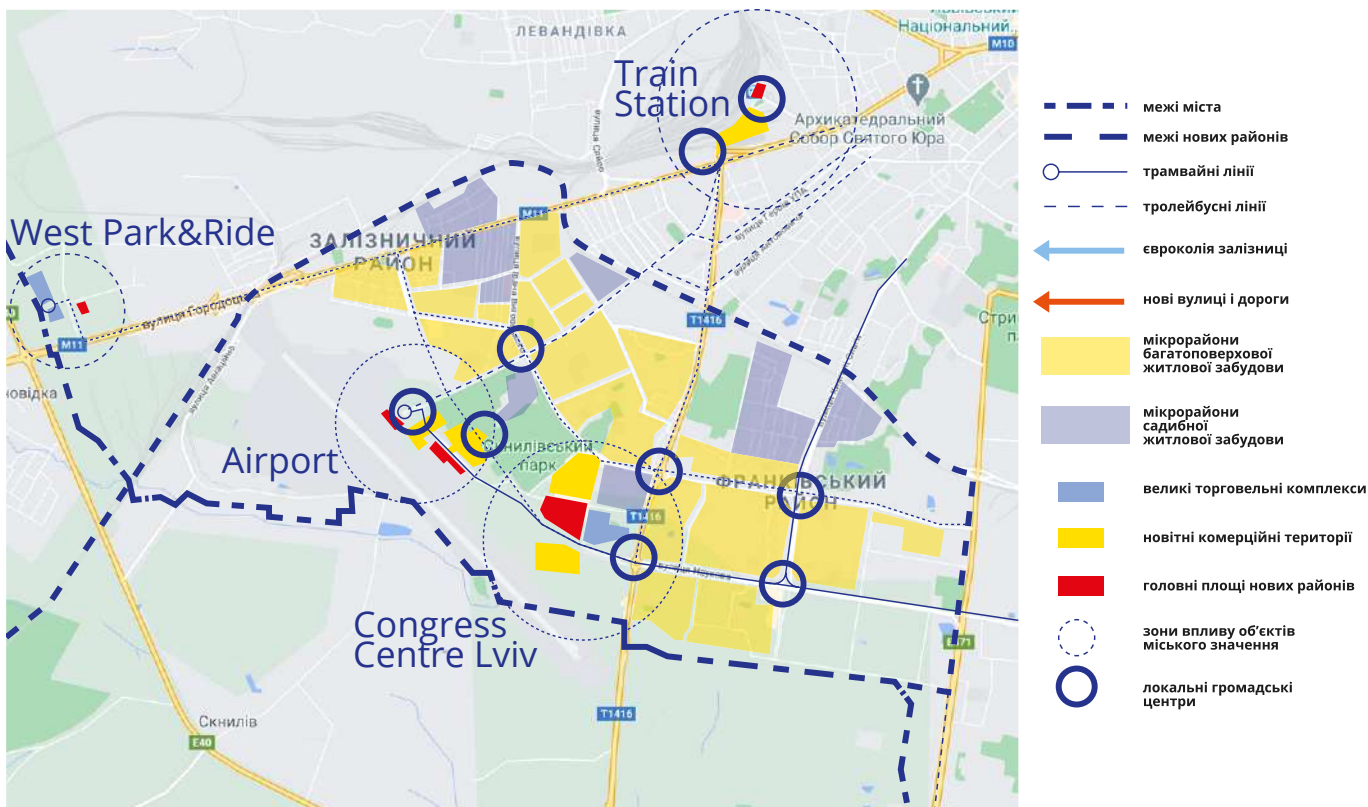


Рис. Франківський район: розвиток центру міжнародних комунікацій
Джерело: розробка UIF

ЗАВДАННЯ 4.1. РОЗВИТОК АЕРОПОРТУ ЯК ПАСАЖИРСЬКОГО ТА ЛОГІСТИЧНОГО ВУЗЛА МІЖНАРОДНОГО ЗНАЧЕННЯ.

Близькість Львова до кордонів Євросоюзу визначає великі можливості для розвитку авіаперевезень з України у західному напрямку, транзитних перевезень, а також внутрішніх рейсів. Відповідно, нагальним питанням стає розвиток пасажирських терміналів, комерційних площ «дьюті фрі», а також супутніх сервісів.

Водночас важливим є і розвиток вантажної логістики авіаперевезень, що підсилюється за рахунок подовження до Львова залізничної євроколії. Таким чином аеропорт має можливість працювати не лише на Україну, а й на навколишні регіони сусідніх країн. Інтеграція можливостей вантажної авіації, залізничної євроколії та сучасних автомобільних доріг має забезпечити розвиток Львова як потужного логістичного центру євро регіону.

Проекти по завданню 4.1.

- Розвиток пасажирських і вантажних терміналів та сортувальних логістичних центрів;
- Спорудження комплексу готелів поруч зі Скнилівським парком;
- Забезпечення безперешкодної пасажирської комунікації аеропорту, залізничного вокзалу та ключових автобусних станцій.

ЗАВДАННЯ 4.2. СТВОРЕННЯ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕС-ЦЕНТРУ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЦЕНТРУ РАЙОНУ.

Потужний майданчик для міжнародних подій, місце зустрічі політиків та бізнесменів, експертів та громадських лідерів не лише України, а й всієї Європи – ось мета створення сучасного конгрес-центру поруч з аеропортом Львова. Водночас важливо створити не закрите середовище – а громадський центр, інтегрований з міським життям, життям Франківського району.

Поєднання комплексу об'єктів для міжнародних заходів та громадського простору району забезпечить популяризацію Львова та львівського способу життя на міжнародній арені і водночас залучення міжнародних заходів у життя міста. Окрасою і центром активності мають стати громадські простори – нова сучасна центральна площа, оновлений ботанічний сад та Скнилівський парк, що має стати центральним для району.

Проекти у завданні 4.2.

- Спорудження конгрес-центру міжнародного рівня на базі недобудованої баскетбольної арени;
- Облаштування громадської площі з виставковою функцією;
- Створення виставкового центру в районі аеропорту.

ЗАВДАННЯ 4.3. ФОРМУВАННЯ ГОЛОВНОЇ ОСІ РАЙОНУ ВЗДОВЖ ВУЛИЦІ НАУКОВОЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ЗВ'ЯЗНОСТІ.

Зв'язність міського простору, можливості швидких комунікацій всередині району забезпечить його життєздатність і самодостатність, а також сприятиме загальному поліпшенню транспортної ситуації в місті. Вулиця Наукова має стати не просто головною магістраллю району, що пов'язує більшу частину ключових об'єктів, але й головною вулицею з точки зору соціальної активності, з розвиненим громадським транспортом, публічними просторами, закладами торгівлі та робочими місцями.

Ключовим проектом у цьому завданні є побудова відокремленої від автомобільного руху трамвайної лінії по вулиці Науковій, що має сполучити аеропорт, житлові квартали, існуючі трамвайні лінії у центр міста і пролягти далі до Сихова. Водночас важливим є розвиток тролейбусного руху та велосипедної інфраструктури, а також альтернативних коротких пішохідних зв'язків.

Проекти у завданні 4.3.

- Продовження вулиці Наукової до міжнародного терміналу аеропорту та вулиці Рясівської з лініями громадського електротранспорту;
- Розвиток трамвайної мережі для сполучення аеропорту, залізничного вокзалу та вулиці Наукової (Спорудження трамвайної лінії «Залізничний вокзал – аеропорт – Вікторія Гарденс – Південні квартали – Сихівський район», з відгалуженням до кластеру «Арени-Львів» та Кінг Кросс (спільний проект з Сихівським районом), трамвайної лінії по вулиці Науковій. Поновлення ділянки трамвайної лінії по вулиці Коперника для сполучення лінії по вулиці Сахарова з вулицею Листопадового Чину), в перспективі – трамвайна лінія по вулиці Люблінській;
- Формування мережі громадських центрів з публічними просторами вздовж вулиць Наукової та Володимира Великого (публічні простори-площі в районі аеропорту в комплексі Скнилівського парку, біля ТРЦ «Вікторія Гарденс», перехрестя вулиці Наукової та вулиці Княгині Ольги, а також по вулиці Володимира Великого на перехрестях з вулицями Кульпарківською (ТЦ «Ашан»), Княгині Ольги (базар та ТЦ»), примикання до вулиці Стрийської (передбачити при ревіталізації промайданчиків видавництва «Вільна Україна» та ЛАЗу)). Мають бути безпечні перехрестя для пішоходів.

5. Сихівський район

Місія району: формування нового способу життя майбутнього у місті, орієнтованого на поєднання роботи, дозвілля та проживання і акцентованого на молоді сім'ї.

Район нового життя, де зовсім інше розуміння понять роботи, дозвілля, соціальних комунікацій. У Сихівському районі можна поєднувати соціальні ролі, безперешкодно долучатися до процесів соціальної інтеграції та при цьому зберігати власну ідентичність. Поєднання можливостей для економічної активності та виховання малолітніх дітей сприятиме привабливості району для молодих сімей та розміщення нових компаній з сучасними підходами до організації праці.

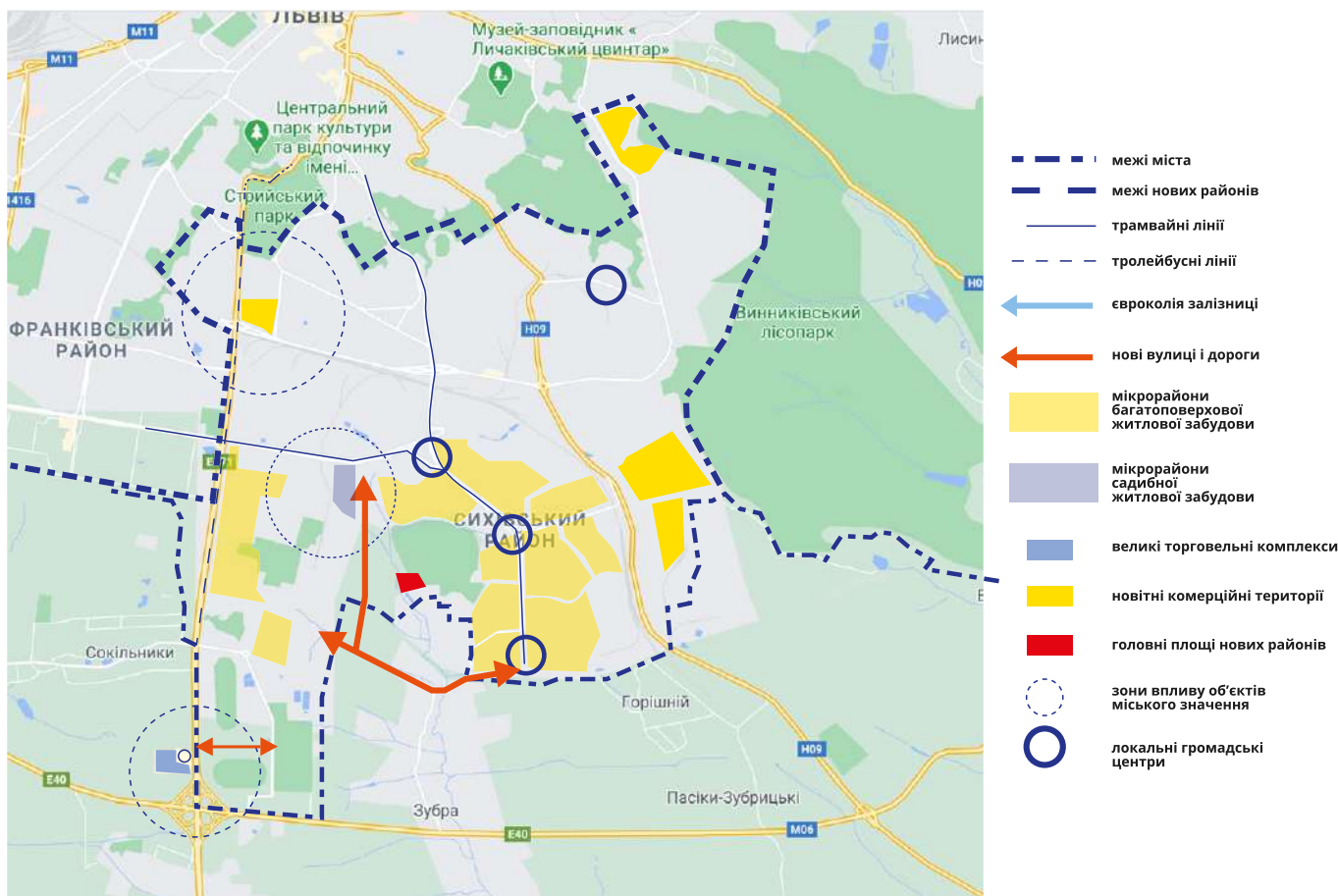


Рис. Сихівський район: формування нового способу життя майбутнього
Джерело: розробка UIF

ЗАВДАННЯ 5.1 ФОРМУВАННЯ МЕРЕЖІ КОВОРКІНГІВ ТА БІЗНЕС-ПАРКІВ З ФУНКЦІЯМИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.

Район-мрія нового життя, ключовим принципом якого стане проектування соціальних процесів через забезпечення рівних можливостей для економічної активності та соціальної інтеграції через інфраструктуру та доступність, передусім для батьків з малолітніми дітьми та людей з інвалідністю. Основою такого підходу має стати мережа коворкінгів у мікрорайонах, які коворкінги у неробочий час можуть використовуватися як громадські, навчальні та культурні центри для місцевих мешканців.

Водночас перспективним для створення нових робочих місць та змішаної забудови є промислова територія східного Сихова, де мають з'явитися як сучасні майданчики для розміщення нових компаній – бізнес-парки, індустріальні парки, – так і соціальна інфраструктура і житло для забезпечення сталого розвитку мікрорайону. Також одним з важливих проєктів розвитку робочих місць, а також підвищення якості життя мешканців району є підвищення доступу до екологічних продуктів за рахунок відповідного розвитку ринку «Шувар».

Проекти по завданню 5.1.

- **Мережа громадських центрів /коворкінгів з функціями дитячих садків та початкових шкіл та центрів соціальної інтеграції. До мережі мають увійти Центр Довженко, на багатофункціональний громадський центр з коворкінгом має перетворитися будівля автовокзалу на вулиці Вернадського, частково ринок «Санта-Барбара», а також місцеві бібліотеки та заклади культури; нові коворкінги мають з'явитися в районі новобудов по вулицях Пасічній та Вернадського;**
- **Нові можливості для розміщення нових компаній шляхом створення бізнес-парків та індустріальних парків у промисловій зоні на схід від Сихівського масиву (розвиток громадського транспорту у промисловій зоні вздовж вулиці Вулецької, заводу «Іскра» та Ізоляторного заводу, з розвитком громадського транспорту, доступного для маломобільних груп населення, публічних просторів та соціальної інфраструктури);**

ЗАВДАННЯ 5.2. РОЗВИТОК ПІВДЕННОГО ТРАНСПОРТНО-ТОРГОВЕЛЬНО-РОЗВАЖАЛЬНОГО КЛАСТЕРУ.

Поєднання транспортної інфраструктури та торговельно-розважальних закладів забезпечить формування потужного кластеру соціально-економічної активності, що привабить як львів'ян та гостей міста, так і мешканців навколишніх передмість. Інтеграція автовокзалу, перехоплюючих паркінгів, торговельно-розважальних комплексів, магістральних ліній громадського електротранспорту та локалізація на околиці міста має знизити транспортне навантаження на міській вулиці та забезпечити поширення сучасних практик міської мобільності.

Разом з тим великі можливості для розширення кластеру надає інтенсифікація використання міського іподрому, розташованого між торговельним комплексом «Кінг Кросс» та стадіоном «Арена Львів». Створення вело пішохідного коридору крізь комплекс іподрому має стати не просто транспортною комунікацією – а віссю розвитку всього кластеру. Розвиток іподрому як парку розваг має оживити навколишню територію та сформуванню унікальності району на рівні навколишнього регіону України та євро регіону.

Проекти по завданню 5.2.

- **Ревіталізація південного автовокзалу,**
- **Ревіталізація іподрому у парк розваг та інтеграція стадіону «Арена-Львів» та торговельного кластеру «Кінг Кросс».**

ЗАВДАННЯ 5.3. ПІДВИЩЕННЯ ЗВ'ЯЗНОСТІ МІКРОРАЙОНІВ ТА ФОРМУВАННЯ НОВОГО ГРОМАДСЬКОГО ЦЕНТРУ РАЙОНУ.

Розширення парку Іоанна Павла II за рахунок ревіталізації долини річки Зубра Розвиток навколишніх торговельних комплексів і нова забудова має значно підвищити якість життя мешканців нового Сихівського району та можливості для розвитку бізнесу.

Важливою складовою успішної реалізації завдання є конструктивна співпраця з передмістям та врахування потреб мешканців сусідніх населених пунктів. Зокрема, формування нового громадського центру нового Сихівського району та створення нових транспортних зв'язків має відбуватися спільно з селом Зубра, а розвиток південного транспортно-торговельно-розважального кластеру – у координації з прилеглими населеними пунктами на півдні Львова.

Проекти у завданні 5.3.

- **Створення центрального парку та громадського центру нового Сихівського району та ревіталізація річки Зубра. Ревіталізація річки Зубра з розширенням парку Іоанна Павла II, формуванням нового громадського центру району та будівництвом дороги від півдня ринку «Шувар» до вулиці Вернадського. (з реконструкцією ЛЕП у підземну кабельну лінію), спільно з селом Зубра;**
- **Житлова та громадська забудова неподалік стадіону «Арена Львів» з створенням локального громадського центру;**
- **Будівництво дороги з трамвайною лінією від мікрорайону Санта-Барбара до вулиці Вернадського (продовження лінії по вулиці Наукова).**

ДОДАТКИ

Додаток 1. Невикористаний потенціал і нові сектори

Невикористаний потенціал діючих галузей

ІТ

Високий потенціал освічених кадрів, вже сформований кластер, який потребує підтримки у вигляді інвестицій, подальшого підвищення професіоналізму та обладнаних площ.

Заходи: створення інвестиційного майданчика; організація стартап-інкубаторів та акселераторів; створення новітніх навчальних програм в університетах та закладах післядипломної освіти; всебічна підтримка містом ІТ-кластеру шляхом створення обладнаних площ.

Енергетика і ресурсозбереження

Ринок енергопостачання фрагментарний: створення єдиної муніципальної енергокомпанії. Розвиток альтернативної еко-енергетики. Вкладення у ресурсозберігаючі технології, вторинну переробку.

Послуги освіти

Освіта – головний фактор інтелектуалізації економіки. Стратегічний інвестиційний напрямок, який є і високоприбутковим, особливо при створенні освітнього бренду Львова та залученні іноземних учнів.

Харчова промисловість виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів

Розвиток стандартів якості, нових продуктів, рецептів та брендів, підтримка ринку продовольства на рівні європейських зразків. Перехід до еко-пакування продуктів. Підтримка постачання вітчизняних ресторанних закладів місцевою продукцією

Машинобудування

Ревіталізація старих виробничих площ, яка триває вже кілька років та не приносить результатів має завершитися до 2030 року та дати життя новим заводам та фабрикам, що будуть сконцентровані в єдиному промисловому центрі

Нові сектори економіки

Львівська «Кремнієва долина»: осередок продукування інноваційних досліджень

ІТ послуги широкого спектру, що працюють на вітчизняну економіку та створюють додану вартість українських компаній, які користуються послугами львів'ян.

Виробництво наукомістких приладів

Використання наукового потенціалу львівських випускників та ІТ-хабів для організації заводів з виробництва електроніки (мікро-контролери, гаджети, побутова та бізнес-електроніка).

Виробництво та обслуговування комп'ютерних серверів

На базі ІТ хабів фінансуються стартапи, закуповується обладнання та виникає нова фігура на українському та міжнародному ринку серверних рішень.

Виробництво електротранспорту

Виробництво електробусів, електрокарів, двигунів, акумуляторів та запчастин на місці нині занедбаних виробничих площ

Добування енергії з біопалива

Профінансувати запуск заводу на основі спеціалізованих генераторів

Туристична сфера, готельно-ресторанний бізнес

Розвиток бренду міста, підвищення рівня обслуговування, розробка нових сезонних пакетів послуг. Рекреація

Виробництво харчових продуктів класу «органік»

На базі місцевих продуктів та під брендами сертифікованих виробників

Інноваційні медичні послуги

Лазерне лікування зору, новітні стоматологічні послуги за привабливими цінами, хірургія, роботизована діагностика та лікування – джерело залучення клієнтів з України та країн Європи до медичного туризму у Львів

Зелене будівництво та послуги облаштування еко-офісів

Джерело економії енергії, палива та водних ресурсів. 40% економії енергії на експлуатації приміщень роблять еко-будівництво енергоефективним

Додаток 2

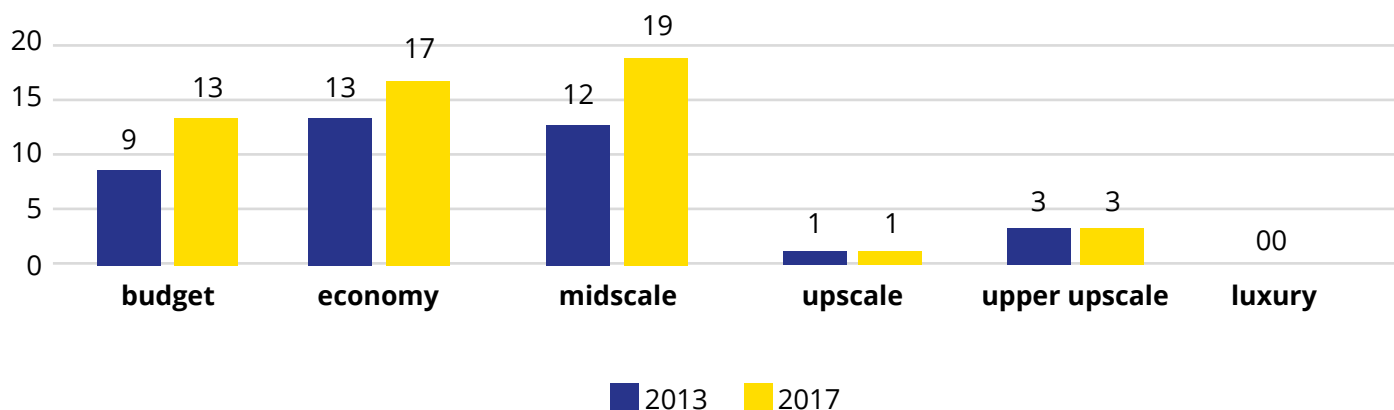


Рис. 5. Кількість готелів Львова по категоріям, од.
Джерело: Огляд готельного ринку Львова 2017

Додаток 3

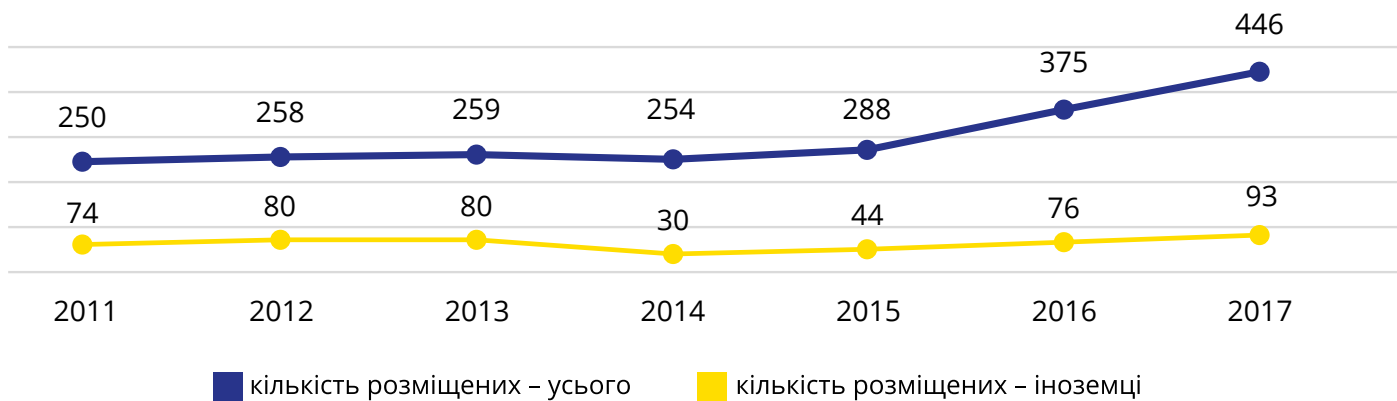


Рис. Кількість розміщених туристів у готелях Львова, тис. осіб
 Джерело: Головне управління статистики у Львівській області

Додаток 4



Рис. 6. Види підприємств Львова за розмірами, 2017 рік, од.
 Джерело: Головне управління статистики у Львівській області

Додаток 5



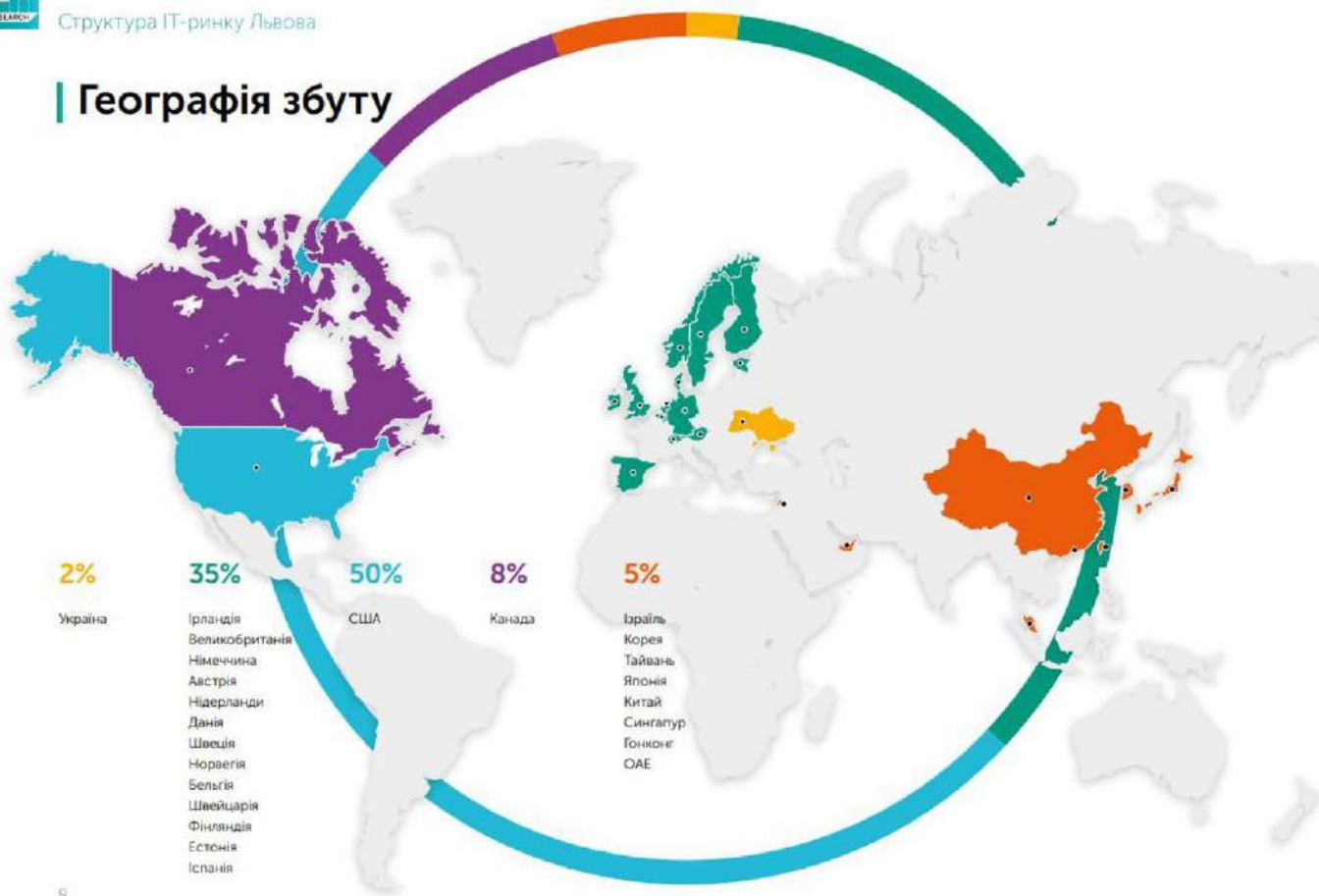
Рис. 7. Принципи «зеленого» будівництва
 Джерело: Стаття «Зелені інновації – реалії та перспективи»

Географія збуту ІТ-сервісів Львову



Структура ІТ-ринку Львова

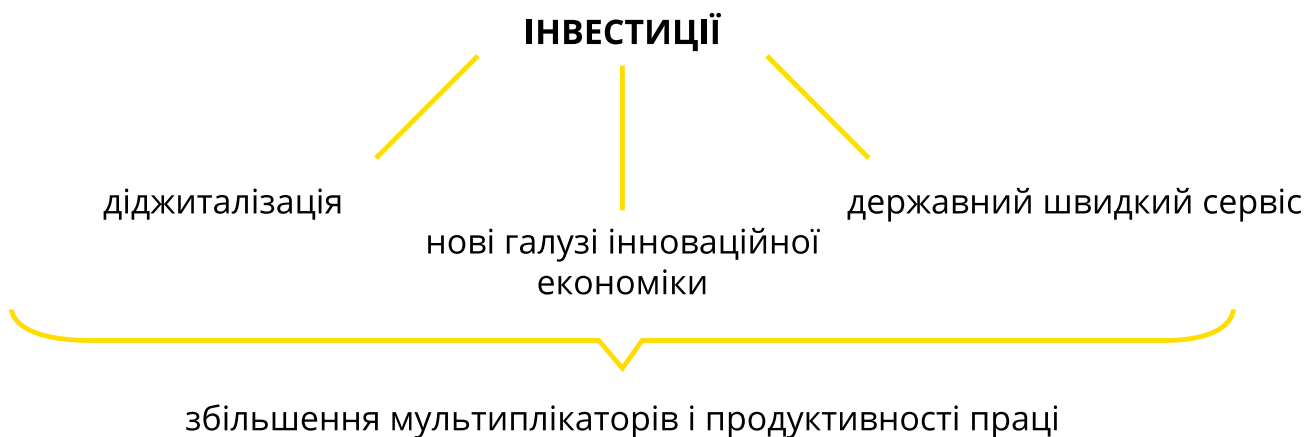
Географія збуту



8

Додаток. Концепт нової трансформованої економіки

Нова трансформована економіка м. Львова



**ЛЬВІВ —
ПЕРШИЙ!**
Ігор Васи́ник

ЛЬВІВ 2030

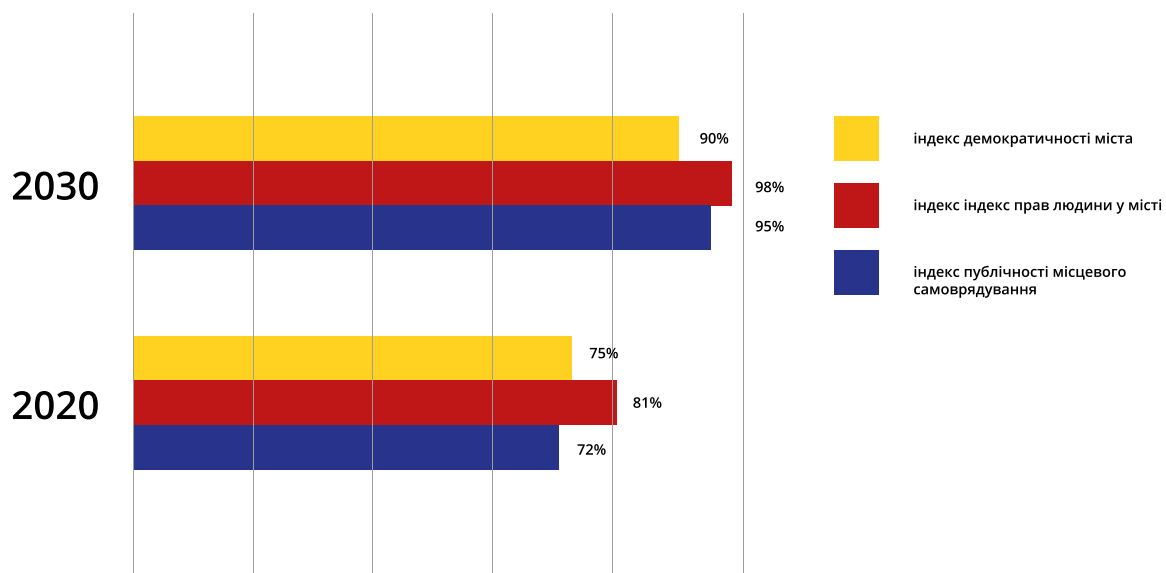


4,7/5 балів –
висока задоволеність
професійною реалізацією



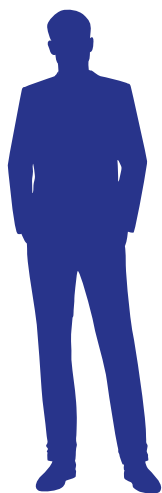
70% мешканців
відчувають себе
щасливими

ЗМІНА ІНДЕКСУ МІСТА ЛЬВІВ 2020-2030



**ЛЬВІВ —
ПЕРШИЙ!**
Ігор Васи́ник

ЛЬВІВ'ЯНИН 2030



ЛЬВІВ'ЯНИН 2020

\$350

середня зарплата

3 год/
до день
дорога на роботу/додому

0,5 год/
день
час для саморозвитку та рефлексії

**РАЗ НА
ТИЖДЕНЬ**

можливість прогулянки парком

НЕВПВНЕНІСТЬ У СВОЇХ ПЕРСПЕКТИВАХ

ЛЬВІВ'ЯНИН 2030

\$1500

середня зарплата

1 год/
до день
дорога на роботу/додому

2 год/
день
час для саморозвитку та рефлексії

ЩОДНЯ

Прогулянка зеленою
та чистою територією

**ВПВНЕНІСТЬ У ДОХОДАХ ТА МОЖЛИВОСТЯХ
БАЖАННЯ ПОСТІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА КРЕАТИВУ**